

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

ALAPÍTÓ FŐSZERKESZTŐ: Dr. MARTON ERNŐ

80 AGORA 20 OLDAL

TEL-AVIV, 1970. FEBRUÁR 6., PÉNTEK

6554. SZÁM

NYUGATI VALASZ KOSZIGINNEK

NIXON ÉS WILSON KÖZELKELETI EMBARGÓT JAVASOL

A két nyugati nagyhatalom a tűzszünet helyreállítását követeli — Amerika a Szovjetunióra hárítja a felelősséget a közelkeleti válság elmérgesedéséért — Pompidou főként a négyhatalmi megbeszélések fontosságáról beszél a ma át-nyújtandó válaszában

Washington (UPI, Reuter, IFP). — Nixon amerikai elnök és Harold Wilson angol miniszterelnök már elküldték válaszukat Alexej Koszigin jegyzékére, amelyben a közelkeleti helyzet elmérgesedésére figyelmeztetett és azzal fenyegetőzött, hogy fokozza fegyverszállításait az araboknak, ha Izrael nem hagyja abba repülőteremtésait melyen egyiptomi területen. Georges Pompidou francia elnök is elkészítette már válaszáit, de azt csak ma továbbítják diplomáciai úton Moszkvába. Nixon elnök válaszában legfontosabb pontja az javasolja, hogy a négy nagyhatalom kezdjen tárgyalásokat a közelkeleti fegyverszállítások megszüntetésére. Wilson is támogatja az általános embargóra vonatkozó javaslatot.

Nixon elnök visszaautasítja Moszkvának azt a vádját, hogy a támogatás, amit az Egyesült Államok Izraelnek nyújt, a közelkeleti válság elmérgesedésére vezetett. Washington megállapítja, hogy Moszkva felelős a helyzet rosszabbodásáért az araboknak szóló nagyarányú fegyverszállítások miatt.

Nixon rámutat arra, hogy az UNO által elrendelt tűzszünet helyreállítása és a fegyverszállítási tilalomról szóló megállapodás lehetséges igen fontos helyet foglal el az amerikai politikában. Az Egyesült Államok igyekszik enyhíteni a válságon és ezt három úton teszi:

• Diplomáciai érintkezések révén Washingtonban, Kairóban és Tel Avivban igyekszik rávenni a feleket a tűzszünet helyreállítására

és folytatja ezeket az erőfeszítéseket.

• Az Egyesült Államok ismételtlen kijelenti, hogy hajlandó tárgyalást kezdeni a Szovjetunióval, Angliával és Franciaországgal, hogy megállapodásra jussanak a közelkeleti fegyverszállítások csökkentéséről.

• Az amerikai kormány megismétli 1969 október 28-án és december 18-án tett javaslatát az Izrael és Egyiptom, valamint az Izrael és Jordánia között „rövidtávú tűzszünet” megkötéséről, amelynek alapján a fegyverszüneti egyezményt.

• Az elnök jegyzéke felszólítja a Szovjetuniót, hogy a legrövidebb időn belül és írásban adja meg válaszáit.

• Anglia támogat minden javaslatot, amely teljes embargóra vonatkozik, vagy mint alternatívát az indítványozza, hogy korlátozzák a közelkeleti fegyverszállításokat.

figyelembe véve, hogy a felek egyike se jusson katonai fölénybe.

Georges Pompidou elnök válasza, amelyet ma reggel nyújtott át Moszkvába, rámutat arra, hogy Franciaország álláspontja a Közelkelettel kapcsolatosan mindig világos volt. Az elnök kevés helyet szentel a fegyverszállítások kérdésének és inkább arra hívja fel a figyelmet, hogy nagyobb erőfeszítéseket tegyenek a négyhatalmi megbeszélések sikeres befejezésére.

U Tant UNO főtitkár szövege révén közölte, hogy támogatja a közelkeleti embargóra vonatkozó tervekét, bár az UNO központjában hangsúlyozzák, hogy a főtitkár nem látta Nixon elnök válaszejzékeket.

Diplomáciai körökben rámutatnak arra, hogy az Egyesült Államok 1967 június óta szorgalmazza a fegyverszállítási tilalom elrendelését a Közelkeletre. Johnson és Nixon elnökök többször is javasolták ezt a Szovjetunióknak. Ugyancsak szóba került ez a javaslat Joseph Sisco és Anatolij Dobrynin szovjet nagykövete megbeszélésén, de Moszkva mindannyiszor elutasította. Diplomáciai körök szerint most sincs sok kilátás arra, hogy a Szovjetunió hozzájáruljon az embargóhoz.

• A ramat-gani Snour utcában tegnap este 8-kor egy rabló kiragadta a táskát az ottlakó Menachem Auspitz feleségének kezéből és amikor a férfi üldözőbe vette a rablót, az egy lövéssel súlyosan megsebesítette Auspitzot.

• Az Ászáf Hárofe kórház bejáratánál egy minibusz halálra gázolt egy 55 év körüli asszonyt, akinek személyazonosságát lapzártáig nem állapították meg.

Szíria átadta Návot pilótaszázados holttestét
— Az Uj Kelet katonai tudósítójától —
A Vöröskereszt közbenjárásával tegnap hozták haza Szíriából Slomo Návot (Weintraub) pilótát.

százados holttestét. Az átadás tegnap délelőtt 10 órakor a Golán-fennsíkban fekvő Achmádije útkereszteződésénél, Kunietra közelében történt. A kopsorót a léghaderő díszőrsége s magasrangú tisztjei, valamint Slomo Goren tábornok katonai főrabbi fogadták.

Návot százados hamvait ma helyezik örök nyugalomra Bét-Alfában.

százados holttestét. Az átadás tegnap délelőtt 10 órakor a Golán-fennsíkban fekvő Achmádije útkereszteződésénél, Kunietra közelében történt. A kopsorót a léghaderő díszőrsége s magasrangú tisztjei, valamint Slomo Goren tábornok katonai főrabbi fogadták.

Návot százados hamvait ma helyezik örök nyugalomra Bét-Alfában.

AS
A LEGKITÜNBŐBB KÖSER
FELVAGOTT AZ ORSZÁGBAN

A Szovjetunió új légharító felszereléssel látja el Egyiptomot

MIG-23 helyett régitípusú légharító rakéták — Beiruti jelentés szerint szüntelen légijárat hozza a felszerelést Egyiptomba

London (UPI). — A Szovjetuniót megriasztotta Egyiptom súlyos katonai helyzete és ezért elhatározta, hogy radarral és rakétákkal felszerelt új légharító hálózatot látja el, amilyen Észak-Vietnámban is működik — közölték tegnap jólétesült diplomáciai körök. A Kreml ezzel válaszol Abdul Nasszer és vezérkari tisztjeinek segélykérésére, az Egyiptom mélyébe beható izraeli repülőteremtések nyomán.

Az oroszok állítják azt a válság Nassernek, hogy mindezekelőtt hatékony légharító hálózatra van szüksége, nem pedig a legmodernebb támadófegyverekre és közöttük MIG-23 harci gépekre, amint ezt az arab vezetők kérték. A hírforrások szerint valószínű, hogy a Szovjetunió a közeli hetekben hozzásegíti Egyiptomot az izraeliek által megsemmisített, vagy elhurcolt radar berendezések és légharító rakéták pótlásához. A Szovjetunió többek között ismét az Észak-Vietnámban bevált SA-2 típusú rakétákat szállítja.

A radar állomások úgy magasan, mint alacsonyan repülő izraeli gépek felfedezésére lesznek berendezve.

Nem világos, ki kezeli majd ezeket a védelmi berendezéseket, hogy azok hatékonyak legyenek és biztosítsák őket izraeli rajtaütések ellen. Egyes diplomáciai hírforrások attól tartanak, hogy az oroszok ennek érdekében majd kezükben tartják az újonnan szállított rakétákat, mások azonban kizártnak tartják a közvetlen szovjet segítyt, amely kiváltaná az Amerikával való konfrontáció veszélyét.

Minden jel arra vall, hogy Moszkva nem kíván belekeveredni a közelkeleti háborúskodásba.

Egy kelet-európai diplomata szerint Moszkvának éppen elég baja van anélkül, hogy még az arabok számára is háborút folytasson, távol az ország határaitól. A Kreml dilemmába jutott, mert Nasszer egyre több közvetlen segítséget kíván, míg a szovjet beavatkozás a harcintézkedésébe, veszélyes eskalációhoz vezethet, annak hiánya pedig veszélyezteti az arabok lojalitását Moszkva iránt.

Hír szerint az arabok egyre erőlyesebben bírálják a Szovjetunió szerepét, az eddig nekik szállított

lentését, amely szerint a Szovjetunió három napja szüntelen légijáraton szállítja Egyiptomnak a légharító felszerelést. A lap egy kelet-európai diplomáciai hírforrásra hivatkozva azt állítja, hogy az elmúlt három nap alatt félóránként érkeztek egyiptomi katonai repülőterekre a hatalmas orosz Antonov szállítógépek.

amelyek légharító ágyukat rakétákat és mozgó radár állomást hoztak Kairó és az egyiptomi katonai bázisok védelmére. A szállítmányokban ezenfelül igen nagy számú nehéz gépfegyver is volt.

Ezzel szemben diplomáciai hírforrások szerint nem jelentettek semmiféle feltűnő szaporodást szovjet repülőgépek érkezésében Egyiptomban és nem lehetséges, hogy egy ilyen méretű légijárat észrevétlenül folyjon.

Washingtoni diplomáciai hírforrások szerint a Szovjetunió ez év eleje óta a szokásos napi háromórás napi hat repülőgépre emelte a légiutas Egyiptomba küldött fegyverszállítmányokat, de szó sincs olyan nagyszabású légijáratról, amilyenről egy libanoni lap írt.

Beirut, (Reuter). — A libanoni főváros diplomáciai körök kétkedéssel fogadták az ott megjelenő Le Jour című lap szenzációs je-

és Leon Senbal közlegények nevével. Az előbbi Rámát Hásaronból, a másik Tel-Avivból való. A többi áldozatok családjait értesítették.

Az ütközet során katonáink elszállították az egyik menekülő egyiptomi csónakot.

Kairó, (UPI, Reuter). — Az egyiptomi katonai szövívő jelentése szerint a kommandócsapatok átkelését fokozott tűzérési tevékenység támogatta. A szövívő szerint az egyiptomiak megsemmisítettek két izraeli tankot, két hernyóalpást valamint egy jepeet és az egység katonái sérteletlenül visszatértek bázisukra.

Gsapataink visszavertek egy egyiptomi kommandóteremtést Kantarától északra

Négy katonánk elesett — Az egyiptomiak vesztesége öt halott és számos sebesült — Repülőgépeink két órán át támadtak egyiptomi célpontokat

— AZ UJ KELET KATONAI TUDÓSÍTÓJÁTÓL —

Tegnap reggel véres harc folyt le Kantarától északra izraeli és egyiptomi csapatok között. Az egyiptomi kommandóegység két csónakon átkelt a Csatornán és megtámadta egyik őrjáratunkat. Az ütközet során négy izraeli katonánk elesett. Az egyiptomi egység öt halottat hagyott az ütközet helyén és az ellenségnek sok sebesültje is van.

Az ütközet idején tűzérési párbaj is folyt a Csatorna két oldalán. Az izraeli légihaderő két órán keresztül támadott egyiptomi célpontokat.

Az elesett katonák közül öt főlkör közöttük Jiszráel Zári

JIGAL ALON:

„AZ ARABOK IRÁNTI MAGATARTÁSUNK AZ IZRAELI TARSADALOM PRÓBAKÖVE”

Átvette diplomáciáját a haifai egyetem 206 végzett növendéke

Haifa, (Az Uj Kelet tudósítójától). — A haifai Egyetemi Intézet bölcsészeti és társadalomtudományi fakultásának 206 végzett növendéke vette át tegnap délután diplomáciáját az egyetem disztermében rendezett ünnepélyes szertartás során. A diplomakiosztási ünnepélyen professzor Benjamin

Akcin, az egyetem dékánja elnökölt és Jigál Alon miniszterelnök helyettes és közoktatási miniszter tartotta a központi beszédet, amelynek „humanista nevelés háborus időkben” volt a témája.

— A háborus állapot ellenére a humanista értékek és a demokratikus államforma tiszteletére kell nevelnünk az ifjúságot és a biztonság nevében nem szabad megfélemlenünk az igazságos társadalom felépítésére irányuló törekvéseinkről és kulturéltünk tovább fejlesztéséről — hangsúlyozta a miniszter. „A nemzeti egység nem jelenti a vélemények egységét és a legitim ellenzéki vélemények elhallgattatását”.

— Ami az arabokkal való kapcsolatunkat illeti, az arabok iránt tanúsított magatartásunk — egyénileg és kollektív módon — az izraeli társadalom humanizmusának legfontosabb próbaköve. Legfőbb kötelességünk, hogy a fiatal nemzedéket és az egész népet a béke eszméjére neveljük, éppen azért, mert oly sokat szenvedtünk a háboruktól — fejezte be beszédét a közoktatásiügyi miniszter.

Az ünnepély során mintegy 70 ezer font ösztöndíjat, valamint 130 ezer font értékű tandíjkezelési és kölcsönösszegeket osztottak ki az Intézet tehetséges és segítségre utalt növendékei között.

Repülőszerecsétienség 40 halottal Argentínában

Buenos Aires, (IFP). — Egy személyszállító repülőgép lezuhant Rio Parana hegyvidékén és 36 utasa, valamint négytagú személyzete elpusztult. A repülőgép Paraguayból volt utóan Buenos Airesbe. Később egy erdő fái között megtalálták a repülőgép roncsait, és a holttesteket.

A DOHÁNYOS DÖNTÖTT, HIVATALOS ADATOK IGAZOLJÁK

A CIGARETTA, AMELYET
A LEGTÖBBEN SZIVNAK
IZRÁELBEN, A
DUBEK ROYAL

DR. JACOBSONH ADV.

מעשה אורלי

המעשה ששעה ח"כ שלום כהן כי... המעשה ששעה ח"כ שלום כהן כי...

ELŐFIZETESI DÍJ FEBRUÁR 28-IG 9.40 FONT, MÁRCIUS 1-TŐL HAVONTA 11.- FONT.

GRÜNBERGER, Shapira 13. Telefon: 62453

OSTOBA TETT

Ostobaság követett el Sálom Kohen, a „Háolám Háze Kochá Chádás” frakció képviselője...

J. KAHÁN SZÖRMEZLET. Telefon: 233701

Meghalt a Hálvúa Vöchi-száchon bank vezérigazgatója, Mátiájahu Gordon, aki 47 éven keresztül állt a bank szolgálatában...

A HOH HAIFA UJ ELNÖKSÉGÉNEK ÜNNEPÉLYES TEA-DÉLUTANJA. Telefon: 249311

WIZO-SEMINÁRIUM. Vasárnap, február 8-án délután 5.30 órakor dr. IZSÁK főorvos előadása

Küzdelen a rák ellen. BENEDEK PÁL újságíró „AMI AZ USÁGBÓL KIMARADT”

SZÖRMEZALON T.A. Nesz Cioná-u. 8. (a Múgrábtól szemben). Telefon: 59732

NEM VITAS LEGJOBB KÖNYVTÁR. HADASH. Nyitva 9-1 és 4-7-ig

KERESZTRETIVNYE PÁLYAZATUNK NYERÉSEI. Sztevenson: Remetek kincse című könyvet a 2183 számú rejtvény megfejtői közül SCHICK JOZSEF, Givát Jesájahu, Adulám és Micsáth Kálmán...

magyar könyvtár. ALLENBY könyvtár! Allenby 11. Nyitva reggel 8-tól este 7-ig.

Angol szakértők véleménye szerint:

AZ EGYIPTOMIAK NEM KÉPESEK A MIG-23 KEZELÉSÉRE

„Az izraeli gépek zavartalanul körözhetnek Egyiptom felett”

Ha a Szovjetunió eleget is tenne Egyiptom kérelmének és MIG-23 típusú ultramodern harcrepülőgépeket szállítana Egyiptomnak...

NEM EMELIK A BENZIN ÁRÁT

Már vasárnap életbelépnek az új adók?

A pénzügyminisztérium, a Hiszdatrut és a munkaadók közötti tárgyalások eredményeképpen elhatározták, hogy nem emelik az üzemanyagok árát...

2000 kilométer azaz 300 kilométerrel kevesebb, mint a MIG-23-é.

Támadás esetén a MIG-23 sokkal jobb, mint a MIG-21, mert nagyobb mennyiségű fegyvert és löszert vihet felédeltet.

A miniszteri albizottság, amelynek tagjai Landau és Sémton miniszterek, valamint Sáári és Cházá ni alminiszterek...

Erdőt ültetnek a latroni ut mentén, Sáár Hágájtól nyugatra, a hatnapos háború angolzász hősi halottjai emlékére.

Gervai SZÖRMEZALON T.A., BEN JEHUDA 40. (udvarban) • Tel.: 249311

Korlátozzák a szombati látogatásokat a tel-avivi állatkertben, miután mult szombaton mintegy tízezer ember használta ki az ingyen látogatás előnyeit.

NICOSIA volt polgármesterének neje dr. Dervisné, Wellis Kató tiszteletére a LIBERÁLIS PÁRT MAGYAR TAGOZATA KLUB-EST keretében fogadást rendez

Legszébb női t s k á k Évától. Tel-aviv, Allenby út 90 - Készítői áruk

NATANJA 1970 február 8-án, vasárnap este fél 9 órakor Dr. HERMANN DEZSŐ „Izrael a viarban” címen tart előadást a mozdóban.

KIBUCOK ÉS MOSÁVOK magyarul olvasó tagjai POSTAN a TARBUOT KÖNYVTÁRTól. Tel-aviv, Hásáron utca 21.

TISZTITANFOLYAM FEJZÖDÖTT BE. Katonai tudósítónk jelenti: Szerdán délután a hadsereg kikapcsolta az újabb tisztitanfolyam elvégzését.

Ha ékszer és órá! E. Schwartz. Tel.: 624748

MA ESTE A TEVÉ-BEN RADIO

15.30: Elik-belik-bom, gyermekműsor. 18.30-19.30: arab nyelvű műsor, hírek, majd televíziósjátékfilm a kábítószor csempészéséről...

ALLANDÓ HIRKOZÁS (csak nézőknek) A. MUSOR. 12, 13, 14, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

ALLANDÓ HIRKOZÁS (Szombaton és ünnepnapok) 7.06, 8, 9, 10, 12, 13, 17, 18, 19, 20, 23 és 24 órakor.

HABIMAH. Tel-aviv, febr. 7. szombat. Jeruzsálem, febr. 7., szombat

MOSZKVA KÖZBESZÓL

Irta: ARAD GIDEON

A Szovjetunió miniszterelnökének jegyzéke a három nyugati nagyhatalom vezetőihez, a benne foglalt, elmaradhatatlan burkolt fenyegetésekkel együtt, nagyban hozzájárult világos kép kialakulásához. Kozsigin három levele minden kommentárnál jobban magyarázza Nasser háborús fenyegetéseinek és a Moszkva által támogatott dacos politikájának teljes kudarcát.

Az egyiptomi elnök tíz hónap előtt jelentette be a „kifulladásztó háborút” és egyben felmondta a fegyvernyugvási megállapodást, amelyet a Biztonsági Tanács 1967 júniusában Moszkva szorgalmazására hozott létre. Nasser úgy hitte, hogy állandó tűzszüneti támadásokkal és kommando-behatolásokkal annyira „megpühítj” Izráelt, hogy vagy visszavonulásra kényszerül, vagy pedig hadászatiilag alulmarad és legyőzhetővé válik. Arra is számított orosz tanácsadóival együtt, hogy Izráeli gazdaságilag nem bírja az iramot, politikailag elszigetelődik, fegyverkezési forrásai betömülnek, végül majd összeesik.

Mi történt ehelyett? Az izráeli haderő kényszerűségből rendkívül erős védelmi vonalat épített ki a Szezi-csatorna mentén, ezután kihasználva teljes uralmát a légitérben, szisztematikus repülő- és tüzérségi támadásokkal szétrombolta a csatornaövezet egyiptomi oldalát, megbénította az orosz mintájú óriási tüzérségi koncentrációkat a Csatorna nyugati part vidékén, megsemmisítette az egyiptomi léghárító hálózatot

NASSZER: Téves számítás.

Saduán megszállása (és tengeri radarjának leszerelése) huszár-csínyek, amelyek élesen megvilágították az egyiptomi haderők tehetetlenségét.

Az egyiptomi léghaderő néhány alkalommal megkísérelte a szembeállást az izráeli támadásokkal és olyan kudarcokat szenvedett, hogy az orosz tábornokok végül

lelítették a drága MIG és Szuzchoj gépek kockázatát. Így az izráeli pilóták rendszerint csak gyér léghárító tűzbe ütköztek támadásaiknál, amelyek Kairó környéke ellen irányultak és legutóbb Alexandriához közeledtek. Csak most, a Kairóban uralkodó válsághangulat és a ma megnyitott „harc értekezlet” miatti engedélyezték most néhány gyors rajtaütészerű MIG-támadást, amelyek nagy port vertek fel — a színjáí homokdűnékben.

JEGYZÉKEK KAIRÓ VÉDELME

Nasser orosz katonai szakértői jól tudják, hogy az izráeli haderő számára a mai helyzetben jóformán nyitva áll az út Kairóba — amint nyitva állt 1967 júniusában is — és tisztára katonai szempontból képes lenne Egyiptom gyors lerohanására, ugyanakkor sakkban tartva az úgynevezett keleti frontot, Szíriát, Jordániát és az ottelevő iraki csapatokat. Izráelt bizonyára nem katonai, hanem politikai és világsztratégiai elgondolások tartják vissza attól, hogy ezen az úton kényszerítse Egyiptomot békekötésre (mert más célkitűzése nincs).

A rabatti csúcsértekezlet kudarca és a Líbiával, valamint Szudánnal létrehozott hármassz-

vetség komolytalansága rádöbentették Nasszert helyzetének válságos voltára. Az a hír járta a múlt héten, hogy Nasser titokban Moszkvában járt Lehetőségek, hogy csak néhány magasrangú munkatársát küldte oda. Kairóban szüntelen tanácskozások folytak a szovjet nagykövettel. Amikor Abdul Nasszer ismét a nyilvánosság elé lépett, azt mondta

NIXON: Súlyos felelősség

az interparlamentáris konferencia résztvevőinek, hogy „az arab nemzet”, azaz Egyiptom, súlyos válság előtt áll. Ez a válság pedig a jelek szerint nem más, mint a választás az öngyilkosságot jelentő

újabb háború és a Nasser minden eddigi ígéreteivel ellenkező békekötés között.

Ennek a válságnak az elhárítására született meg Kozsigin három jegyzéke. Pompidout felkérte, hogy ő is jőjtsse Richard Nixont washingtoni látogatásakor, milyen súlyos veszélyeket vált ki az izráeli agresszió folytatása” és Amerika milyen súlyos felelősséget vállal azért, hogy további fegyvereket ad Izráel kezébe. Harold Wilsonnál a szovjet miniszterelnök a Biztonsági Tanács 1967 novemberi határozatának végrehajtását sürgette, ami Moszkva szerint Izráel teljes visszavonulásából áll. A Richard Nixonhoz intézett jegyzék ezenfelül azt is kitérte, hogy Moszkva további, modern fegyverekkel (állítólag MIG-23 harcigépekkel) látja el az arab államokat, ha Nixon jóváhagyja további Skyhawk és Phantom harcigépek szállítását Izráel számára.

A Nixonhoz intézett levél részben választ képez az amerikai kormány január 23-iki jegyzékére, amelyben élesen bírálta Moszkva „nem konstruktív” magatartását a közelkeletről folyó

tárgyalásokon és kétségbe vonta, hogy az oroszok valójában békét kívánnak ebben a körzetben. Kozsigin most Amerikára hárítja a felelősséget.

LEJÁR AZ IDŐ

Az orosz jegyzékek azt jelentik, hogy a Nasser féle „kifulladásztó háború” teljes kudarca után most ismét a diplomáciai fronton kívánják elérni azt, ami a katonai fronton nem sikerült. Csak hogy ebben a játszmában nem lehet állandóan ugyanazon lépéseket ismételni. Nagyon idősebb volt Mose Daján hadügyminiszternek Nasserhez intézett figyelmeztetése, hogy közel három év telt el a hatnapos háború óta és a 3. év leteltével új szakasz kezdődik a fejleményekben. Daján felvetette annak lehetőségét, hogy 3 év után a mai helyzetet már nem fogjuk ideiglenesnek tekinteni.

Ez kevésbé burkolt figyelmeztetés Nasserhez, hogy lejár az idő. Ma még alkalma van békéről tárgyalni és Izráel hajlandó a béke érdekében engedelmeyeket tenni. Golda Meir miniszterelnök még azt is hozzátette, hogy

hajlandók vagyunk a fegyvernyugvás betartására — a teljes kölcsönösség alapján.

Csak hogy az idő lejár. Nasser három éve halogtatja a békekötést és háborúval fenyegetőzik. Most ismét az oroszokai hívja segítségül, hogy folytathassa a „se háború, se béke” játékát.

„Az Izráel ellen küzdő arab államok” most megnyitja kairói értekezletén Nasser azonban aligha leplezheti, hogy a „kifulladásztó háborúban” ő merült ki és az oroszok lebeszélnek közeli támadásról Izráel ellen, mert hiába kér MIG-23 harcigépeket, amikor pilótái még a MIG-21 kezelésére sem képesek és léghárító hálózatának radarjai izráeli kézbe kerülnek.

Kozsigin jegyzékei valójában azt bizonyítják, hogy Izráel ezidőszent teljes stratégiai fölényben van. Remélni kell, hogy ezt megértik Washingtonban — sőt talán Jeruzsálemben is.

Lee Fu 70 éves, javíthatatlan szerencsejátékos, nemrégiben szörnyethalt a kártyasztáznál mert az első osztásban mintegy 10 ezer dollárt nyert.

Levelek a SZERKESZTŐHÖZ

HINCS KÉT ZSIDÓSÁGI

Nem lehet megosztani a zsidóságot. Nincs külön erégi zsidóság és külön a világ zsidósága. Ezért képtelenség, hogy itthon másként értelmezzük a zsidóságot, mint ahogy a világon értelmezi azt a szétszórásban élő zsidóság.

Azt joga van meghatározni a mi bíróságunknak, hogy ki tekinthető izráelinek. Hogy ki a zsidó, az nem tartozik bíróságaink hatáskörébe. Évezredek törvények határozzák meg a zsidóság kereteit, azokat nem lehet egyszerű bírósági ítélettel megváltoztatni.

Ertelmetlenek és károsnak tartom a „Ki a zsidó?” vitát.

Goldberger Sándor, Haifa
Acsmát 27.

Színész, vagy politikus

Kohén képviselő?

Mondhatná valaki, hogy jövők én Kohén képviselőt bírálni, mikor a választáson nem szavaztam rá. Mégis bírálhatom, mert a Kneszet-tag a választóit képviseli, de bizonyos értelemben az egész népek tartozik felelősséggel.

Ezért — ilyen alapon — állítom, hogy Sálom Kohén a Háolám Háze képviselője helytelenül cselekedett, amikor a Kneszet szó székén összetépte személyi igazolványát.

Ez színészkedés, vagy legjobb esetben hatásvadászat. Még a választói is azt várják el Kohén képviselőtől, hogy ha bírálni való van a kormány tevékenységében, akkor bíráljon, javítson, kezdeméyezzen. De az olcsó hatásvadászat sérti annak a testületnek a tekintélyét, amelynek Sálom Kohén képviselő újdonsült tagja.

Mikor láttam a tévében az épületes jelenetet, az jutott eszembe, hogy pár év előtt Chruscsev az UNO székén lerúgta cügos cipőjét és azzal verte a szónoki asztalt.

Elnézést a hasonlatért Kohén képviselő úr, de máskor ne tessék úgy viselkedni a Kneszetben, mint valami tündető párizsi egyetemista. Aki tagja a törvényhozás házának, az érveljen és ne csináljon „nagyjeleneteket”. A szavazói csak is több hasznára volna, ha változtatna módszerein

Benedek Dávid, T.-A.,
Derech Hásálom 99.

A Rosenwasser-ügy

Olvasom, hogy Rosenwasser Samu súlyosan megbetegedett a fogságban. Képzhetjük milyen beteg, ha még a Fatach is jónak látja, hogy szakorvosról gondoskodják a számára. Egygel több ok, hogy ne tétlenkedjünk, de mielőbb hozzuk őt haza.

Endre Jona, Kfár Szabá

ORVOSI VIZSGA

A HÁZASSÁG ELŐTT

Azt hiszem, nagyon jó volna, ha bevezetnék házasság előtt a kötelező orvosi vizsgálatot. A Kupa Cholimra kellene bízni, hogy

végezze el a legnagyobb alapszággal.

Lévi József,
Názáret Ilit, 720/18.

AZ ÚJSÁGOKBÓL

A tegnapi reggeli lapok túnyomó többsége az izráeli parlamentarizmus történetében példa nélküli álló botránnyal foglalkozik, amelyet a Háolám Háze-frakció két képviselője, Sálom Kohén, illetve Uri Ávnié idézett elő a Ház üléstermében. Természetes, hogy mindegyik lap az általa képviselt párt, illetve politikai csoportosulás szemszögéből nézve, más-más módon kommentálja a parlamentben kitört botránny.

HAÁREC, — független polgári napilap) —

Reméljük, nem hajtkáig végre, nem valószínű, hogy az igazságügyminiszter fenyegetését, hogy bűnvádi felelősség terheli majd azt a Kneszet-képviselőt, aki parlamenti tevékenysége során — mint mondotta — megszegyenit a Kneszetet. A Kneszet házrendje elegendő ahhoz, hogy megóvja az izráeli parlament becsületét. A tegnapielőtti incidens során Sálom Kohén képviselő nem a Kneszetet, mint intézményt sértette meg.

Természetesen, nem kívánjuk azt mondani, hogy helyeseljük Kohén képviselő cselekedetét, hiszen a személyazonossági igazolványon is az állam címere díszel. A képviselőház nem arra való, hogy színpadi demonstrációkat hajtsunk végre ott. Nem meggyőző a Háolám Háze módszere, amely botránnyok kezdeményezésében merül ki. Az ilyen szerű exhibitionizmus nem szolgál semmilyen politikai célkitűzést.

II.

(DÁVÁR, a Hísztradrut lapja). — A Kneszet határozata, hogy a legsúlyosabb büntető szankciót alkalmazza Sálom Kohén képviselő ellen, semmi körülmények között nem irányul a parlamentáris harc lehetőségének korlátozására, csupán helyes és kényszerű reagálás egy olyan cselekedetre, amelyet parlamenti képviselő nem engedhet meg magának. Vajon Kohén képviselő felhívást akar intézni az egyszerű polgárokhoz, hogy kövessenek el törvényszegést, mint ő?

Véleményünk szerint a Kneszetnek ismételt megfontolásra tárgyává kell tenni a képviselők mentelmi jogáról intézkedő törvényt, mert nem szabad megengedni, hogy azt törvénytelen célokra használják ki.

III.

(HÁMODIA, — az Águdát Jiszráel lapja). — A viharok a Kneszetben szinte megszokott jelenséggé váltak Izráelben. Vallási kérdésekben is nem egyszer szökött magásra a barometér higanya az izráeli képviselőházban. Ami azonban az utóbbi két napban történt a Kneszet üléstermében — precedens nélküli álló esemény, amely lehetővé teszi, hogy meglássuk igazi arculatát azoknak az embereknek, akik irtóháborút hirdettek a zsidó nép történelmi egysége ellen. A Kneszetben látottak megrendítették még a nem-vallásos képviselőket is, akik egyébként maguk is ellenzik a kormány határozatát.

Súlyos konkluziókat kell levonnunk abból, ami történt. Felvetjük a kérdést: ilyen a mai zsidó ifjúság arculata? Ilyen lesz az ország felelős vezetősége két évtized múlva? Vagy talán csak a huliganizmus mulandó megnyilatkozásáról van szó? A parlamenti botránny ugyanolyan súlyos, mint az a tény, hogy Binjamin Sálit nem-zsidó gyermekeket zsidóknak jegyezték be.

Nasser dilemmája

Jerusalem Post

(Angol nyelvű napilap). — Tavaly márciusban Nasser szöcsöve, Mohammed Chasszenein Hejkál azt írta az El Ahram hasábjain, hogy „be kell melegíteni” a szezi frontot, mert csak ilyen módon lehet a világ figyelmét a közelkeleti válság felé terelni. Közvetlen ezután Nasser két beszédben közölte, hogy semmisenek tekintni a tűzszünetési egyezményt. Azóta tíz hónap telt el, amely idő alatt Nasser dilemmája mégjobban kimélyült. Attól tart, hogy a világ a jelenlegi tűzszünetési vonalat idővel határnak fogja tekinteni és ugyanakkor megbékél azzal a ténnyel, hogy Izráel megfelelő választ ad kijelentésére, amelynek értelmében érvénytelen a tűzszünetési megállapodás.

A jelenlegi helyzetben Nasser számára nem maradt más hátra, mint hogy rábeszélje Moszkvát egy erőteljes diplomáciai tevékenységre. Az oroszok Amerikához, Angliához és Franciaországhoz intézett jegyzéke azonban meglehetősen vérszegény volt. Aba Even külügyminiszter tegnap választ adott Nasser dilemmájára, amikor megismételte a miniszterelnök kijelentését, hogy Izráel továbbra is hajlandó tiszteletben tartani a tűzszünetési egyezményt — a kölcsönösség elve alapján.

EZ A DIVAT — EZ TREVIRA

SZERENGSÉS UTAT — A SIKER UTJÁN!

Az útra — biztonsággal, gondmentesen és anélkül, hogy a csodás, TREVIRA 2000 anyagból varrt ruhát félteni kellene a bepiszkolódástól, vagy gyűrődéstől.

TREVIRA 2000 kellemes a viseletben, könnyen mosható (kézzel, vagy gépben), gyorsan szárad, nem gyűrődik, egyáltalán nem kell vasalni, ezért mindig tiszta, új és elegáns.

ISRANIL LTD.: a Trevira fonalak izráeli előállítója.

Asszonyoknak és figyelmes férjeknek...

(A vásárló és a kereskedő szolgálatában)

ÉRDEKES ASSZONYOK

A HADSEREG POSTAFŐNÖKE

— Gyorsfénykép Judit örnagyról —

A hadseregben minden a szervezésen múlik. Nemcsak a harci feladatok szervezése fontos, de minden egyébnek „klappolni” kell. Az „egyéb”-kategória egyik legfontosabb területe a levelezés. A katonák és az ottbani kapcsolata. A mama levelet ír a fiának és a borítékra megjelöli a tábori posta-számot, aztán bedobja a postafiókába.

A posta nem szortirozza a katonáknak írott leveleket, hanem átadja a hadseregnek, s ettől a pillanattól már végső fokozatig leány, Judit a felelős, hogy csütörtök helyett már szerda délután olvassa a címzett: Drága kisfiam, megkaptuk legutóbbi leveledet, reméljük azóta is minden rendben van...

Judit beér-sévai illetőségű, s mielőtt tiszt lett, egy nagyobb egység adminisztrációját irányította. Akkor törzsmester volt. Feleltessé látták, hogy rátermett, országos szervezési feladatokra is képes leány, őt nem azért küldték tisztviselői közé, hogy „hátha lesz belőle valami...” Tudták, hogy nagyon komoly feladat vár rá.

A beosztás — a hadsereg postafőnöke lenni — mindig komoly volt, de a hatnapos háború óta szinte elképzelhetetlen a jelentősége. Megnöttek a távolságok, a katonák és a szülők, a család közötti kapcsolat fenntartója, erősítője a posta. Megszervezni, hogy a levél a lehető leggyorsabban érjen oda — nem gyerekjáték.

Kis egység van a keze alatt — fiúk és katonalányok —, s

nagyon céltudatosan dolgoznak. Nem várják meg a reggelt, már éjszaka kezdik a levelek szortírozását, s a hajnali órákban elindul a posta az egységekhez. A lelki muníció.

Judit örnagy a következőt mondotta a munkájáról:

— A mi postahivatalunkban nincsenek hivatalos órák. A szolgálat folyamatos 24 óra. Ne felejtse el, hogy nemcsak levelek és csomagok, de olykor táviratok is átmennek a kezünkön. A kapcsolatot és az egység tagjai között nem formális, hiszen ez nem katonai tábor viszont, a hadsereg egyik fontos hivatala. Reggel, az első találkozásokról beszélnek nekem, különben úgy vagyunk itt, mint egy család.

Ezért is tudjuk megérteni, mennyire várja a család a távollévő katonák leveleit. Ne készen a levél. Rajtuk ne múljon...

JISZRÁÉLA MOR:

«Nem akarok sztár lenni»

— Néhány esztendővel ezelőtt a tévé-bemondónő portréjához —

Uj mesterség, alig néhány hónapos. Tévé-bemondónő. Jiszráéla Mor nem erre a pályára készült. Művészeti gimnáziumba járt — ügyesen rajzolt, a mamája képzőművésznek szánta, — ő azonban mégis a drámai tagozatra iratkozott be.

Nem lett színésznő, az első lépéseket se tette meg. Soha nem lépett közönség elé. A rámat-gáni Bét Cvi kultúrthozon stúdiójába is eljárt, ott is játszani tanult. Az egyik tanárnője a kiejtésével volt elégedett lenni... A héber „rés” hangzójával nem tudott megbékélni. Eleinte türelmetlenül foglalkozott vele, aztán egy közegyetemen intézte el a dolgot.

— Reménytelen eset! Jiszráéla soha nem lesz képes publikum előtt kinyitni a száját...

Nos, a tanárnő tervét. Már három hónapja százszázalékosan elszáradt a tévé-nézők megkedvelték Jiszráélat és még nem érkeztek panaszos levelek a szerkesztőséghez, hogy rosszuljele ki a részt. Egyébként sok minden még nem történt vele az életben, ösztönszerűen 20 éves. Jól érzi magát a tévében, de a szereplés nem fejlesztette ki benne színészi ambíciókat.

— Nem akarok sztár lenni — mondja — Színésznőnek tehetséges vagyok, azért tanultam színházzal összefüggő dolgokról mert

érdekel a rendezés, a dramaturgia. Most is jobban érdekelne, de mit tehetek, ez sikerült. Az ember nem mindig az lesz, ami szeretne...

— Lemondott tehát végleg a rendezésről?

— Dehogyn! Egyszer majd arra is sor kerül. Itt a tévében elég közel vagyok a „húsfaszékhoz”.

— Kap leveleket nézőktől?

— Főleg gyerekektől. Fényképet kérnek tőlem emlékre és nekem nincs annyi képem. Aztán meg válaszolni sem egyszerű, mert van egy nagy probléma.

— De nem árulja el senkinek? Szörnyű csunya az írásom...

Simon Peres klitáigyi miniszter a napokban látogatást tett a minisztérium kirendeltségén a luddi repülőtéren. A miniszter ezalkalommal beszélgetésbe elegedett európai újságírókkal, akik ugyanakkor érkeztek a repülőtérré

TENYÉRNYSI NAGYVILÁG

Buenos Aires:

A helyi szakács-szövetség meg-

rendezte a fűszeres ételek fesztiválját. A siker nagyobb volt a vártnál is, a zsűri tagjai rosszul lettek és beszállították őket a kórházba.

NEW-YORK:

Egy asszony azért fordult való keresettel a bírósághoz, mert férje minden detektivregényre ráírta a gyilkos nevével — ahogy az ő logikája alapján kikalkulálta. Azt kérte az asszony, hogy „lelki kegyetlenség” címmel mondják ki a választ. Ez még nem történt meg.

PÁRIZS:

Elfogták a párizsi áruházak rémét, egy fiatalembert, aki egy év alatt 1500 üzletben és áruházban követett el kisebb-nagyobb „szarkaságokat”. A tolvajt nem tudták leleplezni eddig. A rendőrség szövegét szerint elektromos agy segítségével szűkítették a kört amely egyre kisebb lett és most végül letartóztatták.

LONDON:

Anglia legtetováltabb embere a huszonhárom éves Pat Hylton, akinek egész testét női névsor borítja. Most aztán — sok évi kereselés után megtalálta az igazit és házasságot kötött. Viszont a menyasszony kikötötte, hogy addig nem mondja ki az igent, amíg Pat el nem tűnteti a tetoválásokat. Nem könnyű dolog.

NEW-YORK:

Marlene Dietrich, a „világ legcsinosabb nagymamája” néhány nappal ezelőtt szűk családi és baráti körben ünnepelte meg 65-ik

Levél Afrikából

VÁLTOZIK A HAJVISELET

Afrika a változások földrésze. Néhány év előtt még híre se hallották a lányok modern fodrászatnak, ősi fejdíszek nem is tették volna lehetővé. Igen ám, de a világ összeszűgödött, a divathatárok elmosódtak, a fejlődés egyik kitérője a fej, hogy ma már ebben a vonatkozásban sem akarnak különbözni az afrikai lányok a többi európai, vagy amerikai nőktől.

A piacokon — a bazársor mögött — alkalmi fodrászműhelyek létesültek, ahol festéssel is foglalkoznak.

Ez ott a legnagyobb probléma. Olyan erős a nap, hogy szeszíntívé változtatja a lányok haját. Át kell festeni időnként hollőfeketére.

Ami a frizurát illeti, — a legdivatosabb most a következő. Sávokat nyírnak a lányok hajába, s a megmaradt hajincseket cérnával összekötik. Sikeres és jókezü fordász 36 tincset is képez.

MAGDA FÜZŐ

Tel-Aviv, Dizengoff 155 (Passzázs)
Telefon: 227284
Divatos frizúrok, meitartók speciális gyöngyfrizók naffajdalmak ellen operációk után orvosi rendelésre is

MELLPROTEZIS

PROTEZISOK, MELLTARTÓK, FÜZÖK

a „SZALON NAVA” készítményei

KAPHATÓK:

Rámát-Gán, „Szalon Nava”, Rechov Modiin 119, tel. 782086.
Beér-Séva, „Edi”, Schunát Dálet 298/16, — telefon 5466.
Natanja, „Szalon Málka”, Rechov Herzl 15, — telefon 4469.
Chedera, „Edi-Chana”, Rechov Weizmann.
Haifa, „Grácia”, Rechov Hámegininim, a Holland Bankkal szemben.

Hölgyeim!

Kifogástalan szabású elegáns szoknya

BINDER KONFEKCIÓ

Tel-Aviv, Náchlát Benjámin u. 21, tel. 623081
● Rendeléseket méret után vállalunk ●

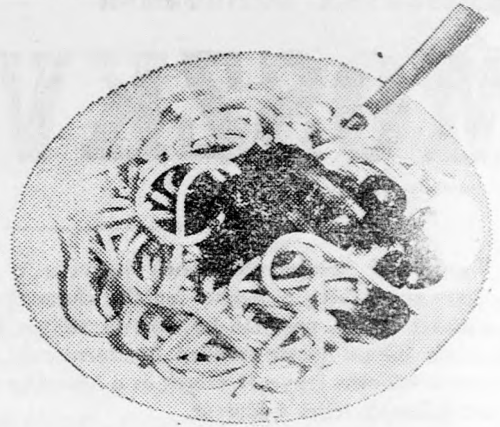
HERZLIAN kora reggel házhoz kapja

UJ KELET

megbizottunknál: Strimberg, Szokolov 43.

VEGYEN RÉSZT AZ

OSEM

»ZE TOV...«
AKCIÓJÁBAN

ORSZÁGOS RECEPT VERSENY

A VERSENY TÁRGYA: Tészta készítményeket (makaróni, spagetti, laska és tarhonya) tartalmazó receptek használatban, mint; saláták, laskakoch, előételek, főételek, csemegék és egyebek.

A RECEPTEK: A receptek 4 adagra tervezendők, részletezve a szükséges hozzávalókat és azok mennyiségét és az elkészítési módot. A recepteknek köserekek kell lenniük.

BEKÜLDÉS: A recept olvashatóan frandó, bármilyen nyelven, közlendő a beküldő neve és címe, csatolandó bármely OSEM tészta készítmény 3 üres zacskója és beküldendő az alatti címre: „ZE TOV” AKCIÓ, OSEM, TEL-AVIV, Sérut Szák Nálul. — Korlátlan mennyiségű recept küldhető be, azzal a feltétellel, hogy minden recepthez 3 üres zacskót csatolnak.

MINDEN RÉSZTVEVŐ NYER: Minden résztvevő, aki eleget tesz a fenti feltételeknek, igazolást kap részvételéről és ajándékba az OSEM díszes receptfüzetét.

A RECEPTEK BIRALÓ BIZOTTSÁG VIZSGÁJA MEG. Lilián Kornfeld — élelmészeti tanácsadó, elnök, Ada Levanon — a Dolgozó Anyák Szövetsége, Sander Goldstein — a Dan Hotel főszakácsa, Fritz Katz — a vendéglátás és szállodai parnára, Wizo-iskola, az OSEM vállalat képviselője és a Wallish hirdetőiroda képviselője. A bíráló bizottság döntése végleges. Minden beküldött recept az OSEM vállalat tulajdonába megy át, amelynek joga lesz azt közzétenni.

Az akció időtartama: 1970. 2. 28-ig

A DIJAK:

MINDEN HÓNAPBAN A KÖVETKEZŐ DIJAKAT OSZTIJK KI A LEGJOBB RECEPTEKNEK:

1. díj:	1.000.— IL készpénz
2. díj:	500.— IL készpénz
3. díj:	250.— IL készpénz

Negyedik díj tizenötig - egyenként egy ajándék-csomag válogatott OSEM gyártmányokból

A NAGYDIJ a legjobb receptnek az akció befejeztével:

REPULÓJEGY oda-vissza RÓMÁBA utazási adóval

A receptek beküldésének utolsó határideje az akció III. részére: 1970. február 28.

Párizsi divatlevél

Párizsba tegnap beszökött a tavasz...

A híres Ady-vers így módosul, ha a hőmérőt nézzük, valóban szokatlanul enyhe idő örvendeztet meg Párizs lakóit. A januári, februári divatlapok már a tavaszi-nyári kollekciókat mutatják. Így a híres „Coryne” cég is,

— És a színek?
— Főleg mauve-lila, barack-szín, fehér, sárga dominál a tavaszi kollekcióban.
— A derék hosszított, az övek „helyükön”, vagy „lejjebb” viselendők?

Minden megengedhető csak jó izléssel tervezték a ruhát...

A tavaszi divat másik nagy újdonsága lesz a maxi szoknya, amely „erszényszerien” hajtodik egymásra, Lanvin kollekciója. — Ricci és Balmain a „maxi” divat hívei, úgyhogy az utcán mindent láthatunk, földig érő szoknyától, mini ruháig, ami „szem szájak ingere” — Arany János szavait idézve.

Mendel Wieder kollekciója, főleg a „combinasion”-ötlet, igen nagy sikert aratott a divatbemutatókon és bizonyára az izraeli nők is szívesen fogják viselni — a kánikula beállásáig — ezt a modern eredeti együttest.

A „Coryne” divatcég igazgatója újra Izraelbe készül, hogy újra erőt és ötletet gyűjtjön a párizsi divatélet pezsgő hétköznapjához.

Másik nagy esemény, amit már türelmetlenül vár, viszontlátni föl díjét, az erdélyi származású Alfred Böhm divatkreatort, aki Braziliában, (Buenos Airesben) hódol a divat művészetének. Nevét annál is inkább említésre érdemesnek tartjuk, mivel igen aktív „Izrael barát”, aki nemcsak nagy szavakkal, de tettekkel nagy adományokkal segíti Izrael államát.

Ime két divatkreatör a nagyvilágból — és mindketten Erdélyből indultak, hogy meghódítsák a divat széles-színes világát...
Forrai Eszter

amelynek igazgatója Mendel Wieder talán már ismerős az Uj Kelet olvasói számára.

— A „Coryne”-cég újdonsága a tavaszi-nyári szezonra?

— A rajzon látható úgynevezett „combinasion” és „mellény” együttes igen előnyös és elegáns viselet mind a sovány, mind a molett nők számára. Az egybe-szabott nadrág és felsőrész meghosszabbítja a szilutettet és vékonyvá varázsolja a nőket — mondja Mendel Wieder.

— Milyen anyagból készülnek ezek a divatos „combinasion”-ok?

— Főleg jerseyből, ami rugalmas, finom esésével követi a test

— Inkább a csipőre helyezett öv marad a divat, de persze minden a nőnek testarányától függ.

— Miniruháinkat eldobhatjuk? — Szó sincs róla. Egy-két bator, eredeti ötlet Courrèges. Yves Saint-Lorent kollekciójából, mind csak azt bizonyítja, hogy igenis „mini uralom” lesz, a férfiak öröme. Az első helyen Courrèges áll a ruhák rövidségét illetően, térden felül 25 centivel „veri” a mini-rekordot!

— A textil téren mi újdonság várható?

— Tavasszal a vászon, a selyem és a csíkos anyagok lesznek divatban. Azt tanácsolom a nőknek, mélyen vegyék ki a ruháikat, főleg jerseyből, ami rugalmas, finom esésével követi a test

Egy ember az utcáról.

A „Der Spiegel” eheti számának címlapján ez áll: „Háború Oroszország és Kína között?” A riportmagazin 16 oldalas cikkben igyekszik választ adni a címlap kérdésére. Célzatosságot lehet látni a terjedelmes tudósítás utolsó mondatában, amely egy könyv címét idézi. Így: „Háború Oroszország és Kína között” — „kérdőjel nélkül”. Az utolsó két szót a Spiegel füzi a könyv címéhez. Ha az olvasó mélegre teszi a cikk szövegéből kiderült adatokat és különböző nézeteket, amiket alább olvashat, oda kell kilyukadnia, hogy a Spiegel címe után a kérdőjel mellőzése fejezi ki a valóság helyzetét.

A Spiegel legényesebb mondataiból néhány idézetet közlünk, de ezeket megelőzően tájékoztató tudnivalóra kell kitérni a német hetilap riportjából:

Ami a hadifélszerelést illeti, a szovjet hadsereg sokkal erősebb Kínánál. A hétezer kilométer hosszú határokon jelenleg 600 ezer orosz és 800 ezer kínai néz farkasszemre. A felvonulás távolról sincs még befejezve, a végén hárommillió kínai fogja védeni a menneji birodalmat. A kínai parancsnokság állítása szerint 90 millió harcra kész katonájuk áll készenlétben, ami a 700 millió kínait tekintve, reálisnak számít. „Partizán-háborúban a Szovjetunió tehetetlen volna” — állapítja meg a Spiegel. A két óriás közül a Szovjetunió jobban fél a fegyveres összecsapástól, mint Kína. Általában a két fél úgy reszket egymástól, mint a kisgyerek, aki féltelmét a sötét szobában önmaga előtt azzal leplezi, hogy énekel. A szovjet és Kína helyett vég nélkül felel.

Legmeglepőbb a Spiegel által közölt adatokban, hogy Kína egyformán támadja Oroszországot, Amerikát és Nyugat-Németországot, mint amelyek szövetkeztek a szocialista Kína legizálására.

„Bár január elején Rogers amerikai külügyminiszter értesítette Moszkvát és Pekinget, hogy Washingtonnak nem áll szándékában a két ország hatalom viszályát kihasználni, a nevéző harmadik szerepe Amerikának int... a semlegesítéstől az aktív segítséig. Amerika kegyelmez a mérleg nyelvén.”

A riport egyik oldalán, annak háromnegyed részét Rudolf Augstein főszerkesztő-lap-tulajdonos hozzászólása foglalja el. Ő természetesen a német szövetségi köztársaság szempontjából vizsgálja a riportot. Ami általános érdekű benne, abból a legfontosabbakat itt közöljük:

„Néhány nap óta számolni kell a két világ-hatalom (Supermacht) háborújával. — Mint-hogy a szovjet keleti határainak létét fenyegető kihívással áll szemben, az előharcot (Vorfeld) a Nyugathon kell látni. Készenlétben, hogy Oroszországnak szüksége van Nyugat felől veszélytelen hátmögöttes területre. — Boldog lenne a szovjet, ha nyugati határain nem kelene csapatokat tartania. Ezért sürgeti az európai biztonsági konferenciát.”

Erről az összefüggésről a riport ezt jegyzi meg:

A múlt évi összecsapások az Ussuri partján (Kína északi határain) a most készülő nagy háború előcsatározásai voltak. Azóta naponként emek el orosz katonák a távolkeleti fronton. — Az USA-külügyminisztérium nemrég közölte, hogy Kínának hamarosan lesz közép-távra kitértje és ez év közepén interkontinentális, földrészeket átfogó rakétája. Ezekkel Moszkvát is elérheti.

A Newsweek — írja máshol a Spiegel — távolkeleti szakértőjének, Liu-nak, aki Kína egyik megfigyelője Moszkvában, ezt a három kérdést tette föl:

Képes-e Kína MIG-21 típusú repülőgépet előállítani? — A válasz: Igen. Csang-Kaj-sek (Formóza) fia, apja visszavonulása esetén főrekedni fog-e kompromisszumra Pekinggel? — A válasz: Inkább veszi igénybe Moszkva segítségét, hogy visszatérhessen a kontinensre. — Arra a kérdésre, hogy mit tegyen Amerika, ha a maoista kínaiak milliói özönlének az orosz határon át, Liu nem válaszolt.

A Spiegel többször csodálkozik azon, hogy Moszkva információi Kínáról hézagosak. Ezt az orosz lapközleményekből és az orosz propagandából következteti. A szovjet propagandisták jelenleg „az oroszok hazafias érzésére és az orosz faji büszkeségre hivatkoznak a sárga veszedelemmel szemben.” (És ezek merik magukat szocialistáknak, vagy kommunistáknak nevezni.) Konstantin Szimonov orosz író bejárta az ussuri-i határvidéket és így írt a Pravdában: „Ha szemünk láttára veszélyes erő alakul ki, amely kész az emberiség százmillióit sírokkal megajándékozni, akkor a keresni, de vasigolga szerint, ennek az erőnek érznie kell, hogy egyetlen cselekedete sem maradjon büntetlenül.”

Többek között, az orosz távolkeleti erők főparancsnoka, Kínai taktikai a t o m b o m b a bevetésével fenyegette meg. Erre vallanak a megfelelő intézkedések és rendszabályok, továbbá a lázas előkészületek a határvidék lakosainak kitérítésére. A két ország lapjai, valamint rádiói kölcsönösen szidalmazták egymást és feleselnek vég nélkül. Egyet ezek közül mutatja:

Rádió Peking üzeni a világnak: Ostobaság, mintha atombombák döntenék el a háborút. A nép és nem a tárgyak a döntő tényezők. Bár az atomfegyverek szörnyű pusztításokat okozhatnak, nem pótolhatják a többi fegyvert, sem a harcra kész csapatokat. Az útkezet eldöntésére, vagy közelharcban az atombombák használhatatlanok.

Az ellenségeskedés éveivel ez előtt azzal kezdődött, hogy Kína visszakövetelte a cárok által tőle elszakított területeket: Kulső-Mongóliát, a Bajkál-tóli területet és az Amur-

Ussuri folyóktól északra és keletre a Csendes-óceánig, továbbá Kína nyugati határain, összesen olyan nagy területet, mint India fele.

Lenin — írja tovább a Spiegel — a cári Oroszországnak ezt a hódítását imperialista rablásnak nevezte. A fiatal Szovjetunió 1924-ben megsemmisítette ezt a hódítást, de Sztálin megtagadta a területek visszaadását.

A Szovjetunió lakosainak száma 210 millió. Ezek 180 különböző fajú és nyelvű népekből tevődnek össze, de a szláv elem, szovjet statisztika szerint, a lakosság 75 százalékát teszi ki. A szűkebb értelemben vett Oroszország és Ukrajna beszámításával 16 autonóm szocialista szovjet köztársaságból, továbbá öt önkormányzati területből és 49 külön elhatárolt területből áll. A Szovjetunió ma a legnagyobb gyarmatbirodalom.

Okosnak tenné a Szovjetunió, úgy a saját, mint a világ érdekében (ez nincs a Spiegelben), ha kiürítene a vitás területeket és visszavádna Kínának. De Oroszország jószándékából soha nem fog visszaadni a legizott népek közül senkinek egy négyzetméternyi területet sem. Ellenkezőleg: mint ahogy a mezőgazdasági elhárítók minden irányban, úgy terjeszkedtek százaikon át és terjeszkednek napjainkban is.

A Spiegel: Az ideológusoknak alcázott szakítás előtt Csü kínai miniszterelnök azt a véleményét közölte Moszkvával, hogy a kérdéses területek visszacsatolása csak jelentéktelen változás lenne a térségben, viszont a probléma békés úton megoldódna.

Ennyi elég ahhoz, hogy az olvasó fogalmat alkothasson a távolkeleti helyzetéről. Ideje arról beszélni, hogy ezek az események mit jelentenek Izrael szempontjából.

Kína magatartásából következik, hogy Amerikát egyelőre ellenségnek tekint. E tévedés valószínű oka, hogy Amerika Formóza támogatja, ezért mindig megakadályozta a vörös Kína felvételét az UNO-ba és a mai napig sem ismerte el. Már régen behízosodott, hogy ez a csökönyös elzárkózás a tények elől, nem alkalmas politikai módszer. Mindamellett remélhető, hogy az USA taktikája, míg a távolkeleti helyzet változatlan marad, a szigorú sem-

Ellenség - az országutakon

Írta: DÁN OFRY

Európában évente százezer embert küld a másvilágra a motorikus civilizáció. Nálunk „mindössze” 442 áldozatot ért el az elmúlt esztendőben az országúti kaszás.

Ebből azonban még távolról sem bontakozik ki a teljes kép. Izrael államában ugyanis önállóságunk első két évtizedében hatvez (1) halálos áldozatot követelték a közúti balesetek. És akinek ezek a számok sem mondanak eleget, elmélkedhet azon is, hogy ugyanezen idő alatt kerekken 320 ezer ember uszta meg „mindössze” sebességgel a volán mögött tomboló féhlyót. Ezek közül 36 ezer egy életre rokkant és nyomorék maradt.

Mert nálunk, úgy látszik olesó az emberi élet. Tavaly 17 ezer izraeli sebesült meg. Nem az arab országok hadseregei és nem a Fatach terrorista támadásai következtében.

Izrael autósai, motorosai bántak el velük, eszevesztett, féktelen, egoista hajlásukkal.

Közgazdászok éppen a napokban számítot-

legessé lesz, mert csak így értheti el, hogy adandó alkalommal a mérleg nyelve legyen.

Izrael eddig is többször kérte az USA-t, hogy ne legyen tekintettel a szovjet, tehát az arab érdekekre és szüntesse meg a kéthatalmi és négy hatalmi tárgyalásokat. Ha még nem történt volna meg, vonja vissza a Rogers-féle békejavaslatokat és ne tegyen engedményeket Izrael kárára.

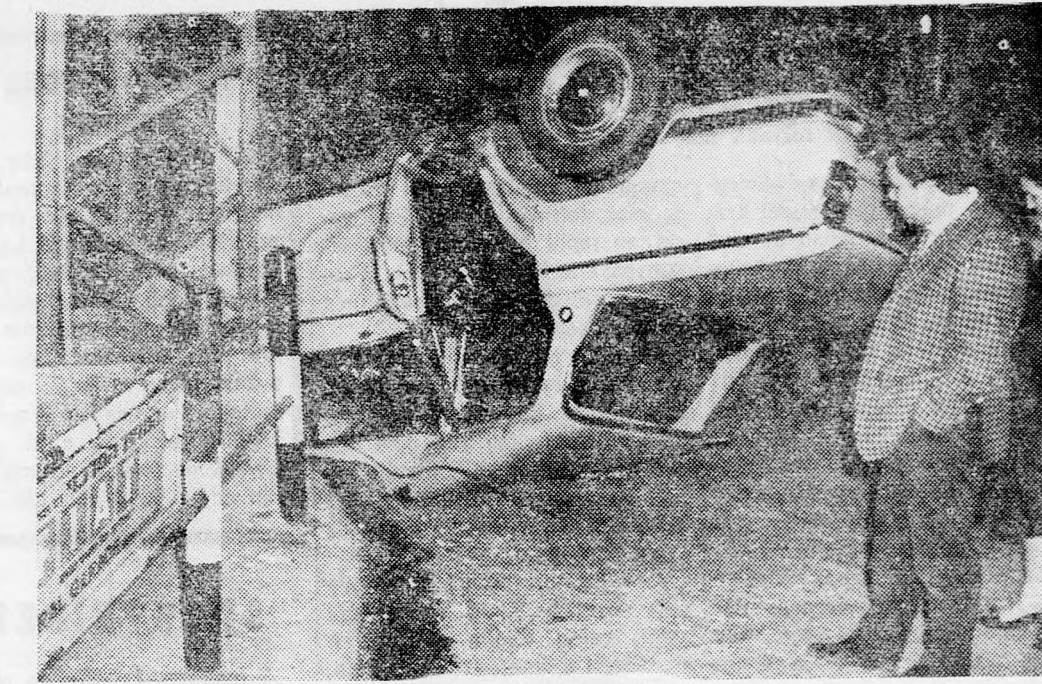
Washingtonban már régen tudják, hogy az orosz-kínai háború aligha lesz elkerülhető. És mintán ismerik a helyzetet, érthetetlen, miért udvarolt és udvarol még ma is a Szovjetunió-nak, holott megfordítva lenne megokolt.

Ami Izrael különleges helyzetében különleges érdekeit illeti, sokféle lehetőségre gondolhat az olvasó, magam részéről csak annyit, hogy amíg Kína folytatja a háborús készülődést, nem várható Moszkva beavatkozása az eszeleges arab-izraeli háborúba, sőt, az a logikus, hogy az arabok újabb agresszióját is minden eszközzel megakadályozza. Ez a magatartás a szovjetnek jelenleg nagyobb érdeke, mint eddig hármukor.

Faragó Miklós

ták ki, hogy a nemzetgazdaságnak évente több, mint 200 millió forint kára volt a gépkocsiforgalom baleseti kisértőjének eredményeként.

És ha legalább valamit tanulna minde-

KI A FELELŐS?

ből az évente 20-25 ezer gépjárművel gyarapodó izraeli társadalom. Ha nemcsak arra gondolnánk a sofőrjeink, hogyan lehet 3-4, perccel megfordítani az utazást, de lelki szemeikkel azt is látnák, hogyan fogadják az anya a hirt, amikor apró gyermekét hozzák összezúzva, vérben uszva, egy dölyfös kocsi kerékei alól. Igen, ha ezt is látna a sietős sofőr. Ha nálunk is meghonosítanák azt az amerikai büntetést, hogy a gázoló sofőröket ítélőleg kötelezik a halottasházakban való látogatásra, s a kórházak sebesültjeinek felkeresésére. Mindazok megtekintésére, akik tegnap még ugyanolyan polgárok voltak, mint ő, de balszerencséjükre egy felelőtlen autós, motoros utjába kerültek...

A modern kriminológia előszeretettel alkalmazza a lélektani kezelést korunk bűnözőinek kezelésénél. Ma már egész iskolája van annak a felfogásnak, hogy a bűnöző többnyire ellenállhatatlan belső ösztönök és lelki kényszer hatása alatt követi el tettét. Ezért hirdetik sok helyen szerzte a világon, hogy

nincs bűnöző, csak „beteg” ember... Aki

kezelésre, gyógyításra szorul.

Mint például, a volán mögött feszítő vandálok népes csoportja. Aki többnyire valami szadista érzelműl hajlva nyomják meg a pedált, ha egy öreg néni, labdája után öntelőd mosolyal rohanó kisgyerek, vagy „mindössze” egy lassabban haladó jármű vonul el szemük előtt. Hogy megjesszék őket... Hogy megmutassák, ki az ur az uton...

Hogy kielégítsék beteges — és máshol hiányérzetekben szenvedő — önértéketek...

Istencm, hány ilyen jelenetet látunk. Naponta és sokszor röpké órák leforgása alatt.

Néha egyenesen csodálkozom, hogy „mindössze” 13 ezer karabont jegytek fel nálunk az elmúlt évben. Ilyen szőrmentáltással, amely nálunk észlelhető, még az is csodával határos, hogy évente „csak” 400-500 temetést tartunk az utakon leselkedő belső ellenség miatt.

Napok óta kísért egy újsághír. Nem tudok szabadulni lidérces képétől. A tel-avivi Rokách-fasorban egy autó belerohant egy kerékpározó kisfiúba, akit súlyosan megsebesített és azonnymában — megszökött a szerencsétlenség színhelyéről.

Két napig nyomozott a rendőrség, amíg elfogta a lelkiismeretlen sofőrt. Akit most 3000 forint óvadék ellenében szabadlábra helyeztek. Meri nálunk tombol a demokrácia és diühög a humanizmus... Hogyan is képzeli valaki, hogy a rások mögött tarthatnak egy olyan „finomlelkű” taxisofőrt, aki „mindössze” halálba sodort egy 13 esztendő izraeli kisfiúcskát... És ráadásul az aszfalton hagyta a vérben uszó gyermeket, anélkül, hogy segítséget nyújtott volna neki. Anélkül, hogy önmaga vitte volna a kórházba, ahol talán még megmenthették volna az életnek.

Nem tudom ki a taxisofőr, akit a rendőrség a megrendítő bünténnel gyanúsít. Sohasem láttam. Csak a nevét olvastam az újságban. És a 13 éves kisfiu adatait.

Multidőben...

Ez a hír azonban nem hagy nyugodni. Elképzelem magamnak a fiúcska anyját. Az apát. A nagymamákat és a nagypapákat. Aki hiába várták haza vacsorára a gyermeket...

És forr a vérem, hogy a gyanúsított tegnap már otthon vacsorázott. Ha ugyan eváltalan családos ember... Ha egyáltalán tudja, mi az, hogy család és gyermek. Valakinek a gyermeke. Egy apró élet, amelyet oly könnyedén elfojtott...

A gázolás színhelyéről megszökő taxist a bíróság egykettőre szabadlábra helyeztette óvadék ellenében.

Mióta nevezik ezt igazságszolgáltatásnak? Hol az arány? A bűn és az állami „ügykezelés” között?

Egyáltalán, — mi ez a kollektív mazochizmusba csapó „megértés” az utakon állati ösztönökkel kiöltő állítólagos sofőrökkel szemben? Miért nem védekeznek erősebben az ország társadalmá? Miért nem módosítják radikálisan a közlekedéssel kapcsolatos törvénykezést? Miért nem fordítanak nagyobb figyelmet az utakon féltelmetesen hajtó emberszába dzsungel-lények megfékezésére? Mi az oka annak, hogy a rendőrség apparátusának a felét a tilosban parkoló kocsik rapportjainak a firkálására szentelik és közben majdnem zavartalanul garázdálkodnak az indokolatlan gyorsaság rabjai?

Miért nem veszik tudomásul ebben az országban, hogy nálunk a rossz sofőrök és gonosz sofőrök több vérvesztéséget okoznak Izraelben, mint a Fatach és Abdul Nasszer együttvéve!

Aki nem hiszi, kérje el a hadsereg statisztikáját. De aki meglegszik a sorok mondani-alójával, azzal a tudattal mehet holnap a kocsihoz, vagy a gyalogjáróhoz, hogy Izrael államában változatlanul az utakon leselkedik ránk az egyes számú közelenség.

Jó lenne, ha Ezer Weizman tábornok az új közlekedésügyi miniszter határozott ézzel nyúlna ebbe a dzsungelbe. Pontosan gy, amint ezt a napokban megjegyezte a táz emelvényéről!

Revlon's New 'Eterna 27' Super Emollient Formula

SUPER „ETERNA 27” A KREMEK KREMEJE — A SZÉPSÉGÁPOLÓ SZEREK LEGJAVÁ A VILÁGON.

Éjszakai krém — szépségápoló olajjal és desztillált nedvesség tartalommal óvja a bőrt és felújítja a száraz bőr sejtjeit. Az „ETERNA 27” SUPER EMOLLIENT FORMULA, mint az „ETERNA 27” — propenitint tartalmaz, amely az egyedüli vegyi uton előállított bőrszint utjószer, kisimítja a ráncokat, eltünteti az évek nyomát és visszaadja a bőr frissességét, rugalmasságát és szénességét. Már a multban is behízosodott drámai hatása sok millió asszony arcában. Most — az „ETERNA 27” szépségápoló szereinek teljes sorozata.

„ETERNA 27” CLEANSING FORMULA

Arctej — mélyreható tisztítószer nedvesség tartalommal, különösen jó száraz, érzékeny vagy idősebb bőrnek.

„ETERNA 27” TONING FORMULA

Frissítő, üdítő, arcviz, izgató alkohol-tartalom mentes.

A nagyon száraz és érzékeny arcbőrnek.

„ETERNA 27” FACIAL MASK FORMULA

Finom arc-maszk a bőr aktivitásának fokozására és tisztítására. Puhítja és finomítja a bőrt, eltünteti a fáradtság nyomait. Visszaadja a bőr rugalmasságát és szépségét a száraz és érzékeny bőrnek.

ETERNA 27' CREAM, EYE CREAM, THROAT CREAM, UNDER-MAKEUP TREATMENT BASE.

Revlon's 'Eterna 27'

«BOUTIQUE JOFI»

INGYENES, EGYÉNI TANÁCSADÁS AZ „ETERNA 27” SZÉPSÉGÁPOLÓ SZEREK HASZNÁLATÁVAL A KÖVETKEZŐ ILLATSZERTÁRSÁKBAN:

2. 8-10 „BEHLICH” Beér-Séva, Mordéj Hageatot 61 2. 9-12 „ALIZA” Petach-Tikva, Rech. Chajim Ozér 4
2. 8-11 „MOSEOVITS” Haifa, Rech. Herzl 7 2. 10-12 „HADAR” Rámát-Gán, Rech. Jahlom 40

ÉS A „BET-REVLONBAN” TEL-AVIV, CHOVEVE CION 65, HÉTFŐN ÉS SZERDÁN 16-18 ÓRAIG.

Adv. Admon Ltd.

SPIEGLER PROFI LESZ?

A franciaországi Nantes-el folytat tárgyalásokat — Vasárnap „vizsgára” Franciaországba repül

Mordechaj Spiegler, az izraeli labdarúgó válogatott és a Mákkábi Natanja csapatkapitánya holnapután, vasárnap valószínűleg Franciaországba repül, miután igen előrehaladott stádiumba jutottak a tárgyalások, amelyek közötté és a franciaországi I. ligában szereplő Nantes csapata között folynak már hosszabb ideje.

A levélváltás a Nantes és Spiegler között még tavaly ősszel kezdődött, Spiegler azonban az első stádiumban nem tulajdonított komolyságot a franciaországi csapat szándékainak, amíg végül a múlt héten a francia csapat közölte, hogy — a Spiegler által támasztott feltételek értelmében — két menettérrel repülőjegyet küld az izraeli játékosnak, aki vasárnaptól péntekig tartózkodik majd Nantesben oly módon, hogy csapata, a Mákkábi Natanja, ne nélkülözze egyetlen ligamérkőzésen sem. E pillanatban még nem világos, vajon Spiegler felesége, vagy pedig „menedzser”, Nachum Sztelmach társaságában utazik-e Franciaországba. Annyi mindenesetre biztos, hogy a jövő heti próba kimenetelétől függ, vajon véglegesen aláírja-e a profiszerződést az izraeli válogatott játékos és a franciaországi klub között. Ha a próba pozitív eredménnyel végződik, úgy az izraeli labdarúgás történetében Spiegler lesz az első játékos, aki komoly európai profiklubhoz szerződik le.

Lehetséges, hogy Spiegler az utolsó pillanatban úgy határoz, merőképpen.

KOMOLY FELKÉSZÜLÉS

A román labdarúgó szövetség mindent elkövet, hogy a rendkívül nehéz csoportba jutott (Anglia, Brazília és Csehszlovákia) válogatott alaposan felkészüljön a mexikói világbajnokságra. Több mint két hónap alatt a mérkőzések sorozatát vívja Braziliában, majd február első felében Limában hivatalos Románia — Peru válogatott mérkőzést játszik, amelynek eredménye után tisztább képet alkothatunk a peruiak játékerejéről is. A perui mérkőzés után a románok visszatérnek Braziliába, ahol nagy nemzetközi tornán indulnak. A Rio de Janeiro-i torna befejezése után az Egyesült Államokban lévő Colorado Springsben, magaslati levegőn tábortartás és innen ruccanak ki edzőmérkőzésekre, majd — Izraelhez hasonlóan — Etiopia hegyeiben folytatják az előkészületeket és május első napjaiban megérkeznek Mexikóba.

A bajnokság ezután másodrangú szerepet játszik a románoknál. Mindennél fontosabb a világbajnoki előkészület. Imponáló a románok hatalmas akarata és szervezete. Nem ártana tanulni tőlük...

Románia — Dél-Ausztrália 3:1

Románia olimpiai labdarúgó válogatottja, amely két ízben győzte az izraeli válogatottat a Bloomfield-stadionban, szerdán Adeladeban 3:1 (1:1) arányú győzelmet aratott Dél-Ausztrália válogatottja felett. A gólokat Tataru (32), Grozea (64) és Tufan (85), illetve Birch, a Hákoach játékos (15) lőtte.

Ugyanakkor a román nemzeti válogatott, amely Dél-Amerikában portyázik, a brazilai Porto Alegreben 1:1 arányban döntetlenül játszott az Internazional csapatával. A román csapat gólját Domide lőtte.

SZALON PIERRE
TEL-AVIV,
BEN JEHUDA 63.
CSAK 3.— FONT
A FRIZURA

PREMIER!
„A SZEGÉNY GAZDAGOK”
JÓKAI MÓR regénye nyomán,
a „MERKÁZ” moziban, HAIFA, 1970 február 7-én, 7-9-kor.

• SZINES MAGYAR FILM •

VÁMMENTESEN

Uj olék, diplomaták, ideiglenes lakosok, nálunk óriási választékban friziderek, televíziók, mixerek, mosógépek, rádiók, stb... a világ legismertebb cégeinek gyártmányai.

Philips * Saba * Grundig * Schaub-Lorenz *
Telefunken * Westinghouse * General Electric *
Hoover * Kenwood * stb...

Mi vagyunk az egyetlenek, akik garancia-levelt adunk minden készülékre.

Minden készítmény megtekinthető helyben.

A Körting-televízió (nagybani árusítás) kizárólagos izraeli képviselője.

UNIVERSALI
TEL-AVIV, ALLENBY 75 * TELEFON: 624741
HAIFA, HERZL-UTCA 8 * TELEFON: 67516

Arany korona Pelének

A chilei Santiagóban rendezett nemzetközi futballtornán 15 ezer dollár értékű, aranyból és ezüstből készült koronát helyeztek Pelé, a világ legjobb futballistájának fejére. A megkoronázást külön szertartás keretében hajtották végre a Pelé csapata, Santos és a mexikói America közötti mérkőzés előtt. Pelé egyébként futballkarrierje során eddig 1010 gólt lőtt.

SPORTHIREK

A hadsereg kosárlabda válogatottja szerdán edzőmérkőzésen 75:39 arányban legyőzte a Mákkábi Dárom csapatát.

Az A-liga északi csoportjának listavezetője, a Hápoel Chedera 2:0 arányban legyőzte a manilai ifjúsági Ázsia-bajnokságra készülő ifi-keretet.

A hadsereg röplabda válogatottja kedden este a Neeman körzeti tanács sportszarnokában rendezett mérkőzésen 3:1 arányban legyőzte az osztrák bajnok Innsbruck röplabdázóit. Az első szettben az izraeli válogatott 15:5, a másodikban 15:5 arányban győzött „a harmadik szettet nagy küzdelem után a vendégek nyerték 18:16-ra, a negyedik szettben azonban az izraeliek ismét 15:1 arányban megsemmisítő vereséget mértek a vendégekre.

Az angol West Ham és a pozsonyi Slovák futballcsapatai Londonban 1:1 arányú döntetlenre játszottak. A cseh csapat végig 1:0-ra vezetett és az angolok középsatára csak másodpercekkel a mérkőzés vége előtt egyenlített.

Peru labdarúgó válogatottja közölte, hogy „technikai okokból” le kell mondania tervezett izraeli látogatásáról. Valószínűnek tartják, hogy április első napjaiban Peru helyett valamelyik élvonalbeli angol csapat, a Manchester City, a West Ham, vagy a Tottenham látogat Izraelbe.

Jugoszlávia kosárlabda válogatottja Szarajevóban 96:67 arányban legyőzte Buenos Aires válogatottját, amely előzőleg Izraelben járt és mindhárom mérkőzésen győzött.

A Bné Jehuda csapata edzőmérkőzésen 4:0 arányban legyőzte az A-ligás Mákkábi Herzliát.

A párizsi nagy divatházaknak már nem megy olyan jól, mint a múltban. Tulajdonosaik, természetesen, most mindent elkövetnek, hogy visszahódítsák klienseiket. A legújabb modell. Érdekessége, hogy nők és férfiak egyaránt viselhetik.

Egymás között ...

— MAGYAR ZSIDÓ KURIR —

A Beethoven-ünnepségek keretében nagy sikerrel hangversenyzett dr. Vinczné Krausz Ilona zongoraművész és dr. Vincze László csellóművész Natanján, a WIZO klubjában. Az est második felében Tanács Emma dr. Vincze László verseiből adott elő.

A váci származású — jelenleg Bécsben élő — Neumann Emánuel és Moskovics Ilu a tel-avivi Debora hotelben, szűk családi körben házasságot kötöttek.

Cziment Imre tanár nagy sikerrel adott elő a Bné Herzl múlt heti klubestjén, a szervezet kulturális előadás-sorozatának keretében.

Budapestről kaptuk a szomorú hírt, hogy Vidor Ferike, az egykor népszerű színész, aki cselelnőitával a kabaré hőskorának népszerű alakja volt — 81 éves korában meghalt. Évtizedekkel ezelőtt Vidor Ferike a néhai Gábor Andor felesége volt.

Szombaton tartották Jeruzsálemben, a Nyugati Fálnál Uzi Nárkisz szolgálaton kívüli táborok, a Sochnut egyik főszervezője fiának bár micváját. A liturgiail funkciókat Kármel Ávrahám őrnagy, a hadsereg főkantor látta el.

„A ki a zsidó?” problémáról, a HOH idősebb feladatairól volt szó vasárnap este az újjalakított petach-tivkai HOH első klubestjén. Dr. József Károly főrabbi és dr. Steinherr Jechiel ügyvéd, a szervezet nemrég megválasztott elnöke tartott előadást. Az est második felében deris bírósági történeteket adott elő Benedek Pál újságíró, végül bemutatták az első hold-utazásról készült amerikai dokumentum-filmet.

Róza Móra és Weisz Gyulát ünnepelték a „Kolozsváriak köre” legutóbbi baráti összejövetelén. A születésnapjuk alkalmából. Mózes Dezső, az egyesület elnöke üdvözölte az ünnepeltet, majd Simon Tibor, Zimroni Slomo, Schwarz Mose, dr. Schnabel Ede és Spéter Samu mondott beszédet.

Weissburg Etus nyújtotta át az ünnepeltnek a szervezet ajándékát, az okiratot, amely tanúsítja, hogy mindkettőjük nevére facsemetéket ültettek el a KKL erdejében. Végül az ünnepelt is felszólt. Az összejövetel résztvevői meleghangú, jókívánságokat tartalmazó üzenetet küldtek néhány kiemelkedő érdemeket szerzett veterán kolozsvári származású cionistának: Edelstein Jehudának, Klein Eljáhnak, Lax Salvatornak, Löbl Imrénak. Náhári Mosenak, Nimberzer Ernőnek, Noszin Mosenak, Pál Mártonnak, Rados Mosenak, Salomon Antalnak, Salomon Jakabnak, Steiner Jánosnak, Weinberger Nándornak, dr. Weisz Jenőnek és öv. Adler Samunénak. A jelenlévők nem fogadták el Mózes Dezső lemondását, aki tehát tovább folytatja az egyesület élén elnöki tevékenységét.

Közelít biotársaság alakult Jedidja Frenkel főrabbi és Micháel Bár-On főkantor kezdeményezésére, azzal a céllal, hogy hozák haza és Izraelben hantolják el véglegesen a sármási mártírok földi maradványait. A biotársaság már megkezdte munkáját.

ÖT ÉLŐ NEMZEDÉK ANYJÁNAK HALÁLÁRA...

Egy érdekes, a maga nemében egyedülálló személyiséggel let szegényebb nem csupán Cfát, hanem minden bizonnyal az egész ország.

100 éves korában „családi” látogatásra akart utazni Braziliába, ahol valamikor évtizedekig élt. Négy évvel ezelőtt még „mu-

Lulu Amar, 104 éves korában (balról ülve), négy évvel ezelőtt, egyik dédunokája eküvőjén.

született a Szent Ari-ról elnevezett templom közelében. Alig pár méterre az ősi temetőtől, ahol most örök pihenőre helyezték.

Izraelben, Észak, de főleg Dél-Amerikában több mint 200 lezarmazottja, közöttük fia, lányai, unokái, déd- valamint ükunokái, sőt egyik Cfáton lakó unokájának két évvel ezelőtt New Yorkban született dédunokája gyászolja. (Egy másik unokája Cfát egyik alpoldármestere).

Lulu asszony 11 gyereket szült. Ebből öt még életben van. A legidősebb 86 éves, Braziliában él s most készíti elő állóját. Az idős matróna, aki 60 évvel ezelőtt temette el egyik fiát, s ne-

latott” Áháron dédunokájának zett templom közelében. Alig pár méterre az ősi temetőtől, ahol most örök pihenőre helyezték.

Izraelben, Észak, de főleg Dél-Amerikában több mint 200 lezarmazottja, közöttük fia, lányai, unokái, déd- valamint ükunokái, sőt egyik Cfáton lakó unokájának két évvel ezelőtt New Yorkban született dédunokája gyászolja. (Egy másik unokája Cfát egyik alpoldármestere).

Lulu asszony 11 gyereket szült. Ebből öt még életben van. A legidősebb 86 éves, Braziliában él s most készíti elő állóját. Az idős matróna, aki 60 évvel ezelőtt temette el egyik fiát, s ne-

göglalkozása a lapszerkesztés volt, az Est-lapok vezető munkatársaként dolgozott. Magányos, nagyon keserű ember volt, súlyos belső konfliktusa apró természetű volt. Ez a körülmény valóságos komplexumot termelt ki nála, s érdekes módon az exhibitionizmusnak olyan változatát vetítette ki a magatartása, hogy szeretett kérdéni ezzel a fogyatékosságával. Egyszer például egy karácsonyi körkérés: „Mi a legnagyobb vágya?” kérdésre így felelt: „Az, hogy utazom a villamoson és az ülésről földig ér a lábam...”

Mártírhalála 25. évfordulóján megemlékez, hogy volt költői pályájának mégegy nagy fájdalma. Karinty Frigyes bevette őt az „Igy irtok tí”-be, s ezzel biztosította halhatatlanságát, de nagyon fájt Kevesen Simonnak, hogy verseit mindig csak kevesen ismerték, ellenben az egész irodalmi közvélemény derült a Karinty-paródián: „Az szeretőmnnek arca két legyen, s kétoldalt csurogjon letel, hideg barackot egyék véresen. Meztelenül, egy kemény tetején...”

Itt, a szomszédban, Damaszkuszban megjelent Madách Imre „Az ember tragédiája” című drámai alkotásának arab fordítása. Egy jordániai arab költő ültette át a művet — Germánus Gyula professzor, a Budapesti élő magyar-zsidó származású orientalista tudós segítségével.

Az amerikai Harvard-egyetem könyvtárában közel huszszet lap Hemingway-kéziratot vettek át az író özvegyétől. A kiadatlan novellákat, verseket és naplórészleteket tartalmazó kéziratok egy sora sulyra is tekintélyes 23 kiló. A rendkívüli értékű anyag feldolgozása már javában folyik.

Az elmúlt hét egyik nagyon érdekes interjúját Dália Rabikovics, a legismertebb és minden bizonnyal az egyik legtehetségesebb fiatal héber költő adta a Háárec pénteki mellékletének hasábjain Jákob Ágmonnak, és közölte, hogy „leteszi a tollat”, bucsút mond a költészetnek, mert úgy érzi, kimerítette témavilágát. Az interjú során azt is elmondta, hogy véleménye szerint nagy fellendülés mutatkozik a héber prózairodalomban. Niszim Áloni, Ráchel Eftán és Ávrahám B. Jehosua műveit emelte ki elsősorban.

Az olasz Sagannak nevezik Dacia Marainit, aki már első regényével elnyerte annak idején a Formentor-díjat. Legújabb darabjának Recitare — Előadni — a címe, ezt már maga is rendezte. Az író nő egyébként Alberto Moravia felesége.

Huszonöt évvel ezelőtt a nyilasok megölték pesti villájá kertjében Kemény Simont, a halk szavú, mives költőt, akinek kenyérekésző

SZOMBATI NAPTÁR

5730. svát 30. 1970 február 6, péntek Ros Chodes... SZOMBATI EREJENETEL: Jeruzsalem 5.53... Haifa 5.57... Beer Seva 5.56... Ejlát 6.00

HETI SZAKASZ

MISPATIM Háftár: No árnár Hásém hásmájim Jesájahu 66. 1. Ugyeletes gróvyszertárak TEL-AVIVBAN... HAT-JAM... CHOLON... HERZLIA... NATANJA... CHEDERA... ORVOSI SZOLGÁLAT TEL-AVIVBAN

GYERTYAGYÚJTÁS

Jeruzsalem 4.41 Tel Aviv 4.59 Haifa 4.50 Beer-Seva 4.57 Ejlát 5.00 SZOMBATI EREJENETEL: Jeruzsalem 5.53 Tel Aviv 5.57 Haifa 5.55 Beer Seva 5.56 Ejlát 6.00

ADÁS-VÉTEL

INGYEN EKSZER-tesztelés VADNAI órák-ékszerész Saját műhely Vétel eladás TEL-AVIV, ALLENBY UT 72. HÍRES KEZIRATOK, professzor Kaufman és más kéziratok és levelek eladására Haifa, POB. 4094, „173A” jelűen.

OKTATÁS

AUTÓVEZETÉS, tanítás minden járműn, jó és kedvező feltételekkel. Teória tanítás ingyen. Az első órából a vizsga útjában tanulnak. A tanítási módszer a kiadások legkevesebb 40 százaléka megtakarításra teszi lehetővé. Ingyen, speciális prospektus a közlekedési szabályok megtanulására. Fizetés: 20 szálalék készpénz, a többi részletre. Tanuljon a központi autózeti iskolában: „Sizmi” Cholon, Senkar u. 63., telefon: 846333.

KERESÉS

KERESK TANUKAT, akik együtt voltak fiammal Baraa Lajossal, a budapesti városkeresztes-védett házból. Fiamat 1944 dec. 15-én trielicki VIII. Nagytúrkerület 4. számú házból és azóta nyomavészett kérem, aki tanuskodni tud, értesítsen: Erdi Gyuláné, Herzia, Neve-Jiszráf 161. FRIEDNE SARIKAT (Verpelet-rol), Jeruzsálemben lakott, keresi Blechner Jenő, Jeruzsalem, Hotel Zion. Aki tud róla, kérem értesítsen.

HÁZASSÁG

FORTUNA házasságközvetítőiroda, dr. Revesze daifa, Fezve-ner-utca 13. Telefon 62493. FERJEZNIENNE egyedülálló, csinos, 50 éves asszony, keszpenzel rendelkező úriemberhez, aki hozzásegítene üzlete megmagyobbitásához. 12 gyermekes. Magyar akasztály. „60 éves korig” jelgére, Tel-Aviv, POB 831. JÓMEGEGELENUS, intelligens, 48 éves, elvált kibucnyik, magához hívó feleséget keres. Válaszok: „174” jelgére, Haifa, POB 4094. INTELLIGENS, szép, kedves úrnő, 32 éves, elegáns lakással, férjhezmenne intelligens, szombartartó úriemberhez. „Stella” házasságközvetítő, Tel-Aviv, Jona Hávai 18., tel. 56643. MINDEN FÉRFI 40-70 évig el-söröndüen nősiülhet. 18-30 éves gazdag, szép lányok. „Exclusiv”, Tel-Aviv, Ben-Jehuda 11., tel. 50490. EGYEDÜLLŐ ÖZVEGYEM-BER 63/165 saját villa, műhely és autótulajdonos, megismerkedne kel-lemes külsejű, egészséges, komoly, nem válogós független nőtől 42-50 éves házasság céljából. (Közvetítő kizárva). Bné-Brak, POB. 1012. „NURIT” házasságközvetítő iroda jó partikat ajánl komoly jelöl-teknek. A. Jád Eljáhu, Bét-Oren 10., d. u. 15-20-ig. Bank Hópódiim megálló. KERESK 28 ÉVES 182 cm. magas, önálló „háadászaj” képzett-ségi rokonom részére szép, szolid, magas iskolázott leányt 21-25-ig. POB. 1334, Tel Aviv, 13413/D. JO HÁZASSÁGOT csak jó iroda után köthet. Szigorú diszkreció. Akadémikusok, turisták. Fortuna Tel-Aviv, Edelson 20. (Mugrabimál). 10-1 és 1-30. Magyarul beszélünk. „DARLING” házasságközvetítő iroda szolid, gyors, korrekt. — Tel-Aviv, Ben-Jehuda 9. telefon: 51907. Délután 4-8-ig. Magyarul beszél-ünk. JOFFI, Tel-Aviv, Dizengoff 212, tel. 220568, ajánl akadémikusokat, turistákat, válasszások, kitűnő, gazdag családokból. Külön iroda rokonoktatnak. 35 ÉVES, CSINOSNAK mon-dott egyedülálló jó háziaszony, berendezett lakással, némi jövedel-lemmel magához illő, korrekt, ne-meslelti, jövedelemmel bíró férjért keres „7250” jelgére, Haifa, POB. 0994. A LEGBOLDOGABB és a leg-jobb házasságokat a „Margaret” házasságközvetítő iroda közvetíti. Rámát-Gán, Bialk 10., IV. bejárati, földszint. Telefon: 729284. NAGYON JO MEGEGELENUS, művelt, 50 év körüli úrnőt felesé-gi keres akadémikus. Tel Aviv, POB. 1334, No. 1789/L. FOGYOTTEN, jó szívetű, csin-os úrnő, akadémikus özevegy, megismerkedne házasság céljából megfelelő nővé, jömegelelésű, egészségtelavül rendelkező úrral, 58-60 éves korig. Válaszok Tel-Aviv, POB. 1334, no. 0105/D.

PÁRBESZÉD A VACSORÁNÁL

Feleség: — Mit csináljak még, hogy az újság helyett, rám figyelj egy percre? Férj: — Most ne zavarj, szívem. Nem látod, hogy Uj Kelet van a kezemben?

LAKÁS ÜZLET

ÁTADÓ étterem eszpresszóval, hávyberbe. Tel-Aviv, Achad Háam utca 43. JERUZSÁLEM HOTEL PENZIO REICH, Jeruzsálem, Bét Hakerem, telefon: 53121. Napl 27 fnt, plusz adók tel-jes penzio egy személynél marcius 15-ig. Használja ki az alkalmat. LAKÁSOK, HAZAK, üzletek, tel-kek öröklőn, kulcspezzért, hávy-berbe Blechner Átal, Hotel Zion, 10-12, 4-6, 2367, reggel 7-8-ig, este 8-10-ig 35689. MÁKOLET, két családnak jó pénzársz, átadó betegség miatt, al-alkalmi áron. Kifűnő garoz átadó. Üzletelhelyiség központban, minden célra megfelel. Blechner. KÉTSZOBÁS Zichron Moseban Kulcspezzért, 3 szobás Mekeor Ba-rucliban, kulcspezzért, öröklőn, 2 1/2-3 szobás Tel-Arán öröklőn, kulcspezzért, 3 szobás Givat Saul-ban, öröklőn, alkalmi vétel. — Blechner. KÖNNYU, jó párnász 65.000.-fnttal, ritka alkalom, Mácszán Givat Sauban, 22 négyzetméter, öröklőn 11.000.-, mácszán köz-pontban, minden célra alkalmas, I. emeleten, kulcspezzért. Blechner. LAKÁSOK Bajt-Vegánban: 3 szobás öröklőn, alkalmi vétel 43.000 3 szobás bútorral, vagy anélkül 1-2 évt. 2 1/2 - 3 - 4 szobás lakások öröklőn. Blechner.

KÖNYVTÁRAK

JÓ ES ÚJ KÖNYVEKET olvashat HARSTEIN (azelőtt Jambor) köl-csönkönyvtárból, Tel-Aviv Allenby 84., az udvarban. Könyveket a leg-magasabb áron vesztik. VALASZTEKOS kis magyar nyelvű magánkönyvtár alkalmi áron eladó. „Pádesz” jelgére, Tel Aviv, POB 831. HARISNYA - és triktózs angro üzlet keres tüchtig képviselő ügy-nökök. Szakmabelli előnyben. - Uri Gerstl, Haifa, Mose Áron u. 12/I., Jaffa u. sarok.

MINDENKINEK...

Az ebben a rovatban közölt apróhirdetések ára: 20 szóig 5,- font, minden további szó 30 agóra.

KÜLDJÖN VÁM-mentes IKKA atalványt ajándék PURIMRA

magyarországi rokonainak és barátainak A februári (2. számú) listára feladott megrendelések purim előtt kerülnek kiosztásra. MEGRENDELŐHELYEK JERUZSÁLEM: vajda Joan található a Sova kávéházban, (félelelet): d. u. 5-6.30-ig, Hisztradut utcai Hisztradut épületben. TEL-AVIV: G. Kemény, „Jehuda 27. I. emelet, d. e. 9-12.30 d. u. 4-6.30 óra közt. — Telefon: 55052. HAIFA: Leber David ekszerizlet, Nordau 21. BEER-SÉVA: Frankfurter István Háacmút 49/51. Levelezést kizárólag: G. Kemény, Tel-Aviv, Ben Jehuda 27., címre kérünk IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költsegtől mentes küldési lehetőség. Magyarországra SIRAPOLÁSOKRA (budapesti temetőkhöz) ismét felvesztünk megrendeléseket. FIGYELEM! CSEHSZLOVAKIABA VALÓ KÜLDÉSRE TUZEX AJÁNDÉK BONOZ kaphatók

KIÁLLÍTÁS

JERUZSÁLEM IZRAELI MŰZEM — Az új grafi-ka! szellemének gyűjteményére Rouault három jellemző cir-kuszgrafikája teszi fel a koronát. Különleges érdekességű a Picasso tintarajz gyűjtemény, valamint az ifjúsági szárny archeológiai kiállítása: „Fedezték fel a multat”. ROCKEFELLER MŰZEM — A ramlei ásatások új archeológiai leleteinek kiállítása. MŰVESZK SZÉKHÁZA — Jakov Rosenbaum olajfestményei. NORA KEPTÁR — Rut Arion éget-tel zománcal készült művei (február 10-én zár). Városi muzeum: DIZENGOFF-TEREM — „A XVII. század művésze”. — Grafikai jellegű kiállítás névtelen flam-mand festőtől egészen Ruys-dael és Rembrandt néhány teny-leg értékes vázlatáig. Háarec muzeum (szombaton a be-lépés díjtalan). ÜVEGMŰZEM — A XIX. század-ból származó angol metszest po-lár gyűjtemény (Új szerzemény). NEPRAJZI MŰZEM — Bert Satt fafigurái és domborművei kisvá-veleltik a keleteurópai meg-értelem „stétii” alakjait. — A zsidó törzsek népviseletei és a XIX. századból származó sennai és római zsidó családok kéziratai. EGYTEMI KÖNYVTÁR — Jakov Gildor szurrealista stílusú olaj-festményei és grafikái. CHEMERINSKY KEPTÁR — Borisz Rabinovics kerámia festményei. BÉT MANJA BIALK — Luisa Ovadja gobelin-képei és Magda Rollrad kerámiai. MABAT KEPTÁR — „Jelenkori műnyomatok”. Külföldi és izraeli grafikusok gyűjteménye. DUGIT KEPTÁR — Nomi Szmi-landzki festményei, könyvmatai és metszetei (hétfőn zár). LIM KEPTÁR — KIBUCI SZARNY — Ot fiatal kibucnyik művész Dan Partos, Avital Geva, Juval Danil, Jákov Dorcsin és Jedid Rubin olajfestményei, dombor-művei, grafikái. GORDON KEPTÁR — Uri Lifschitz széleskörűen groteszk stílusú festményei. HAIFA JAPAN MŰVÉSZETI MŰZEM — Hokusai, a mult századi japán képzőművészet egyik legfonto-sabb képviselőjének gyűjtemé-nyei kiállítása. TRAKLIN LOOMANT — Lea Atir első önálló kiállítása, a fiatal művésznő impresszionista beha-tás alatt álló, élénk színtű mun-kái. HAGEFEN KÖNYVTÁR — Eljáhu Spinard dekoratív vízfestmé-nyei, csendéletek és tájképek (február 9-ig). DANJA KEPTÁR — Walter Schön-mann posthumus kiállítása. BÉT CHAGALL — Eliezer Grün-berg posthumus kiállítása. Olaj-festmények. KARMELIA SZALLÓ — Dávid Me-sulam olajfestményei. RAMAT-GAN HAMAÁGAL KEPTÁR — Izraeli művészek gyűjteményes kiállí-tása. CHOLON VÁROSI KEPTÁR — Mose Roth esztrelizái és Jehuda Szeged stíliái fametszetei. HERZLIA VÁROSI MŰZEM — Ruth Schloss figuratív stílusú olajképei és vázlatai. BÉT MANJA BIALK — Luisa Ovadja gobelin-képei és Magda Rollrad kerámiai. MABAT KEPTÁR — „Jelenkori műnyomatok”. Külföldi és izraeli grafikusok gyűjteménye. DUGIT KEPTÁR — Nomi Szmi-landzki festményei, könyvmatai és metszetei (hétfőn zár).

SHILO BUTOR

TEL-AVIV * Hájarkon 52. (Allenby sarok) * Tel. 54894. UJ BUTORMODELLEK * KEDVEZŐ ÁRAK A „MABAT” BUTORGYÁR KÉPVISELŐJE. 10% készpénzben, a többi 24 havi részlet MODERN * MINŐSEG

KFAR HANOAR HADÁTI gyakorlati VALLÁSOS VEZETŐT (NŐT)

keres a konyhába és az ebédlőbe. (Ívrit beszéd, és legalább olvasni tudás szükséges.) BENTLAKÁS SZÜKSÉGES. Kizárólag írásbeli ajánlkozás étellelirással és referenciák csatolásával: Kfar Hanoar Hádáti, Doar Kfar Chászidim.

A RADIOHATÓSÁG KÖZLI, hogy csak ebben a hónapban lehet befizetni a rádió- és televízió-díjakat késedelmi bírság nélkül.

1970 március 1-től, a törvény szerint, 20% bírságot vetnek ki a késedelmesen fizetőkre. Azok a készülék-tulajdonosok, akik nem kaptak érte-sítést, szintén kötelesek fizetni, az ország bármely postahivatalában. Fizetéskor felmutatandó a készülék tulajdonosának személyazonossági igazolványa. FIZESSE A DIAT IDEJÉBEN, A TÖRVÉNY SZERINT ÉS MEGTAKARITJA A BIRSÁGOT!

ORTOPÉD FÜZÖK, GUMIHARISNYAK, LUDTALPBETÉTEK, SÉRVKÖTŐK K. LABO ÉS FIAI Haifa, Arlozorov utca 8.

Szug álef-álef szakácsokat keres Matám Hafetz-Haim Ajánlkozás írásban: Tel-Aviv, POB 1049, „Tábách” jelgére.

OSZINTÉ RÉSZVÉTVÉNKET FEJEZZÜK KI az EVEN CSALÁDNAK a nagyszerű ember JEHOŠUA EVEN (GOLDSTEIN) 5"7 elhúnyta feletti mély gyászában.

„Ghuljot” Kvucát Szde Nechemjá és a munkatársak

1970. II. 6 UJ KELET 7

Niszim országos főrabbi sürgeti az áttérési eljárás meggyorsítását

Már egy év előtt javasolta rendkívüli rabbinikus bíróság létesítését, mert „ez az egyetlen megoldás” — A vallásügyi minisztérium nem gondoskodott a javaslat végrehajtásáról — Keresztény házasságot kötött egy fiatal ember, mert halogatták menyasszonya áttérését

Jicchák Niszim országos főrabbi tegnap kiadott nyilatkozatában a vallásügyi minisztériumra hárította a felelősséget azért, hogy késedelmek állnak be a zsidó hitre való áttérési ügyek intézésénél és még nem jött létre különleges rabbinikus bíróság erre a célra. A főrabbi egyben megcáfolja a belügyminiszternek azt az állítását, hogy néhány hónap előtt tárgyaltak volna a főrabbinátussal erről a kérdésről.

A főrabbi megállapítja, hogy egy év előtt tanácskozás folyt az igazságügyi miniszter, a belügyminiszter, a vallásügyi miniszter és a két főrabbi között az áttérési ügyekről. Niszim főrabbi ekkor megismételte régebbi javaslatát, hogy külön mozgó rabbinikus bíróságot létesítsenek erre, ami meggyorsítaná az eljárást, mert a rendes rabbinikus bíróságok túl vannak terhelve. A rabbinátus ter mézetesen ragaszkodik az áttérésre vonatkozó vallási szabályok teljes betartásához.

Azóta a vallásügyi minisztérium semmit sem tett ebben az ügyben és főleg nem gondoskodott arról, hogy költségvetést biztosítsanak az új áttérési ügyekkel foglalkozó bíróság számára. A költségvetésről csak a vallásügyi miniszter dönthet, nem a főrabbinátus — állapítja meg nyilatkozatában Niszim főrabbi. Arra is hivatkozik, hogy annakidején tett írásbeli, az igazságügyi miniszterhez címzett javaslatának másolatát elküldte a belügyminiszterhez, akinek tehát alkalma lett volna azóta sürgetni a rendezést. Az egy év előtti megbeszélés óta nem folyt újabb tanácskozás a főrabbiakkal.

Niszim főrabbi azt is közölte, hogy 1960-ban a rabbinikus tanács és a rabbinikus nagybíróság elnökeként szabályzatot bocsátott ki a rabbinikus bíróságok számára, amely a következő utasítást tartalmazza:

olyan esetekben, amikor az áttérési kérelmezője polgári házasságot kötött zsidóval, vagy pedig vegyesházasságból származik, az illetékes bíróságnak jogában áll lerövidíteni a várakozási időt.

Niszim főrabbi végül erőlyesen sürgeti a mozgó bíróság létesítését, mert szerinte ez az egyetlen útja az áttérési eljárás meggyorsításának és a kormányának, valamint a főrabbinátusnak közös kö-

telember Kirját Átáról bevallotta, hogy botrányt csapott a rabbinikus bíróságon és összetépte az aktát, amelyben keresztény születési menyasszonyának áttérési kérvénye feküdt. Klinghofer elmondta, hogy menyasszonya komolyan folytatta a vallási tanulmányokat egy rabbinál és kérvényezte áttérését, de a rabbinikus bíróság vég nélkül halogatta a két év előtt benyújtott kérvény elintézését. Közben a menyasszony állapotos lett és a házasságot nem lehetett tovább halogatni. Amikor a rabbinikus bíróságon nem akarták elismerni az eset sürgősségét, Klinghofer dühében alaposan megmondta véleményét, össze-

tepte az aktát és — keresztény templomban, keresztény szertartással kötötte meg a házasságot,

hogy biztosítsa gyermekei számára a legális házasság keretében való születését. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével száz font bírságra és 40 napos feltételes elzárásra ítélte a fiatalembert.

Izrael nem szállított fegyvert Biafrának

A külügyminisztérium szövéje tegnap teljes egészében megcáfolta azt a külföldi hírforrásokból eredő jelentést, hogy Izrael szovjet gyártmányú fegyvert szállított volna Biafrának. „Izrael nem adott el és nem adott át Biafrának sem szovjet, sem más gyártmányú fegyvert” — mondta a szövéj.

Valószínű, hogy a hír arab forrásból ered és újabb kísérletet képez a Nigéria és Izrael közötti kapcsolatok megzavarására, kihasználva a most fennálló feszültséget.

Fatach-barát török diákokat tartóztattak le Jordániai táborokban képezték ki őket — Az egyik csoportnál nagymennyiségű robbanóanyagot találtak

Ankara (Reuter). — A török határrendőrség hétfőn letartóztatta két török egyetemi hallgatót és elkobozta a náluk lévő több ezer röpiratot. A rendőrség nem árulta el, hogy mi a röpiratok tartalma, de közölte, hogy azokat négy nyelven nyomták és a Fatach pecsétjét viselik. A diákok bevallták, hogy egy jordániai terrorista szervezet táborában ké-

Husszeim állítólag a Rogers-tervről tárgyal Nasszerrel Kairóban

Szombaton ül össze az Izraellel szembenálló arab államok csúcsterkekelete — Machmud Fauzi háromnapos látogatást tett Jordániában

Kairó, (Reuter). — Husszeim jordániai király Kairóba érkezett, ahol a repülőtéren Nasszer fogadta. A két államfő azonnal a Koba palotába hajtott, ahol 40 perces megbeszélést folytatott, magasrangú személyiségek társágában. Husszeim Kairóban maradt az Izraellel szomszédos arab államok holnap kezdődő csúcskonferenciájának befejezéséig.

A jelenlegi körülmények között különös fontosságot tulajdonítanak Husszeim kairói tárgyalásainak. A Francia Távirati Iroda értesülése szerint Husszeim alighanem felveti William Rogers amerikai külügyminiszter javaslatát, amelyeket a Szovjetunió visszautasított. A királynak az a véleménye, hogy a terv megfogalmazására érdemes javaslatokat tartalmaz. Még csak nem is eloztak arra eddig, hogy mi a király álláspontja a Rogers-tervről, különösen a Jeruzsálemre vonatkozó részéről, amely a város egységes fenntartását támogatja, de bizonyos jogokat akar biztosítani Jordániának is benne, de mint-hogy a palesztinai kérdés katonai megoldása még hosszú ideig nem jöhet számításba, a király sürgősennek tartja a megbeszélési politikai rendezés lehetőségét.

Husszeim kényes helyzetbe kerülhet, mert már maga a tárgyalás Rogers-tervről éles visszhang-

got válthat ki más arab fővárosokban és még inkább a palesztinai terroriszervezetek körében, amelyek közül néhány hasonlít a Rogers-terv egyes szakaszaihoz. Husszeim akkor támogatja Nasszer is, de az arab világban támadt általános ellenkezés miatt azóta nem is beszélnek a tervről. Néhány órával Husszeim előtt hazaérkezett Machmud Fauzi egyiptomi hadügyminiszter, aki három napot töltött Jordániában és katonai jellegű megbeszéléseket folytatott Husszeim királlyal, valamint a kormány fontos tagjaival. Fauzi aki az ugynevezett közös arab katonai parancsnokságnak is parancsnoka, látogatást tett a jordáni-izraeli határ mentén álló csapatoknál és valószínűleg megtekintette a Jordániában állomásozó iráki és szauidai egységek táborait is.

Drága kisfiunk, unokánk, rokonunk
RONI SALEV
hirtelen elhunytának slosimján
SIRKÓAVATÁST
tartunk február 8-án, vasárnap délután 3 órakor a neseri temetőben. — Autóbusz Ben-Dorból indul.
A CSALÁD

Mély fájdalommal jelentjük
DAVIDOVICS IMANUEL (MIKLÓS)
Kassa — Ungvár — Tel Aviv
elhunytát. — Drága halottunkat ma, pénteken, február 6-án, délelőtt 11 óra 30 perckor kísérik utolsó útjára a Dafna utcai városi halottsházba a Cholon-bát-jámi temetőbe.
Gyászolják:
a Davidovics, Kolber, Radek és Margalit családok

Mély fájdalommal jelentjük szeretett testvérünk
PERLROT ÁRMIN
halálát.
A Bné Brit Rend Löw Imanuel páholy, Natanja

A beér-sévai barátok köre ezúton fejezi ki részvétet és együttérzést a családnak
NAGEL JÓZSEF
időelőtti elhunytá feletti gyászában.
A Bing család, Kalmár Tova és családja, a Kessler és Löwinger család, Miron (Márton) Tomi és családja, a Weininger család, Zalai Vera, Vili és családja.

Sirkóavatás
1970 február 10-én — כ' אדר א' — kedden délután 3 órakor, a Bné-Brák, zichron-méiri temetőben tartjuk drága férjemet, apánk, nagyapánk
r. MENACHEM MENDEL JANKOVITZ
Temesvár
SIRKÓAVATÁST
Külön jármű indul a temetőbe délután 2.45 órakor, a bné-bráki nagytemplom elől, Akiba utca.
A CSALÁD

Drága férjem, apánk, testvérünk
MARKOVITS ABRAHÁM
Nagybánya — Dés — Bné-Brák
slosimján
SIRKÓAVATÁST
tartunk 1970 február 9-én, — כ' אדר א' — hétfőn, délután 3 órakor, a Bné-Brák, zichron-méiri temetőben.
Külön autóbusz indul délután 2.30 órakor a Bné-Brák, r. Akiba utca 99 szám alatti háztól.
Gyászolja: felsége **KLEIN KATI** (Érményfalva) és a CSALÁD

Drága apánk, nagyapánk, apósunk
LÁSZLÓ ERNŐ CVI
SZERKESZTŐ
elhalálzásának 13. évfordulóján, február 8-án, vasárnap
ÁZKARÁT
tartunk a Hár-Hámenuzkaton, Jeruzsálemben.
Autóbusz délután 4 órakor indul a Tárkisz utcából.
A CSALÁD

Megboldogult drága testvérem, nagynénem
HALLE MARGARÉTA
Temesvár — Karánsebes — Rison-Lecion
elhunytának SLOSIMJÁN áldozunk emlékének.
Gyászoló nővére: **WOLF IRMA** és dr. **WARSANYI** és CSALÁDJÁ

Felejthetetlen férjem, édesapánk, nagyapám, rokonunk, a 72 éves korában elhunyt
JÁKOV RUM
Nadvorna — Haifa
slosimján
ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST
tartunk február 10-én. Külön autóbusz indul 1/2 4 órakor, a Hillel utca 5. sz. elől, megáll a Herzl utcai nagytemplomnál, onnan a Haifa, Kármel-parti temető főkapujához.
A CSALÁD

SALOM KOHEN „NEMZETISÉG NELKÜLI” SZEMÉLYAZONOSSÁGI IGAZOLVÁNYT KÉR

Bezúzták Kohen autójának üvegeit
Salom Kohen képviselő, akit a Kneszet elnöksége kizárt öt plenáris ülésről, mert a szónoki emelvényen eltepte személyazonossági igazolványát, tegnap lakhelyén, Petách Tikván új igazolvány kiállítását kérte a belügyminisztérium helyi kirendeltségétől. Kohen kérvényében, azt kívánta hogy az új igazolványba ne írják be a nemzetiségét.
A lakásnyilvántartó hivatal pe-

tách-tikvai vezetője azt válaszolta Kohennek, hogy utasításokat kell kérnie a belügyminisztériumtól. Kohen arra hivatkozott, hogy a Legfelsőbb Bíróság döntése szerint joga van olyan személyazonossági igazolványra, amelyben nem tüntetik fel nemzetiségét. „Ha vasárnapi reggel nem kapom meg a kért igazolványt, utasításokat adok ügyvédemnek, hogy forduljon a Legfelsőbb Bírósághoz és kérjen order nist a belügyminiszter ellen” — mondta Kohen.

Egyébként a tegnapi virradó éjjel ismeretlen tettesek megrongálták Salom Kohen autóját, amely háza udvarán állt a Petách Tikva melletti Kirját Mátálonban. Kohen jelentette a rendőrségnek, hogy tegnap délután bezúzták az autó szélvédő üvegeit és 200 font kárt okoztak.

Elhamvasztották Bertrand Russell holttestét
London. (Reuter). — Bertrand Russell holttestét elhamvasztották egy kis walesi krematóriumban mindössze öt ember jelenlétében. A filozófus utolsó akaratának megfelelően temetése minden szertartás nélküli folyt le és gyászbeszédet sem mondtak. A hamvasztás zárt ajtók mögött történt az elhunyt felesége, fia, menyje, magántitkára, valamint a Russell nevére létesült békealap egyik igazgatója jelenlétében. A helyiségen kívül 25 ember várakozott. Egyetlen koszort küldtek, azt is név nélkül. A krematórium egyik tisztviselője közölte, hogy nem kaptak semmiféle utasítást arról, mit tegyenek a hamvakkal.

A MIFÁL HÁPÁJISZ SORSOLÁSA

Százezer fentot nyertek:	100 font
041891, 490336	1314 1997 4551 5354 5480 6827
30 ezer fentot nyert: 419090	40 font
10 ezer fentot nyertek: 068067, 507965	0399 0699 1466 2061 2620 3617
5 ezer fentot nyertek: 029699, 168340 315118 627537	3617 3918 4275 4368 4547 4783
Ezer fentot nyertek:	5061 5573 5685 5809 5981 6307
020389 103756 125679 172873	6343 6370 6595 6723 6989 7455
203239 305299 337703 338555	8451 8578 8859 9301 9548 9989
387216 413653 418062 458805	A 6-os számmal végződő sorsjegyek 3 fentot nyertek.
472792 492254 524093 570845	
583489 688052 723181 753912	
Az alanti végződésű sorsjegyek a következő nyereményeket kapják:	
500 font	
00286 01957 02455 20334 29340	
32546 32631 53160 70425 73540	
83076 98551	
200 font	
01087 02109 03575 07697 08619	
08991 09398 13542 15642 30158	
35340 38180 38412 39673 39914	
42789 45378 53521 70917 72180	
77165 84921 86476 94236 99872	

KIJÁRÁSI TILALMAT HIRDETTEK KI A GÁZAI SÁV ÉSZAKI RÉSZÉBEN

Polgári járműre löttek Bét Chánunban
A katonai hatóságok szerdán este kijárási tilalmat rendeltek el a gázai sáv északi részében, Dzsáballiától az erezi sorompóig, miután ismeretlen terroristák szerdán géppisztollyal löttek egy polgári járműre, amely Bét Chánun falun haladt át. A lövöldözés következtében megsebesült egy polgári személy, aki a katonai kormányzóságnál dolgozik. Abban az övezetben, ahol kijárási tilalmat rendeltek el, a katonai hatóságok alapos átfésülést rendeznek.
Decemberben 11 napon át tel-

jes kijárási tilalom volt a gázai sáv északi részében, aminek következtében súlyos zavarok voltak a narancsszedésben. A falvak nuchtarjái akkor megjelentek a katonai kormányzó előtt és kérték a kijárási tilalom megszüntetését, miután ígéretet tettek, hogy mindent megtesznek a terrorcselekmények megakadályozása érdekében. A katonai kormányzóság eleget tett kérésüknek és feloldotta a kijárási tilalmat, ami után — egészen tegnapelőttig — szinte teljes csend uralkodott a gázai sáv északi részében.

„ATA” CHEVRA L’TEXTIL B. M.,
KERES:
1. GYAKORLOTT IPARI VILLANYSZERELŐT
aki szakiskolát végzett, a gyár villamossági osztályára.
2. KITUNÓ SZABÁSZT
a gyermekruha osztályra.
3. A SZÖVŐKURZUSRA
katonai szolgálatot letöltött fiatalembereket, akik megtanulták a kötőszakmát.
A tanfolyam ideje alatt teljes munkabért kapnak és befejezése után állandó munkát kapnak a gyárban szakmai előmeneteli és fizetésemelési lehetőséggel. Megfelelő jelentkezőkné jö felteletek.
Jelentkezés személyesen, vagy írásban a személyzeti osztályon,
címe: **ATA-GYÁR, KIRJÁT-ATA, POB 83,**
telefon: 04-721321.

HAIFAI MOZIK MÜSORA
ARMON — ISZTAMBUL EXPRESSZ
MIRON — A SZERELMES ÖRDÖG
ACMON — CIDI ÉS CASSIDI
RON — ZEBRA ÁLLOMAS NEM VÁLASZOL
ORAH — ÉJFÉLI COWBOY
AMFITEATRUM — JO ELET
MAY — VITA A TÓ KÖRÜL

UJ OLÉ!
3 évig kihasználhatja vámmentességi jogát!
Gyári áron ajánlok **VILÁGMÁRKÁKAT** és **10 NAP ALATT SZALLITOK!**
Tekintse meg kiállításomat ● 1970-es modellek
Exclusiv DIOLEN függönyök!
Nyitva: vasárnap, kedd, csütörtök 8.30—18, hétfő, szerda, péntek 8.30—14.
S. FARKAS, Derech Petach-Tikva 9, Tel Aviv
Telefon: 62 12 72 (Ampváll szemben)

Kenwood
TELEFUNKEN
Blaupunkt
GRUNDIG

UJ KELET
עונו יומי בלתי מוגבלת בשעה ההונוררית
העונות ליד ג. מרתון
העונות המאוחדות ליד מן
המזל: חיי הכסף, עונו יומי בנימי
תל-אביב, הרחוב 52 ת.ד. 831.
ÖTVENEGYEDIK ÉVFOLYAM
שנת-התשיסית וחמתי
Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
Felolós szerkesztő: SCHÖN DEZSÓ
Kiadó: UJ KELET, ITOM JOMI LTD.
Tel-Aviv, Harakevet 52. — POB 831.
Telefon: 30011.

IZRÁELI HÉTKÖZNAPOK

Gyakorlat és elmélet a gazdaságpolitikában

A hármás „csomagügylet” létrejöttének napján a jeruzsálemi egyetem közgazdasági fakultásának professzorai felémelték szavukat ellene. De már ezt megelőzőleg is, két nagy főiskola, a jeruzsálemi és a tel-avivi egyetem közgazdász teoretikusai többször is kifejtették azt a véleményüket, hogy nemzetgazdasági problémáink csak a font leértékelése és az adók jelentős emelése útján oldhatók meg. A professzorok szerint a kincstár legégetőbb baja a fizetési mérleg állandó deficitje és ebből következően a devizatartalékok folytonos csökkenése.

Az elméleti közgazdászok kiszámították, hogy semmi más nem orvosolhatja ezt a bajt szerencsétlenül a font magasabb árfolyamán tartjuk mint amennyi a reális értéke, tehát a devalválás elkerülhetetlen. A költségvetést az adó fokozott emelése révén kell egyensúlyba hozni. Ennek az a velejárója is, hogy a magas adók felszívják a közönség tartalékait és megállítják majd a vásárlási kedvet, ez pedig biztosítja az árak szilárdságát és a termelők nagyobb exportlehetőségeit.

Kétségtelen hogy ezek az elméletek azokat is foglalkoztatták, akik a gazdaságpolitikát gyakorlatilag hajtják végre, nem pedig egyetemi színterben vizsgálják. Nem hinnék, hogy Pinchász Szápir pénzügyminiszter és közvetlen munkatársai járattalok ezekben a kérdésekben. Mégsem fogadták el a tudós professzorok jótanácsait.

Meg is magyarázták, hogy miért. Azért, mert a font leértékelése és a már amúgyis nehezen elviselhető sulyos adóterhek fokozása egyenesen véget vetne a gazdasági virágzásnak, amelyben az elmúlt években éltünk és mindmáig élünk. Ujabb romboló hatású „mitum” következtében megszűnne az építkezés, munkáselektások, sztrájkok, általános elkeseredés és az ezzel járó ismert szomorú tünetek mint a kivándorlás fokozódása nehezítenék meg életünket. A lakosság szelleme, vagy mint mondani szoktuk, a morálja, alászállna és mind ez háborús viszonyok között, amikor nincs annál fontosabb, minthogy az ország népe emelt fejjel tudjon szembenézni minden nehézséggel és hőiesen viselje a halotaink fölötti egyetemes gyászát.

A hármás „csomagügylet” valóban csak toldozásnak-foltozásnak tűnik. A Hisztradrut bérelemest követelt, mert a munkásság reális jövedelme az utóbbi években csökkent. A termelő ágak hozama jóval magasabb volt az elmúlt három évben, mint a munkabérek emelkedése. A választások előtti gyakori munkaviszályokat annak ígéréte mellett lehetett úgy ahogy rendezni, hogy 1970-re általános bérelemest ígértek. A „hármásügylet” valamennyire orvosolja a munkásság panaszeit. A dolgozók összesen 8 százalékos bérelemeséből 4 százalékot állami költségvetésben folyósítanak amelyek hat évre szólnak és fokozatosan csak három év múlva kerülnek hivatalosan piacra. A másik 4 százalék drágasági pótlék, amivel a már beállott drágulást térítik vissza az alkalmazottaknak. A teljes értéket kapnak majd értük, de a többség, amely nem tartja a kötvényeket sem szűzben, sem asztalfőlköben, spekulánsoknak fogja eladni jóval a kibocsátási árfolyam alatt, amit az történt a biztonsági és kilita-kötvényekkel is.

A dolgozók követelésének így csak egyrészt teljesíti a megállapodás, de ez még mindig sokkal jobb mint a leértékelés, az adó-emelés és a munkanélküliség veszélye. Ha tehát a gyakorlati közgazdászok kitértek a professzorok javaslatai elől, ez mindenekelőtt a munkásság érdekeit szolgálja.

Annak fejében, hogy a dolgozók bérelemelésének fele állami kötvények ellenében a kincstárhoz folyik be és ugyanakkor a munkaadók ugyanolyan értékben vásárolnak kötvényeket, a kormány nem vette ki azokat a közvetett adókat, amelyekre vonatkozólag már készen álltak a rendeletek. Az alapvető élelmiszerek árai változatlanok maradnak, mert a szubszidiákat ez évben is folyósítják, tehát a drágulási folyamat, amely bizonyára megindul egyes cikkeknel, nem érinti súlyosan a széles tömegeket. Ha a külföldi cigaretták, vagy a francia konyak illetéket felemelik, ezzel nem csökken a dolgozók zömének életszínvonala.

Bizonyos illetékek emelésétől azonban nem menekülünk meg. A jövedelmi adó változatlan marad, de az arra kivetett biztonsági illetéket 10 százalékról 15-re emelik. A biztonsági kölcsön kötelezővé tétele is jelentéktelen emelkedéssel jár. Ezzel szemben fokozott terhet jelent a szociális illeték átvezetésének megváltoztatása. Az ezer fontnál többet kereső alkalmazottaknál az illeték olyan magas lesz, hogy csaknem megfosztja őket a 4 százalékos bérelemelés plusz jövedelmétől. Ugyanakkor azonban azt ígéri a kormány, hogy a társadalombiztosítási intézet emeli az idén a járadékokat övvegyek, öregek és tartalékos katonák számára. Ez a teher tehát valahol legalább is részben megtérül.

A munkaadók sokallják a rájuk rótt terheket, amit valószínű, hogy az alkalmazottak nagyrésze is kevesli a bérelemést. De a nemzetgazdaság jövőbeni szilárdsága attól függ hogy mind a három partner: a Hisztradrut, a munkaadók érdekképviselete és a kormány szigorúan betartsa annak minden feltételét. Ez mindenekelőtt áll az exportra termelő gyárakra. Fel kell szivniök a bérkülönbözetet, amelyet a hármás megállapodás a munkásoknak biztosít és termékeiket versenyképessé kell tenni a külföldi piacon.

A fizetési mérleg deficitjének kiküszöbölése részint az import csökkentésével történhet, ami a kormány feladata. Meg kell vonni a határvonalat a feltétlenül szükséges import-cikkek és felesleges luxusárú között. Miért árasztják el például a piacot svájci levkárval, vagy spanyol körtekomppóttal? Nem kell külföldről hozni olyan terméket, amelyet az izraeli ipar már kivitelű fokon termel, mert ha minősége európai igényeket is kielégít, bizonyára jó az izraeli vevőnek is.

A külföldi tőke becsapítása, a páltui zsidóság fokozott segítsége valamennyire megoldhatja a devizahiányt és a hármás megállapodás eredményeként a kincstár talán kilábol a nagy bajokból. Amint a pénzügyminiszter és munkatársai mondják: ez a legkevésbé rossz megoldás. Mert nincsenek abszolút megoldások olyan ország számára, amely háborúban áll, az olék tizezreit fogadja be és emberi életvitét is akar biztosítani lakosságának.

Dr. MARTON GIZELLA

Az izraeli televízióval az éteren át

Első kapcsolatomban a televízióval vagy hét évvel ezelőtt történt és nem a legkedvesebb emlékeim fűződnek ehhez a találkozáshoz. Pedig a környezet gyönyörű volt: Capri szigetén, egy csodás nyári estén. Már nagyon régóta vágyódtam látni saját szememmel a világszép kis szigetet, bevettem tehát nyári európai utam programjába. Nem utolsó sorban Axel Munthe világhírű könyve, a San Michele ösztönzött erre az elhatározásra. Látni akartam végre a helyet, ahol a könyv cselekménye történt, a tájat, amelyet leirt, s talán elsősorban a híres kastélyt, ahol a nagystíli olasz orvos és író élt, a 777 lépcsőt, amit a levélhordó asszony, Maria Porta Letera naponta megtett, hogy az író leveleit kézbesítse.

Este fáradtan érkeztem vissza tizedrangú és kétes tisztaságú panziómba, miután azt hiszem, mindent láttam a tenyérnyi kis, gyönyörű, turistákkal telezsúfolt, divatos lett szigetről. Vacsora után, úgy féltéz lehetett, lementem a szalonba televíziót nézni. Most üres volt a nappal tárka, főleg belföldi hippi-öltözékű fiatalokkal megtömött, szegényes kis társalgó.

Csupán a televízió előtt ült egy 9-10 év körüli, fekete hajú, bájos arcú kislány s elmélyedve nézte a programot. De milyen programot! Egy krimi-szexi-alvilági szörnyű filmet. Tizenegy óra után, amikor a film véget ért, megkérdeztem a kislányt — kézzel-lábbal, ahogyan gyenge olasz tudomány megengedte, — hogy érdekes volt-e a film, s hogy hol vannak a szülei?

— Oh, igen, mondta szeliden, csaknem minden este nézem a televíziót, amikor a szüleim a barátaikhoz mennek kártyázni.

Másnap reggel, amikor megkérdeztem az anyját, tudja-e, milyen filmet látott a leánya, azt felelte, primitív anya módjára:

— változtatja az ember életrendjét, szokásait, elvisz a technika és a modern élet olyan régióba, amelyekről még rövid idővel ezelőtt nem is álmodtunk. Az érzékek kitágulnak általa, hogy befogadják az új, rendkívüli perspektívákat.

Tulzottnak azért találok a megállapítást mert látunk, hogy a televízió adása napról-napra fejlődik. Ha lassú is ez a fejlődés, de határozottan érezhető.

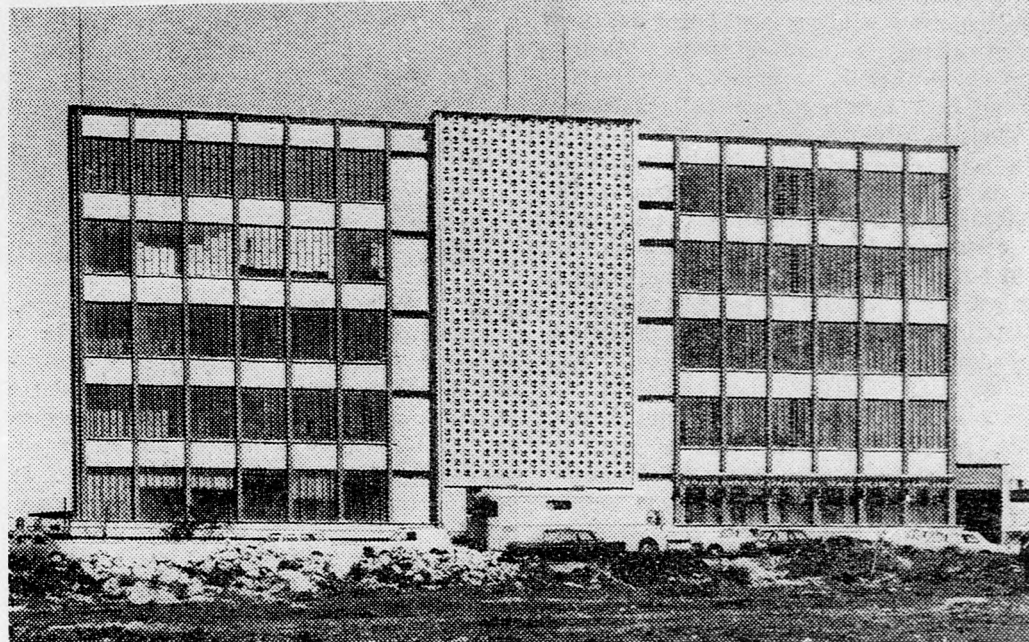
A Mábát felőrs hirszolgálat a legjobb az adások között. A nagy ügybizalommal megtervezett Bumerang viszont néha még mindig lapos, de már sokkal jobb, mint volt. Fő hiányossága még mindig az, hogy túlságosan sok embert szerepeltetnek benne, s így az egyes érdekes mondanivalók, gondolatok nem nyerne kifejezést. A zenei mozzanatok csaknem mindig igen kellemesek, könnyűek, a Cáhál és a Náchál együttesek előadásai mindig nagyon élvezetesek. Igen szép előadás volt a francia balett is: Zizi Jeanmaireal.

A rövid tudományos vetítések is utóbbi időben kellemes formában igen értékes tudnivalókat közölnek. A művészeti előadások el-sőrangúak, mint a kitiünően megtervezett gasdag tartalmu „Görögország aranykora”.

A folytatásos filmek közül nagy népszerűségnek örvend — az ifjúság miatt — a „Micsoda család” című film. A Forsyte-ház film sok nézőnek nagy élvezetet nyújt. (En a magam részéről nem szeretem ezeket a távoli és sáprút folytatásokat, pedig milyen izgalommal olvastam annak idején Glasworthy ötkötetes folyamregényét).

A TÉVÉ-SZÉKHÁZ

Mint ismeretes, Jeruzsálemből, a Romema-negyedben lévő studióból sugároz a televízió.

A TÉVÉ-SZÉKHÁZ
Mint ismeretes, Jeruzsálemből, a Romema-negyedben lévő studióból sugároz a televízió.

KÉSZÜL AZ IFJUSÁGI PROGRAM
A gyerekek nemcsak nézni szeretik a tévét, de szívesen szerepelnek is a képernyőn.

— Nincs kire hagyjuk a gyermeket, s a televízió jobban leköti, mint bármi más. Aztán meg, úgysem ért mindent abból, amit lát.

Ezután az „épületes” beszélgetés után azonban azok közé soroltam magam — az akkor éppen izraeli problémává nőtt vitában —, akik nem akarnak Izraelben televíziót. Mert megrontja a gyermeklelkét!

De ha még kételyeim maradtak volna a televízió használatában és fölösleges voltában, végleg meggyőzött párizsi látogatásom. Capriből Párizs felé vettem utamat. Régi francia jóbarátaimmal voltam, akikkel mindig a legkellemesebben töltöttük el a viszontlátás ebédeit, estéit. Ez alkalommal azonban ebéd közben is csak a televíziót „élvez-tük”. Minden műsort végig „kellett” nézni, senki egy szót nem szólt, találmra szedtük a villára az enniváló, szemünk szüntelen a televízió. Mindegy volt, mi a program. Erre rájöttem a három ebéd alatt, amit együtt fogyasztottunk.

Milyen megbájtódtam. Hogyan, ezek az én régi igaz barátaim, akiket évek óta nem láttam? Semmi érdeklődés, egy egyéni szó, egy tekintet? Mi történik itt? Még ha a készülékük új lenne — morfondiroztam magamban — megérteném ezt a különös izgalmat, de már egy éve van televíziójuk! Barátom, komor arcomat látva, mintha belémolvastat volna, megszólalt:

— Tudod, megőrjít ez a televízió. Sehova nem megyünk, semmi egyéb nem érdekel úgy érezzük, megbabonáztott.

— Igen, valóban, mint a mákony, úgy megfektette lelkünket — szólt közbe a férfi, a finom intellektuel. — Már csak arra vagyok kíváncsi, mikor unjuk meg. Már nem is olvasok, nem írok...

TELEVÍZIÓ IZRAELBEN

A világ technikai fejlődésének nem lehet ellenállni, legfeljebb a befogadás időpontját lehet kitolni. Ma már kevés ház van Izraelben, ahol ne lenne televíziós készülék, olyan részletre veheted, ahogy akarod. Már olyan nagy a hazai gyártási verseny, hogy minden készülék kitiünő.

Eleinte még viszolyogtam a gondolatától is — a fenti emlékek alapján — hogy televíziót vegyek, de ma már, amikor a televízió

AZ IZRAELI TELEVÍZIÓ „INÁSEVEI”

Ami a délelőtti iskolai televíziót illeti — sajnos, nincs sok alkalom látni — nagy meglepetést vált ki pedagógiai körökben is. Nevelők és szülők csupán egy komoly kritikát hoznak fel ellene: hogy a televízió vásznán túlteng a gyermeklelkére ártalmas detektív- és a krimi-filmek vetítése.

Számtalan felhívott, akinek ideje megengedi, hogy a délelőtti órákban televíziót nézzenek, annyira jónak találják, hogy komolyan követik a nyelvecskéket és az ifjúsági tudományos előadásokat.

A súlyosabb kifogásokat a Sidur Jiszrael vezetői a felnőtteknek szánt adások miatt kapják.

Most, hogy a televízió mindennapi adásának első három hónapja letelt, számos újság körkérdezt intézett olvasóhoz, s ennek eredményeként súlyos hibákat vetnek a televízió szemére. Többek között azt, hogy a műsor nem elég nivós, a műsorszervezők nem veszik komolyan a közönséget, ami bántó le-kicsinylése a közönség szellemi nivójának.

Ha tulzottnak is találok, mégis egyet kell értenem Dávid Giládi barátommal, amikor cikkében keserűen állapítja meg, hogy „az

Los Angelesben működik egy exkluzív sportklub, amelynek saját úszómedencéje van. A klub tagjai belépésükkor, bizonyos szertartásnak kell alávetniök magukat. — Partnereiket kétszer kell a víz alá meríteniök. Képzünk: három új jelentkező-pár végzi az előírt szertartást.

MEGERKEZTEK AZ 1970-ES MODELLEK

כפול כפול

F.(FORTE)

SABA HI-FI TV WITH TWO SPEAKERS

F.(FORTE)

● Minőség és forma
● Hangnívó
● Két hangszóró
● Erzékenység
● Éles, mozdulatlan kép

DUPLA

SABA — Tel Aviv, Kikár Málché Jiszráél 17.
UJ OLÉKNAK VAMMENTES
Kérje a „Saba” eredeti garanciáját.
Gyors, célszerű és szakmabeli service

Az ítélet, amelyre 4000 év tekint le

Egy nőta csal. Rég dalolhatta
Szent Aziában szép vad barna lány,
Egy illat úz, csodavirágból
Lehelte tán be egyik ósanyám.

(Ady)

A felsőbírósg kilences tanácsának ítéletében, vagy ahogy az igazságügyminiszter meghatározta: ideológiai okfejtésében van valami Kafka-szerűen homályos, nyugtalanító, sőt ünneprontó tényező is. A Sálit-gyerekeket zsidónak deklaráló végzés ugyanis azt mondja, hogy... Sajnos, nem tudom pontosan megmondani mit mond, annál is inkább, mert a kilenc bíró közül tulajdonképpen mindegyik mást mondott. Mindenesetre kiderül belőle, hogy ahhoz, hogy valaki a zsidósághoz tartozzon, nem kell okvetlenül zsidó vallást is legyen.

Az ítélet nyomán kialakult első benyomásom az volt, hogy van benne valami jó is. Önállóságunk rövid történetében talán először esett meg, hogy az ítéletet zajoshan helyeslő Uri Avnéri képviselővel a Független Liberálisok és a Mápám is egyetért. Kissé sivár-lelkű életünkben végre valami harmónia — gondoltam magamban.

De a vallások most megint mint ünneprontók jelentek. Igaz, velük tartottak a baloldali pártoknak még erősen szentimentális rétegei és ezen kívül a mintegy 11 milliót számláló külföldi zsidóság nagy része is. Ezek azt mondták: „Ha ti, — mint ahogy a felsőbírósg egyik tagja kifejtette — most odakint az ukjori szellemnek megfelelő új zsidóságot kreáltok magatoknak vajon velünk mi történik? Lesz egy izraeli nemzet... nép, mint a többi nép” és lesz egy kinti zsidóság, amely mindeddig csak a vallásába kapaszkodva tudott fennmaradni, más ísmérve a népek között nemigen volt. S akkor a kapcsolat közöttünk tulajdonképpen miben fog állni? Ha vallások vagyunk, összeházasodni veletek hovatovább nem fogunk tudni, ha meg nem vagyunk azok, miért van zsidóságnak Izraelre? Nem zsidó élettársat a gyerekeink idekint is találnak maguknak. Hogy odakint Izraelben a zsidó nemzethez tartozónak mondhatjuk magunkat? Melyikhez? A Chájim Kohén és Berenson-bíró feléhez, vagy a Silberg és Kiszter bíró által meghatározott zsidó nemzethez?

Az ítélet egy másik szerencsétlen kihatása: a vallások tömegek nagy része eddig minden szemrehányásunkra ezzel a kifogással válaszoltak: „Milyen biztosítékot jelent a profán zsidó állam a zsidóság fennmaradása tekintetében? Hogy a vallás a zsidó népet minden viszontagságok között fenntartja, azt az utolsó kétezer év története elég meggyőzően bizonyította be nekünk. Hogy a nemzeti gondolat ezt egyedül is meg tudja cselekedni, arra még csak egy 20 éves bizonyítékunk van. A zsidó államtól mi többet várunk, semmiesetre sem kevesebbet, mint amennyi a gálutban volt nekünk”.

A felsőbírósg ítélete ezeknek az elemeknek most újabb ürügyet szolgáltatott, újabb kifogást régi okfejtésük alátámasztására. Az egyik héber lap multkoriban egy newyorki zsidóról írt aki nagy elismeréssel adózott Izrael gazdasági fejlődésének, megelégedéssel szemlélte a nagyvárosok felhőkarcolóit és elnéző jóindulattal az izraeli hippiket és a meztelenkedő hetilapokat. „New York kicsinyített mása — mondotta a kisézőjének, — viszont — tette hozzá — ha csak azt akarom, ott van nekem az igazi New York, mire nekem a másolat?”

Hogy pedig a jóhiszemű keresztények hogy állnak hozzá ehhez a fából vaskarikához, arra jellemző a mult héten nálunk járt amerikai katolikus újságíró, aki a vitáról értesülve, a Kneszet több képviselője előtt ezt a csodáldozó kijelentést tette: „De hát zsidó vallás nélkül milyen jogot formálhatnak önök ehhez a földhöz?”

Igy lett az ítéletből ünneprontás egy másik, még nagyobb tömeg számára, amelynek pedig az új zsidó ország létezése eddig még hétköznapi életében is — ünneprontás jelentett.

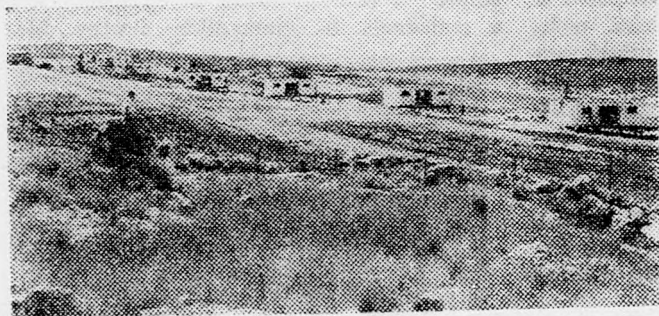
Eddig jutottam el medítálásomban az elmúlt péntek este, amikor — mint rendszeren — a hét egymásra torló eseményeit summázni próbáltam. A széken, asztalon éjjeliszekrényen most is ott heverték a pénteki napon már kilós súlyban megjelenő héber lapok. De most éppen csak hogy a címetek átfutottam, aztán otthagytam őket heverni olvasatlanul. Hallgattam az éjszaka csöndjét, a heti összefoglalást most az egyszerűen, minden külső behatás, sajtó-kommentár és vélemények nélkül, akartam elvégezni magamban. De a lapok címei közül az „ítélet”-tel kapcsolatos híradások egyre sürűbben rajzottak a szemem előtt.

Nem tudtam és azóta sem tudok szabadulni a gondolatától, hogy a felsőbírósg ítélete, vagy inkább ideológiai elfertáztatása a vallások zsidóság csendes tragédiáját jelenti, de a nem nagyon vallások, nem templomjáró, csak érzésben és szívben zsidónak megmaradt tömegek számára is. Ha agyukkal nem, a szívükben megéreztek, hogy sokezer éves utunk folyamán valamilyen veszélyes buktatóhoz érkezünk el. Hiszen a vallás előbb

Írta: SALAMON MIHALY

született meg, mint a zsidó nemzet amelynek később nélkülözhetetlen tartóoszlopa lett.

Ezért kérte Rabbi Jochánán Ben Zákáj a római hódítótól, hogy legalább Jávnet, a zsidó szellem fellegvárát hagyja meg neki. Tudta, hogy ez az, amellyel az elvesztett önállóságot egyszer megint visszaszereshetjük. Anélkül sohasem. A spanyol zsidóság mártírúma

is ezért volt. Makacsul ragzkodott hozzá, hogy a „zshujába” évezredek zsidó hitébe legyen jegyezve. És semhogy arról lemondjon, inkább a tüzhálzába ment. De ez volt a Dreyfus-tragédia mögött is. Dreyfus kapitány egészen bizonyosan a francia nemzethez tartozónak érezte magát. A tragédia a vallása miatt robbant ki és eredményezte meghurcoltatását.

Most az egy szótöbbséggel meghozott felsőbírósgai ideológia miatt ezt most dobjuk sutba?

Ugyanakkor a felsőbírósg maga is erősen negatív eredménnyel jött ki a doból. Igazságot nem szolgáltatott, hiszen nem is ez volt a feladatuk. Egyébként is régen tudjuk, hogy a világi jog és a törvény sosem egyenlő az igazsággal. Értjük, hogy a bíróság többsége valamilyen elégtelt kivátn szolgáltatni az egyén számára, akár a 2000 éves jogszokás megerősökölése árán is. Ugyanakkor olyan, személyes élti támadást provokált ki maga ellen, — publicitást, képviselőket, de minisztereket sőt nem-vallások miniszterek részéről is, — hogy azzal a bíróság tekintélyén is rést ütött.

Továbbá: Elmélyítette a szakadékokat a népkörében, ahelyett, hogy valamilyen kiegyezésre törekedett volna. Az új baloldal, továbbá Uri Avnéri, a női test anatómiáját tanulmányozó tudományos heti folyóirat szerkesztője és még egy-két törpe párt emberei most azt mondják: Ime, a magas bíróság is „az idők szellemében való megoldás” mellett van, csak a sötétlelki maradiak gáncoskodása miatt nem lehet nálunk modern országot és társadalmat kialakítani.

És végül, nem tett a bíróság szíveséget a Sálit-családnak sem. Amely a most benyújtott törvényjavaslat után az eddigig is elszigeteltnek, egyedülállóknak fogja érezni magát az erעי társadalomban. Sálit őrnagy lesz az egyetlen ember az országban, aki nem zsidó gyerekeit szelid erőszakkal, bírói segédlettel, a paragrafusok között támadt részen át oktrojálta rá a zsidó népre. Sajnos nem tudom a dolgot másképp látni.

Hogy a problémát a „modern idők szellemének megfelelően” kell végre megoldani, ahogy az egyik felsőbírósgai tag megállapította? Hány demokratikus és felvilágosodott állampolgár tudunk, amely az idegen házastársnak és a töle való gyerekeknek még az állampolgárságot sem hajlandó megadni, sokszor 10-20 év múlva sem. A nemzethez való tartozás jogáról nem is beszélve, pláne még ha zsidóról van szó.

Nemrégben egy Csehszlovákiából Svájcba elszármazott ismerős jött nálunk. Elismert adminisztrációs ember, üzemszervező, stb., ma 50 éves, aki Svájcban több mint 30 éve él. Felesége svájci állampolgár, de ő maga nem és így nem kaphatják meg az állampolgárságot gyerekeik, a három kislány sem. A férfinak meg van a letelepedési engedélye és a munkavállalása és így, mint mondotta, a probléma nem nagyon izgatta. Annál kevésbé, mert néhány év óta Izraelbe gravitál. A legidősebb leány már harmadik éve a jeruzsálemi egyetemen tanul.

De néhány év óta a férfi odakint egy világhírű, katonai felszerelést gyártó üzemből dolgozik. A vállalat többszöri urgirózására tehát mégis beadta az állampolgársági kérvényt. Azóta 4 év telt el, tele körülményes procedurákkal, újabb és újabb úrlapok és kérdőívek kitöltésével — előlétele minden részletének a felderítésével, — citalásokkal és kizsállásokkal és a végén még a „dütsch”-nyelv tökéletes elsajátításáról és a svájci történelemben való jártasságról is tanubizonyítást kellett tennie. Így kapta meg néhány hónap előtt, párezer frank lefizetése után a baseli kanton állampolgárságát. De hogy ezzel a svájci nemzetnek is a tagjává lett, azt senki sem hiszi el.

Az 1948. év néhány hónapját Svájcban töltöttem. A családomra vártam, amely apró „technikai” okok miatt Magyarországon rekedt. November volt, fáztam nagyon, ezért a vámhivatal ugynevezett tranzit-lágerhez fordultam, ahol az Izrael felé továbbítandó holnijaink tároltak. Kértem, en-

gedjék kivenni a télikabátomat. Az öreg svájci vámhivatalnok készségesen jött velem a ládákat megkeresni, de az utána következő jegyzőkönyvezés „úrlapok kitöltése lebélyegzése, a felettel való aláírása több mint két órát vett igénybe. S közben a hatalmas, hideg csarnokban még mindig kabát nélkül állottam. Végre egy öreg altiszt a vágyavágyott deliktumot is kihozta és én már boldogan indultam volna utamra, de az öreg hivatalnok még visszatartott. Boecsánatot kért

VALLÁSOS KATONAI

TELEPÜLES MODIINBAN

A MAKKABEUSOK

SZULÓFÖLDJEN

a hosszu és körülményes formások miatt és megköszönte a türelmemet. Aztán, hamiskás mosollyal még hozzátette: „Meg kell mondjam, ha mindez a mieinnkel lettem volna kénytelen végigcsinálni, azok bizony erősen méltatlankodtak volna.”

A „mieinnk” természetesen a svájci zsidókat jelentette. Akik évtizedek esetleg évszázadok óta laknak ott, üzemetek, üzletek, sőt üzletházakat, és pénzintézeteket gründoltak, ezenkívül sok milliós adót fizetnek, fiaik pedig boldogan feszítenek a svájci hadsereg egyenruhájában. De a gazdanép számára mindvégig a „mieinnk” maradnak. 15-20 év után esetleg polgárgiort nyerneik, de hogy a svájciak szemében a nemzet tagjaivá is lesznek, azt erősen kétem.

Kérdezem ezért szeretettel és kellő tisztelettel a magas bíróság néhány tagjától, — de velem együtt kérdezi ugyanezt a mult vasárnap Máiárv tucatnyi levélírója, köztük egy Somér Hácáir párttag, — vajon az állampolgárság, amelyet mi, azt hiszem minden különösebb herce-burba nélkül juttatunk különösen az ilyen kevert vallású családok tagjainak, — nem elég bizonyítéka a zsidó állam korszerű, liberális felfogásának? Minden szábre-gyereket által a mi megkérdezősünk nélkül kintről hazahozott idegen asszonyt és gyereket azonnymóban a zsidó nemzet egyenrangú tagjává kell avassuk? Automatikus? Miért? Ha Sálit őrnagy az iskolában a zsidó történelemmel behatóbban foglalkozik tudhatta volna, hogy az edomita Antipáter és fia, Herodes óta mi nagyon óvatossan, sőt félve kezeljük ezt a problémát.

De — az objektivitás kedvéért — tegyük fel, hogy a zsidó nemzet talán tényleg biztosítani tudná fennmaradását a vallás nélkül is. Megkockáztatathatjuk mi ezt? Honnan tudhatjuk, hogy sikerülni fog? Hogy szól a régi csstel: vicc? „Hogy tudok e zongorázni? — Nem tudom, még nem próbáltam meg”.

Négyezer éves fennállásunk alatt még soha meg nem próbáltuk. Milyen címen követelhetjük tőlünk egy ember — akár az izraeli pelárok legderekből, — hogy ezt a kockázatos és évezredek által megszentelt érték feladásával az ő kedvéért magunkra vállaljuk?

KULÖNVELEMÉNY

Jó az nekünk, ha Nasser megbukik?

Írta: KARMEI JOCHANAN

Egyiptom kétségtelenül recseg és ropog. Nasser bukásának lehetősége nap mint nap a lehetőségek közé tartozik. Nem vitás, hogy az utóbbi hónapok sorozatos kudarcai ismét alaposan megingatták a helyzetét. Különösen azt kell figyelembe vennünk, hogy a nagy hangon beharangozott „kimerítő háború” Izrael ellen teljes és tökéletes kudarcot vallott, és Egyiptom elleni „kimerítő háborúvá” változott. Lehetetlen, hogy ma már Egyiptomban ne tudják az emberek ismét milyen hatalmas szakadék tátong vezérük ígérétei és a valóság között.

Ennek ellenére még nem merem a Nilus-parti diktátort egyszerűen „leírni”. Nasser helyzetében ugyanis az a különös, hogy ellentétben a közhiedelemmel, amely szerint diktátorok nem engedhetnek meg maguknak kudarcokat, ő tizenhét éves uralma alatt nem győzelemről győzelemre, hanem kudarcról kudarcra vezette népét. Nem hiszem, hogy van még valaki a mai államfők közül, aki-nek olyan gyakorlata lenne a kudarcok ellenére megmenteni uralmát, mint éppen Nassernek. Könnyen lehetséges tehát, hogy ismét beválják a korábbi recept, és Nasser az újabb kudarcokat ugyanugy túléli, mint a régiebbieket.

Másrészt persze mindennek van határa, öröké csak kudarcokból nem lehet megélni, és Nasser marxista barátainak elmélete szerint egy nap „a mennyiség minőségévé változik”, ami Nasser esetében azt jelentené, hogy a nagy mennyiségű kudarcot hirtelen egy bukás követné. Még nehezebbé teszi Nasser helyzetét, hogy a sok bajjal egy beteg, súlyosan beteg ember áll szemben. A problémák pedig még egy makkegészséges Herkulesnek is nehezék volnának.

Most azonban nem azzal akarunk foglalkozni, hogy Nasser megbukik-e, hanem hogy jó-e nekünk, ha megbukik? Öszintén szólva erre nem olyan könnyű egyértelmű választ adni.

Bármilyen meglepő, könnyebb arra felelni, hogy jó-e nekünk, ha Huszejn megbukik, mint arra, hogy jó-e nekünk Nasser bukása. Huszejn bukása ma feltétlenül jó lenne nekünk, mivel 1970-ben Huszejn már semmi más, mint Nasser bábja, akinek a feladata a nyugati hatalmak jóindulatának és támogatásának elnyerése. Erre azután igazán nincs szükségünk.

A kérdés azonban Nasser és nem Huszejn, és itt már sok ellentétes tényező játszik szerepet. Szerintem Nasser bukása számunkra önmagában véve kétségtelenül jó, bár számos veszélyt is rejt magában.

Nasser minden megrendült helyzete ellenére ma is kétségtelenül az egész arab világ vezére. Igaz, hogy vágyát, az összes arabok egysítesét a saját vezetése alatt nem tudta megvalósítani, ám ennek ellenére ma is meszszó kiemelkedik az összes többi arab vezér közül, és neve változatlanul legenda és erő az arab milliók szemében. A többi arab vezér neveit a tömegek ugyszólván nem is ismerik. Nasser legendája, népszerűsége, és ural-

ma az Izrael-ellenes gyűlöleten alapszik elsősorban, tehát ennek a legendának a megtörése és elpusztítása mindenképpen érdekünk. Akárci is jöjjön Nasser helyére, az illető semmi esetre sem fog sem Nasser nevével, sem tekintélyével, vagy népszerűségével rendelkezni. Nasser bukásával az arab világ elveszítene egyetlen általános elismert vezetőjét, és ez nekünk jó. Utódja csak hosszú idő múlva, vagy talán soha sem fog azal a varázssal rendelkezni az arab tömegek felé, mint Nasser. Ez az a tényező, amely az én szememben Nasser bukását kívánatosnak teszi. Mint mondtam, ez persze nem oldana meg minden bajunkat. Nagyon sok függ attól, hogy ki jöjjön a helyére. És itt már sok eshetőség van.

A legjobb számunkra persze az volna, ha Nasser helyére vagy világos látású realista politikus jönne, aki felismerné, hogy nem bír Izraellel, és elhatározná, hogy nem adozza fel Egyiptomot és népét vágyálmokért és a palesztinai menekültek állítólagos érdekeiért. Egy ilyen ember nekünk is, és Egyiptomnak is főnyeremény lenne, de sajnos, éppen ez az a megoldás, amelyre alig-alig van akár egy izsálekányi remény.

A másik, már sokkal realisabb lehetőség, hogy Nasser helyére egy Izrael-ellenes, de nyugati orientációjú politikus jöjjön. Ennek előnye és hátránya is lenne számunkra. Az orosz beavatkozás csökkenése a Közel-Keleten számunkra mindenképpen jó lenne, mivel a szovjet a közelkeleti béke legfőbb akadályja. Ez a pozitív oldal. Másrészt azonban, ha Egyiptomnak nyugatbarát kormányja lenne, akkor Izrael helyzete nagyon megnézhetne Amerikával szemben, mivel akkor nyilvánvaló lenne Amerikának ennek a rezsinnek az aktív támogatása.

A harmadik lehetőség, hogy Nasser majd egy olyan uralom követi, amely az egész világ előtt nyilvánvalóvá tenné: önálló Egyiptom nem létezik, hanem csak a szovjet csatlós állama. Egy ilyen fejtemény talán felébresztené az amerikaiakat illúzióikból, és ezeken kívül egy nyílt szovjet csatlós aligha tölthetné be egyidejűleg az összes arabok vezérének szerepét is. Ez jó lenne nekünk. Viszont az, hogy a szovjet befolyás mégjobban megerősödjön a körzetünkben, az már aligha lenne érdekünk.

A negyedik, és szerintem a legvalószínűbb lehetőség, hogy Nasser bukását Egyiptomban és az egész arab világban, egy hosszabb ideig tartó káotikus helyzet követné. Egyiptom hasonlóvá válna Szíriához és Irákhhoz, és sűrű katonai puccsokban váltogatnák egymást a kormányok. Egy ilyen helyzetnek az az előnye, hogy vitán felül még jobban lerombolná Egyiptom katonai erejét és ellenálló képességét. Másrészt állandóan még foko zottabban résen kellene lennünk, hogy a soros uralomban lévő kalandor milyen kalanddal akarja megerősíteni gyenge helyzetét.

Végős fokon természetes minden esetben nagyon sok függ attól, hogy politikailag és katonailag hogyan tudnánk mi kihasználni az új helyzetet.

3537 MODEL

24" (61 cm)

1970

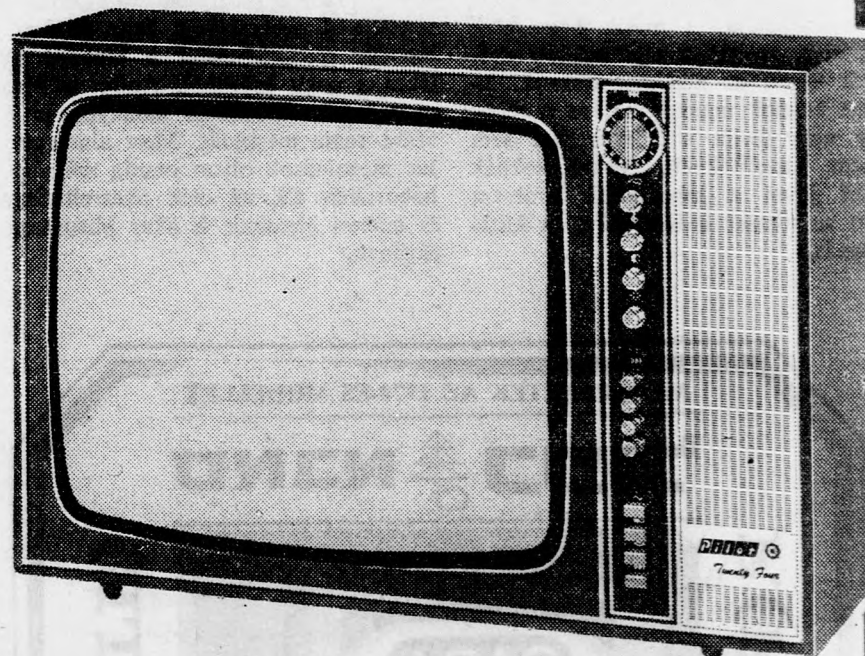
* Pilot 3537 — Stabil kép és nagy érzékenység a VHF és UHF hullámáv részére beépített két különböző erősítő és keverőegység eredménye képpen.

* Pilot 3537 — Csodás hang a készülő elején elhelyezett nagy elliptikus hangszóró kiváló minősége miatt.

* Pilot 3537 — Nagyméretű 24 inches (61 cm), 110 fokos (rövid) képernyővel ellátva.

* Pilot 3537 — Kiténő kontraszt, amely a képcső üvegébe öntött különleges fényszűrőnek köszönhető. Ez minden további fényszűrőt feleslegessé tesz.

* Pilot 3537 — Kétféle jótállás a képcsőre.

Pilot

פילוט 3537 מודל 24" (61 ס"מ) 1970

Asszony a hajón:

Trudi Swirsky, a tengerésztiszt

Miféle érzés egy egyedülálló nőnek 26 férfi között élni egy örökké uton lévő hajó fedélzetén?

Korántsem olyan félelmetes, mint gondolja. Főleg akkor nem, ha a nő a kapitány felesége. Tehát nem „egyedülálló”. Azonkívül, csaknem minden uton van néhány nő utas. Most például kettő. Magukkal hozzák a gyermekeiket is. A CIM-társaság szívesen látja a tengerészfeleségeket a hajón. Jelenlétük emeli a morált.

A beszélgetés az éjjeli öbölben horgonyzó „Nivi” óriáshajó fedélzetén folyik, puskalövésnyi távolságra az akabai kikötőtől. Trudi Swirsky (szül. Barendregt), a 121,000 tonnás szupertanker rádiótisztje, 31 éves. Magas, szemébe és kék szemébe illő, elegáns sötétkék egyenruhájában, disztigált jelenlétét. Mellékesen adminisztrációs teendőket is végez és ő intézi a vámügyeket és egyéb szükséges formalitásokat a külföldi kikötőkben, ahol — jegyzi meg mosolygva — „a ladies first” elvét még respektálják.

Hogyan lesz egy „lady”-ből tengerésztiszt?

Van egy örökérvényű francia közmondás: „Cherchez la femme” (keresd a nőt). Ezt én fordított előjellel alkalmaztam. Tizenegy évvel ezelőtt Rotterdamban, ahol mint idegenvezető működtem. Ott ismerkedtem meg Uri-val, aki akkoriban mint harmadik tiszt szolgált egy izraeli teherhajón. Szóval, így kezdődött.

Uri Swirsky, a keménykötésű, snájdik, 40 éves szábre, a CIM-társaság tisztigárdájának egyik legkiválóbb tagja, ma a Nivi szupertankernek, az izraeli kereskedelmi flotta legnagyobb egységének a kapitánya.

Kérésünkre, Trudi tömören összefoglalja életétörténetét.

A második világháború kitörésének évében, 1939-ben született Rotterdamban. Édesapja, aki ma is ott él, jómódu gabonakereskedő volt. A rotterdami zsidók többsége túlélt a náci megszállást, mert a hitközségi vezetőség még idejében megsemmisítette tagjainak listáját és a holland állami hivatalokban nem tartották nyilván a polgárok vallását. Így, aki nem jelentkezett önként — vagy valami rosszakarója nem jelentette fel — keservesen, bár, de valahogy átvészelt a vézorkorszakot. A Barendregt család szétszóródott. Trudit egy falusi parasztcsalád gondjaira bízta és a szó szoros értelmében meg kellett ismerkednie szülei és nővéreivel öt évvel később, amikor a család ismét összekerült a lebombázott Rotterdamban.

Egyébként — surya közbe — mind a három Barendregt lány, más-más területen — országos hírnévre tett szert Hollandiában. Legidősebb nővérem, Mar, aki ma 40 éves, 20 éves korában Hollandia szépségkirálynője volt. Középső nővérem, Mell, ma 33 éves és a holland parlament legfiatalabb képviselője (munkáspárti). Ami engem illet, 1965-ben tettem le a tengerészeti vizsgát Rotterdamban és én voltam Hollandia első női tengerésztisztje. Akkoriban ez nagy szenzációt keltett a lapokban, a rádióban és a televízióban...

Trudi öt európai nyelvet beszél — innen az idegenvezetői karrier, amelynek egy daliai férj és a héber nyelv tökéletes elsajátítását köszönheti. 1960-ban esküdtek meg. Trudi alijázott, de az otthoni tengerészeti feladatokat nem vállalta. Mint „magánzó” több mint két éven át szelte a tengereket, különböző teherhajókon, időközben kapitányi előléptetést férje kíséretében. Aztán megunt a „semmittevés”: 1963-ban beiratkozott a rádióosztályra.

A rádióosztály posztján: — A szolgálat szent —

kozott a rotterdami tengerészeti akadémiára és 1965-ben megszerezte rádióosztályi oklevelét. A CIM-társaság azonnal leszerződötté és azóta, férje, Swirsky kapitány hajóján: a Patrián, a Bezoron és, néhány hete, a Nivin teljesíti szolgálatát.

Maga a szolgálat, a Nivi ultramodern, az elektronika minden vívmányával felszerelt rádiókabinjában, fizikailag nem megerőltető, de mert két órák turmuskában, reggel 8-tól este 10-ig folyik, mégsem kimondottan leányálom. Unalomról szó sincs többé. Hobbyja az olvasás és a béli gyűjtés. Egyéb szórakozási lehetőségek a Nivin: uszoda, tévé, mozi és éjszakai klubok. A Nivi: uszoda, tévé, mozi és éjszakai klubok. A Nivi: uszoda, tévé, mozi és éjszakai klubok. A Nivi: uszoda, tévé, mozi és éjszakai klubok.

URI ÉS TRUDI SWIRSKY

— PLUSZ JACK,

A JÓBARÁT

sükség segítségünkre, mert más hajók meg-előztek”. Normális körülmények között, a rádióosztály munkája meglehetősen rutinszerű, monoton. Mindamelllett állandó éberséget és rendkívüli felelősséget követel. „Sohasem lehet tudni”, mondja Trudi. „A szolgálat szent”.

Uri és Trudi Swirsky — gyermektelen házaspár. Szeretettelük — egyelőre — Jackre, egy barátságos német pásztorkutyára pazarolják. Arra a kérdésre, hogy meddig akarja még a tengerészemesterséget folytatni, Trudi csak azt válaszolja: „Attól függ”.

Nem mondja ki és nem firtatjuk, de sejtjük, mitől.

SZÉKELY ISTVÁN

KI A ZSIDÓ?

Írta: CHANA ZEMER

Ki a zsidó? Nagyon egyszerű és mégis rendkívül bonyolult kérdés. Olyan kérdés, amelyre számos választ adtak, jöllehet egy sem tekinthető végleges, megfellebbezhetetlen abszolút feleletnek. A kérdés az egész országot foglalkoztatja. Olyan időben, amikor háboruban élünk. Ennek ellenére, a közvélemény formálójától a legegyszerűbb polgárig, vallások és világiak, — a Kneszetben, privát társaságokban és katonai erődítményekben — mindenki a mélyreható, viharos vitával foglalkozik. Ki a zsidó? Egész egyszerűen azért, mert úgy látszik, nem tudunk élni világnézeti viták nélkül. Még pusztá léteünk, népi, nemzeti azonosságunk tekintetében sem. Mert zsidónak lenni nem csak vallás, és nem csak nemzetiség, — ez jellem is.

Volna át a zsidó hitre, akkor is abszurdum lett volna ez. Nem akarunk messzire menni ahhoz a katolikus szerzeteshez, aki zsidónak született és zsidó maradt, jöllehet a pápa szemében hitű katolikusnak számít. Nem kívánunk részletesen foglalkozni annak az anglikán püspöknek az esetével sem, aki zsidónak született és aki képtelen megszabadulni zsidó mivoltától, jöllehet idegen egyház elismert képviselője.

De vegyünk egyszerűbb, kézzelfogható példát. Itt van például egy muzulmán apa és egy zsidó anyja fia, aki a zsidóság törvényei szerint zsidónak számít, és az iszlám törvényei szerint viszont — muzulmán. Ebből a helyzetből ered, hogy ugyanez az ember egy arab országban maradéktalanul és minden szempontból zsidónak számít, míg Izraelben a Háláchá szerint, teljesen zsidónak számít, amin az sem változtat, ha történetesen a börtönőrök mögött ül terrorista tevékenység bűne miatt.

Világos tehát, hogy nem kereshetünk objektív kritériumot, hanem csakis olyan zsinórmértéket, amely bennünket kötelez. A kérdés tehát nem az, hogy ki a zsidó, — hanem az a lényeg, kit ismer el Izrael állama zsidónak.

Szerintem jobb lett volna talán, ha tartózkodunk ezekben az időkben elvi jellegű válaszoktól ebben a kérdés-komplexumban és megelégedtünk volna tényleges, de facto elrendezésekkel. A dolgok azonban úgy alakultak, hogy nekünk magunknak is világos szabályokat kell felállítanunk ebben az ügyben. Ebben egyébként mindenki egyetért. A vita csak abban van, hogy akadnak közöttünk, akik úgy vélik, külön kell választani a vallást és a nemzetet, míg mások azt hangsúlyozzák, hogy nem kell szétválasztani, — és mint ismeretes, a szétválasztással szembeni ellenkezés győzedelmeskedett.

Személy szerint egyetérték a többség döntésével. De meg kell mondjam, akkor sem találalm alkalmasnak az időt a „zsidók háborúja” kirobantására, ha történetesen nem osztanám a többségi határozatot.

Eppen most, amikor nálunk parázs vita folyik akörül, ki számít zsidónak, a szétszórt zsidósága ismét megmutatta, — nekünk és a nagyvilágnak — hogy ők pontosan tudják, ki a zsidó és mi a zsidóság lényege. New Yorkban és Moszkvában, a zsidó lét és két szöveg ellentétét jelképező pontján, zsidó testvéreink megmutatták, hogy a zsidó azért zsidó, mert zsidó érzése, zsidó öntudata és azonosság van. Zsidó sorstudata, amely nem lankad sem a szabadság csabító légkörében, sem pedig az elnyomás presziójában.

Ha vannak közöttünk olyanok, akiknek felesége nem zsidó és éppen ezért gyermekeik sem számitanak zsidóknak, ezentel a rövidesen módosuló hazatérési törvény alapján jölhetnek közénk. Ha akarunk alijázni és ha megnyitják számunkra a kapukat. Ebben az esetben testvéri érzéstől áthatva és az összes gyakorlati jogokat biztosítva fogadjuk be őket.

Utóirat: Természetesen kénytelenek leszünk olé és állampolgárként befogadni Richard Burtont is, aki a zsidó Elizabeth Taylor törvényes férje...

BÍROSÁGI JEGYZETEK

Fügefalevél mögött a meztelen igazság

Írta: BENEDEK PÁL

Slomo Blende tel-avivi fotofelszerelés-kereskedő úgy remeggett, mint a nyárfalevél, amikor megállt üzlete közepén egy perccel a reggeli nyitás után és körülhordozta tekintetét a foghíjas polcokon. Képtelen volt telefonálni a rendőrségnek.

Negyed óra múlva megjött a segéd ur, azonnal felmérte a helyzetet és a főnök egyetlen intésére társazott.

Jöttek a nyomozók, néhány perc múlva már ott voltak, s nagy meglepetés várta őket. Blende ur bediktálta a jegyzőkönyvbe, hogy mi hiányzik, de éppen az ellenkező jelenség lepte meg a rendőröket. Ugyanis rendkívül értékes filmfelvételek, távszövegek és hasonló maradtak a polcokon, holott minden jel szerint zavartalan volt a betörők munkája. Kizárólag néhány értékes fényképezőgépet vittek magukkal.

— Megkaphatnám a hiányzó gépek gyári sorsszámát?

— Tessék parancsolni! — mondta a segéd, s máris diktálta — a nagykereskedő számlái alapján — a kért adatokat, miközben főnöke, Blende ur, még mindig nem tért magához, s szinte észlelően ismételtette: — Ilyesmire az én üzletemben még nem fordult elő! Itt megáll az ész!

A rendőrök ügyel-bajjal aláírtatták vele a jegyzőkönyvet, s inkább a segéd urral tárgyaltak, aki a helyzet magaslátán volt és ott is maradt.

— Mondja meg a gazdájának, hogy fel a fejél, nekünk megvannak a módszereink, ismerjük az orgazdákat a gépeket elcsipjük, hiszen néhány napon belül piacra dobják ugyanis a betörők, akiknek pénzre van szükségük.

A következő meglepetés folyamatos jelleget vett a rendőrség részére. Teltek-múltak a hetek, a hónapok, de egyetlen lopott gép se bukkant fel az orgazda-kereskedelem vonalán.

Treffálkozva jegyezte meg az egyik nyomozó, hogy ügylátszik, foto-amatőrök járhattak azon az éjszakán Blende ur üzletében, s maguk használják a lopott holmit. Azt persze nem sejtette, hogy milyen közel jár az igazsághoz.

Néhány nappal ezelőtt megjelent a lapokban egy rendőrségi hír, amely szerint leleplezték Tel-Aviv északi negyedének valamelyik árnyas — és ettől eltekintve meglehetősen erkölcsös — negyedében egy örömtanyát. Mikor leleplezték, a megjelent nyomozóknak nem is kellett feltenni a dalba foglalt kérdést, hogy aszongya: Ki tanyázza ez a nyárász, mert a helyszínen találták Szilviát, régi jó ismerősüket, az erkölcsrendészeti osztály állandó ügyfelét, aki néhány év előtt még trempista lány volt de most behuzódott a belvárosba. Természetes folyamat ez, a ligeti műszinkör

nyári társulatának tagjai is közházba vágnak...

Szilvia kétszobás lakást bérelt a szép, modern társasházban, az egyikben lakott, a másikban rendezte be saját kis erkölcsrendészeti laboratóriumát. Más szavakkal — ott látta végül azokat a férfiakat, akik hajlandók voltak reá költeni a leértékeléstől való féltelmükben felesleges fontjaikat.

Szép szoba volt, annak biztos jeleivel, hogy tavaly, pünkösöd körül nagytakarítás is lehetett benne, de ami ennél is jobban vonzotta mánesként a figyelmét, hogy a falakat saját képeivel díszítette.

Saját ruhátlan képeivel. — Tetszik? — kérdezte Szilvia az egyik nyomozótól, aki elmélyülten figyelte a képeket — és kacéran az ajkába harapott.

A rendőr nem felelt. Ekkor közelebb hajolt hozzá Szilvia, s a fülebe pihegte: — Talán érdekelné az eredeti?

— Megmondom magának, az most nem érdekkel, nem is vagyok úgy öltözve, de magam is foglalkozom fényképezéssel s ezek kitűnő képek. Ugy értem, technikailag. — Szégyellje magát, hogy férfi léte a felvételek technikája érdekli, mikor ilyen képeket lát. Vagy talán nem vagyok eléggé fotogén? Nézzé például ezt a képet. A fügefalevél-komplé a saját ötletem volt, magam is csináltam. Hát nem edes?

A nyomozó belement a beszélgetésbe és dicsérte a képeket, Szilvia hozzáállásáról is volt egy barátságos szava, és amikor már javában folyt köztük a bájsejveg, egyszer csak megkérdezte: — Mondja Szilvia, kivel dolgozott? Aki ezeket a képeket készítette, az igazi mestere

a kamerának. — Pedig ha hiszi, ha nem, amatőr az illető. A nevét is megmondhatom. X-nek hívják.

Az egyik legjobbhírű betörőt nevezte meg. A nyomozó egy arcizom-rándulással nélkül fellett: — Nem ismerem az illetőt. De ha amatőr, akkor nem is nagyon érdekel a dolog. És most térjünk a tárgyra, Szilvia. Mióta magáé ez a lakás?

A nyomozók tudták, hogy hol kell keresni azt a betörőt, akit Szilvia megnevezett az amatőr-képek kapcsán. De nem akartak ajtóstól rontani a házba előbb szépen körül-nyomozták az ügyet.

Erdekes dolgok derültek ki. A betörő és még két társa rájött arra, amit az izraeli kispolgár már régen tud: Egy jövedelemből nem lehet megélni, mellékfoglalkozás is kell az embernek, sőt az a helyzet leggyakrabban, hogy — fő a mellékes. Ezért — a betörést is tovább folytatván — alvilági fényképezési laboratóriumot rendeztek be maguknak, s elsősorban az aktműfajra specializálódtak.

Próbálkoztak pornográfiaival is, de abba hagyták, mert oly nagy a külföldi konkurrencia — a svéd és az embargó ellenére csurranó-cseppenő franciaországi import — hogy ilyesmivel igazán kár lenne Jaffán foglalkozni.

Ellenben iratokról szükség esetén szivesen készítettek a kollégáknak fotokópiákat.

A mult héten lakat alá került a diszes társaság. Lehet, hogy a Blende-féle üzletbe való betörésen kívül a fényképezés ipartestülete is eljárását indítta ellenük, mert utabban kezdik nálunk komolyan venni a tisztességtelen versenyt.

AZ UJ KELET NEW-YORKBAN

REPULÓGEPEN KULDJUK NAPONTA (pénteken is)

ELŐFIZETÉSI ÁR: Fél évre minden nap: 37.— dollár

Fél évre péntek: 12.50 dollár

Előfizetéseket és hirdetések az Uj Kelet részére felvesz: BUCHSBAUM ENTERPRISES

York, N.Y. 10028

Telephone: 628-5771.

Az Uj Kelet kapható a nagyobb new-yorki újságkioszkokban.

New-yorki munkatársunk, Kahan Kálmán felvesz hirdetéseket és előfizetéseket lapunk részére, ugyanakkor szerkesztőségi ügyekben is az olvasóközönség rendelkezésére áll. — Címe: KALMAN KAHAN 601 Ocean Ave. D6 Brooklyn, N.Y. 11226 Tel. 287-8976 — 18.30 után.

SCHARF MÓRIC VÉRE

Írta: SURÁNYI IMRE

Messzi Magyarországról ólomszárnyakon jutott ide a hír, hogy „A nagy per”-t, Eötvös Károlynak klasszikusszámba menő munkáját a tiszesszéri vérvéréről ísmét kiadták.

Csak az, aki Allah útjait és a budapesti kulturpolitika kanyargós ösvényeit ismeri, lehetne megmondhatója, mi indíthatta a kiadó főigazgatóját erre az elhatározásra. A nyiregyházi felmentő ítélet óta nyolcvanhat, a mű megírásától hatvanhat esztendő telt el. Számtalanul sok éve született, és régen porlad már a perbefogott zsidók zseniális védője, a „vajda” Eötvös is. Sehol egy kerek évszám, egy emlékezésre alkalmas adó évforduló, amely magyarizációt adhatna ennek a nagylelkű, financiális sikerrel aligha kecsesítő vállalkozásnak.

A hazai közönség kíváncsisága sem hatott ilyen irányban, mert a mű nem különösebben olvasható, inkább eléggé fárasztó alkotás, s a téma — az antiszemitizmus — az utolsó negyedszázad során, ha nem is az élet, de a hivatalos érdeklődés homlokteréről alaposan lekerült Magyarországon. — Talán Eötvös emberi helytállását akarták példaként felmutatni? Az ő szembeszegülése a pusztító árral, amely ellen az ártatlanok érdekei mellett a magyarság reputációja, a 48-as liberális hagyományok védelmében állt ki a gátra, sem gyújt világot esztendő óta. Az okos idealizmus, a nemzeti érdekek európai horizontu szemlélete és az egyéni karrier köckéretete ma nem különösebben érvényes Tiszatíjon, ahol inkább a falmeleti célszerűség s a napi realitásokhoz való alkalmazkodás tartós politikai divatja járja.

Mi azóta megtanultuk, hogy a nagy per — a zsidóság és környezete között —, amely a könyv alcíme szerint „ezer éve folyik s még sincs vége”, tulajdonképpen befejeződött. A nagy per egyszerűen nincs többé. Mert nem per az, ahol az ítélet eleve kimondott, ahol a tanúk pro és kontra jövedeje elmondta már mindent, a vád és a védelem ezredszere ismétli monddokáját s a mobba süllyedt tömeg a bírósági palota jogi ritusaitól függetlenül, szabad utat engedhet indulatainak.

A per lényegét az igazság számára nyújtott chance adja, s ki az a nebbich, aki ebben az esetben még bizakodó lehet? Ezt a pert modern társadalmunkban az Aufklärung tiszteletreméltó optimizmusa szólította életre, a liberalizmus tartotta napirenden, és csak a naiv jóindulat sürgölődik máig is körülötte. A józan ész éppen oly keveset tehet érdekében, mint a shylocki szívemarkolólan áradó panasza közös embervoltunkról: a diaszpóra tragédiájának ezt a nagyszerű jelenetét egyetlen kor sem hajlandó kihuzni műsorából.

És így Solymosi Eszter szegény kis tiszesszéri parasztlány vére időről-időre mindegyik felfakad, ahol a lapuló hatalom Galgenfrist-ért sunyit, s könnyű zsákmányt ígér a megcsalt millióknak. Eszlártól Auschwitzig csak a sztori módosult, a nigon ugyanaz maradt, mint ahogyan az Istoczyak, a Héjjasok, Bakyak és Endrék arcvonásait is ikerhasonlóságúra szabta a büni és butaság. Aztán, ha visszahúzódtok az ár, előbujnak az apály költői, a kései siratók és rimes rekviemek tartanak a hamvasztókemence tövében. Napfényre merészkednek az erdőlyízősefek, és glicerinkönyvek csillognak lantjukon:

„Megtagadom magamban azt a költőt,
ki különbséget tett nép és nép között,
ki vak dühében tévelyegve, olykor
ártatlanokat sértett, üldözött.”

A nagy per tehát befejeződött anélkül, hogy eldőlt volna. Ami nem szünt meg, sőt fokozódott, az a társadalom igénye az antiszemitizmusról. Korunk mélyreható válságaira való tekintettel a 70-es években ezen a téren felfelé ívelő konjunkturával lehet számolni. Igaz, s ez a humanizmus barátait örömi-

mel töltheti el, a csomagolás — normális időkben, ha lesznek ilyenek — apartabbá válik, és a pogromok felbuzdulásait a svájci bankokhoz hasonló diszkret intézmények foglalkják el.

Az intézményesített antiszemitizmus az új idők új dalait énekelve, új ötletekkel gazdagítja majd a zsidógyűlölet már eddig is tekintélyes vastagságu katalógusát. Az utolsó esztendőben például megtörtént Izrael és a gálat morális azonosítása. A gálati zsidóban nem a potenciális hőst látják, hanem a lappangó imperialistát, az izraeliben pedig az örök kizsákmányoló talpig felfegyverzett típusváltozatát. Ami a tömegeket illeti: A Holdra lépő nemzedéket változatlanul meg lehet mérgezni — a legmeggyőzőbb példa erre a „forradalmi” ifjúság — persze, Ignotus találó szavai szerint, csak olyan méreget, amely izlik neki. A mult visszasíróinak a kocsmaiban és sörházakban legalább egytől nem kell tartani: Az antiszemitizmus jövője biztosítva van!

Bennünket itt azonban nem a Solymosi Eszter, hanem Scharf Móric vére érdekelt. Ez a vér ugyanis nem a legendákban táplálkozik, mint az Eszteré, de az árulás és a gyűlölet nagyon is realitása. És ezt a vérvádat nem ellenünk emelik, itt magunk vagyunk a vádlók és vádlottak egyszemélyben. Ezért nem engedhetjük ezt a vért megolvadni s az előbbihez hasonlóan intézménnyé me-revedni. Ez csakugyan per a javából, amelyet szíves következetességgel nekünk kell napirenden tartani.

Ez a per is nagyon régi, történelmi gyökerei a „haladó” Josephus Flaviusig vagy még tovább nyulnak vissza. A liturgiában a Hágádá négy fia közül a gonosz utal rá ismert kérdésével: Mire ez nektek? — Scharf József tiszesszéri sámesz és foltozóvarga bármicvokorba cseperedett fia a romlást azzal hozta magára és ránk, hogy a zsidóságot csupán kívülről, saját vallomása szerint a zsinagóga kulcslyukán keresztül figyelte. Így szemlélve a dolgokat minden elferdülhet, a kulcslyuk optikája mindenképpen torzít, itt a kis rés csak nagy roset nevelhet.

Scharf Móric tragédiájának másik forrása, hogy elhitte, amit fillébe duruzsoltak: jutalmul urat csinálnak belőle. Az európai társadalomba szülő belépője, amelyet Heine előtt és azóta is oly sokan vásároltak meg drága áron, már jövedeje nagyon rossz üzletnek bizonyult. Először kiderült erről a belépőjegyről, hogy még a stempli is hamis rajta, hiszen minden kapunál portás és pedellus egyaránt utunkat állja, másodsor, ha érvényes lenne, sem érnék sokat vele: ebben a klubban nem érdemes tagnak lenni.

PARIZSI LEVÉL:

Ulpánok Párizsban

1965-ben mindössze néhány száz diák tanult Párizsban héberül és ez a szám 8000-re emelkedett az 1969-es év folyamán.

A F. S. J. U. (Fonds Social Juif Unifié) magasszínvonalú, modern „audiovisuel” kurzusokat szervez az izraeli ulpánoknak megfelelő oktatási módszerekkel. Az ulpánokkal párhuzamosan több zsidó iskola működik, ahol szintén tanulhatnak héberül a diákok.

mert itt az urak, bár hóféhér a gallérjuk és manzsettájuk, korántsem dszentimnek, ekskluszivitásuk nagyon is talmi. Az európai fehér ember fensőbbiségének és civilizációja magasabbrendűségének meséjére harsogó kaccal huz naponta vonalat a történelem.

Régebben — akár még a harmincas évek során — az értelmiségi asszimilánsoknak, akik paradox módon elválták gyökereiket, hogy tovább (és jobban) éljenek, családosaik közepette mindenesetre egy fájdalmas elégtételük lehetett: önáltóan az ugynevezett progresszivek közé sorolhatták magukat, abba a táborba, amely a társadalmi haladás-tól a zsidókérdés megszűnését remélte.

Ez a baloldaliság azonban időközben megfeneklett. A polgári radikalizmus ugyszólván teljesen eltűnt a politikai színpadról, a szociáldemokrácia pedig a csendes fejlődés kispolgári mozgalmává alakult át. Ott pedig, ahol a „szocializmus” megvalósult, mint Kelet-Európában, kiderült, hogy ez távolról sem zárja ki az antiszemitizmust és ennek időnkénti kifejlődését, amint ezt napjainkban egyebek között az orosz és lengyel példa bizonyítja. Ezeknek az illuzióknak sok tízezer nyári áldozata járja — Grillparzer találó szavai szerint — „elevenen saját hullája mögött” Európa útjait, még Izraelbe is került belőlük fölös számmal.

A mai fiatal asszimiláns értelmiségiek közül nem keveset aktivitása alapján forradalmi antiszemitáknak nevezhetnek. A világmegváltó programokat náluk világdongéto jel-szavak helyettesítik, a vulgármarxizmus frázisai helyébe a vulgárleninizmus és vulgármaoizmus hangzatai lépnek. Miután a zsidóságról torz fogalmak vannak, tanuságté-teleik, — akár Scharf Móricnál — a kulcslyuk-perspektíva határozza meg. Persze a Cohn-Benditek is hamarosan megtudják majd, hogy világukban sem veszik egyenrangúnak és csupán szalonantiszemitáknak tartják őket. (Ettől a jeles fiatalembertől származik egyébként az a mondas, amely rávilágít a mozgalom lényegére: „Ha az ember az erőszak circulus vitiosusába kerül, nem tud szabadulni tőle. Nem lehet egyidejűleg küzdeni és gondolkodni). Legfőbb funkciójuk, hogy vad koronatanu legyenek, és felhasználják őket a bűntudat gyors leépülésének igazolására. Így válnak az auschwitz áldozatok gyermekeiből nem egyszer új üldözések akaratlan előkészítői.

A nemzedékek harca ma különösen kiéleződött. Nem kevés körünkben a Scharf Móricok száma, s még több azoké, akik az apák és fiúk ellentététől félrevezetve, ezek szimpatizánsaivá lesznek és a tévutakra is elkísérik harcos ideáljait. Az apák nemzedékének kötelessége maradt a régi. A zsinagóga kulcslyukától a tanházak ajtajához kell vezetni az eltévelyedetteket.

Mert a párbeszédet folytatnunk kell. Ezt a pert nem szabad elveszitenünk.

A NEMZETI FELSZABADÍTÓ FRONT

Mao gondolatai az arab olajforrások körül

Az Új Kina hirügynökség jelenti: „Mao-Ce-tung gondolatai gyökeret vertek Dho-far harcosai és a nép szívében” — ezeket a sorokat a kínai hivatalos sajtóiroda adeni tudósítja írja. A szavakat nem kellene komolyan venni; a lemez Pekingből jött és legfeljebb Adenben forgatják. De az újságról tovább megy s beszélgetést folytat a Nemzeti Felszabadító Front vezérkarának egyik tagjával. A névtelen vezető a következőket mondotta: „A lakosság lelkesedéssel tanulmányozza Mao-Ce-tung gondolatait és ezek vezetik harcaiban”. Dho-far emirátusban a lakosság csak-

1965-ben megalakították a Dho-fári Nemzeti Felszabadító Frontot és ezzel egyidejűleg megindultak a gerilla harcok.

Kedvezően kevés hír került nyilvánosságra az arab félsziget ezen pontján folyó partizán háborúról. A világ csak évek múlva szerzett tudomást erről, amikor a Dho-fárral határos Dél-Jemeni Népköztársaság megalakult. Dél-Jemen nemcsak menedéket nyújtott a klasszikus gerilla-harcok törvényei szerint a partizánoknak, hanem támaszpontul is szolgált. Ugyanekkor hadianyaggal is ellátta őket, amelyek ismeretlen forrásból ömlöttek a hegyekben harcoló felkelők birtokába.

Az első hírek az expedíciós brit katonaság kudarcairól számoltak be. Először a nasszeri sajtó közölt részleteket, majd a többi „marxista-leninista” arab orgánus. „A szabadság” a dho-fári hegyekből elindult a maskati és ománi kőolajforrások felé.

ÉVI 10 MILLIÓ TONNA NYERSOLAJ

Eleinte a kis emirátus nem nagyon érdekelt sem a stratégákat, sem az üzletembereket. Dho-far az Arab-félsziget déli csücskében fekszik, hegyes, termékeny terület, 300.000 lakossal, akinek nagytöbbsége teljesen primitív. A figyelm csak akkor fordult az emirátus felé, amikor a felkelők sikereiről szóló jelentések kezdtek bejutni Londonba és Washingtonba és a vidék mintegy két-harmad része a forradalmárok kezébe került. Közben az olajtermelési kilátások is erősen megjavultak, jóval felülmúlta az előzetes számításokat. Évi tízmillió tonnánál tartanak — jelenleg.

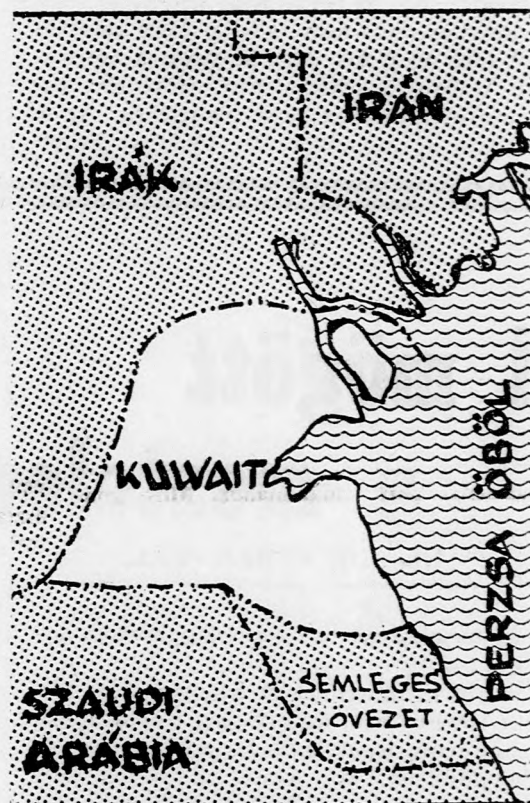
Egy éven belül az angolok kivonultak a Perzsa-öböl környékén fekvő emirátusokból. A brit katonaság távozása után, a politikai helyzet súlyosbodásával lehet számolni. Ehhez járul az is, minél több olajat adnak a feltárt mezők, ezzel párhuzamosan nőnek a szabadságharcosok ambíciói is. Ma jóval tovább mennek, mint az eredeti elképítések, amelyet indulásukkor zászlóikra írtak. Semmi célja a harcoknak — mondják — ha nem tudjuk felszabadítani az összes hercegségeket, (értvén alatta a petroleumban gazdag vidékeket). Már nem beszélnek csak Dho-fáról, Mászkáról, vagy Ománról, hanem az egész Perzsa-öbölről.

Mint mindig ilyen esetekben, felmerül a legfontosabb kérdések egyike: Ki van a dolgok mögött? S ugyancsak a dolgok mögött: Kik állanak egymással szemben?

A nép semmiesetre sem. Talán a kezdetben abban a hitben ringatták magukat, hogy az ő jólétükről, az ő szabadságukról van szó. A kommunista világművelők tervekben a „szabadság-mozgalmak” a „nemzeti-forradalmak” fontos eszközei a világ-kommunizmus megvalósításában. A harcokban kimerült népeket könnyűszerrel lehet majd az új rabszolgásgába dönteni és természeti javaitól megfosztani. Először beszélnek a szabadságról, s aztán jön a szabadság a marxista-leninista, vagy sztalinista értelmezése. Végül a Brezsnyev-doktrína: a korlátozott szuverenitás!

Világos, hogy elsősorban Nasszer vetett szem a kőolajban és más természeti kincsekben gazdag arab vidékekre. Dél-jemeni katonai beavatkozása azonban teljes kudarcral végződött. A gyarmati elnyomás alatt élő népek ezután maguk vették kezükbe sorsukat. Csak azt nem lehetett pontosan tudni: kik azok, akik ezekhez „a függetlenségi harcokhoz” a fegyvereket adják?

Az Új Kina hirügynökség legutóbbi jelentése, erre a titokzatos kérdésre, most nyíltan megadja a feleletet!

nem százszázalékosan analfabéta. Sem írni, sem olvasni nem tud. Igaz, ahhoz, hogy valaki Mao gondolatait tanulmányozhassa, sem írni, sem olvasnia nem szükséges.

„VANNAK FEGYVEREINK...”
Közelednek a csatához. Az egyik „vezér” kijelentette: „Több, mint egy évszázada népünk, nemzedékről-nemzedékre a gyarmati elnyomás áldozata volt. Többször fellázdát, de mindannyiszor sikertelenül. Most a helyzet egészen más. Vannak fegyvereink...” S itt jön Mao hatalmas gondolata: „A hatalom a fegyverek csövében van”.

S végül a lényeg: „Dho-far a kilométerek ezrei választják el Pekingtől. De a hegyek és óceánok nem akadályozhatják meg Dho-far népet, hogy kifejezésre juttassa barátságát Mao elnök és a kínai nép iránt, amelyet vezet.”
Egyszerűbb szavakkal. A Perzsa-öböl bejáratánál az angolok teljes kivonulása után légtüres tér keletkezik. Ezt a légtüres teret akarják megkaparintani a kínaiak — az oroszok előtt. Ezek Mao igazi gondolatai, de erről az elnök kis, piros könyve nem beszél.

A felszabadító harc, mintegy öt évvel ezelőtt lángolt fel a Maskat és Oman szultánátusokban. A tragédiát az idézte elő, hogy mind a két helyen olajat találtak. Megkezdődtek a feltárási munkálatok s a tisztviselők és a munkások nagyrésze a szomszédos Dho-far lakosaiból került ki.

A dho-fáriak hamarosan titkos szervezetet létesítettek, amelynek az volt a célja, hogy a szultánt megfossszák hatalmától és elkerülsék az angolokat, akik a fekete aranyat a föld felszínére felhozták.

A NEMZETI FELSZABADÍTÓ FRONT
Hét évig dolgoztak illegálisan, míg

KUNDA ANDOR

„A HATALOM A FEGYVEREK CSÖVÉBEN VAN”

MEGALAPOZOTT IPARVÁLLALAT
TEL-AVIV KÖRNYÉKEN

KERES (állandó munkára)

★ **ÁLTALÁNOS LAKATOSOKAT**

★ **BÁDOGOSOKAT**

- acél és alumínium részek pontos kézi formázására.
- Előnyben 10, vagy annál több éves szakmai gyakorlattal rendelkezők.

Ajánlkozás levélben, életleírással:
TEL - AVIV, P. O. B. 19057.
— Titoktartás biztosítva —

FORRAI ESZTER

UJ OLÉ — használja ki a lehetőséget!

3 ÉVIG BEHOZHAT VÁMMENTES ÁRON:
(katonáknak, diákoknak 3 év után is). Újonnan érkezőknek 6 hónapig nagyobb kedvezmények. Világmarkás — televíziót, rádió-patefont, mixert, mosógépeket, DIOLEN függőnyt, eredeti perzsa szőnyegeket, gázkályhát olcsóbban, mint bárhol. — Minden biztosítva — garanciával. — Gyora szállítás — repülőpostával.

„SHARON” üzlet, TEL-AVIV, Allenby 93,
telefon 62-49-45. ● R. M. Aser — Diamantstein Z

Arje Eliáv, a Munkapárt főtitkára:

«Ki a zsidó, miből él és mit tesz azért, hogy béke legyen saját országában?»

— Felesleges volt kiélezni a „Ki a zsidó?” kérdést. — Széttéphetetlen kapcsolat van a zsidó nemzet és a zsidó vallás között. — Meg kellene könnyíteni a nemzsidó asszonyok áttérésének folyamatát. — Nyílt, elvi vitára van szükség a párton belül. — Máárach, vagyteljes egység a Mápámmal? — Néhány nap múlva jelenik meg az új pártfőtitkár legújabb könyve. —

— Főtitkár ur, mióta elfoglalta új posztját, melyek voltak a legfőbb problémái néhány hét alatt?

— Három probléma foglalkoztatta a közéletet és az ország közvéleményét. A „Ki a zsidó?” kérdés, a gazdasági kérdés és a béke kiállításának ügye. Milyen feltételek mellett élhetünk saját hazánkban? Ami a gazdasági válság megoldását, a „csomag-elrendezést” illeti, egyféle összekötőnek érzem a saját feladatokat a kormány és a Hiszladrut között, annál is inkább, mert a Munkapártnak többsége van a kormányban és a Hiszladrutban is. Ami a „Ki a zsidó?” kérdést illeti, annak időjárása nem volt, véleményem szerint, nagyon szerencsés. Különösen az, hogy a probléma ilyen intenzitással jelentkezett. Erre senkinek nem volt szüksége. Talán az egyetlen Salit örnagy kivételével. —

— A Munkapárt legfelsőbb vezetésében ezzel az ügyvel kapcsolatban egy bizonyos megállapodás jött létre. Ön egyetért vele?

MEGNYUGTATO MEGOLDÁS A FONTOS!

— Az volt a véleményem, hogy ebben az ügyben nem szabad „győzteseket” és „legyőzötteket” kitalálni. Sem a kormányban, sem a Kneszetben, de legkevésbé a nép körében. Erre senkinek nincs szüksége. A vallásos tábornok sem az a célja, véleményem szerint, hogy győztesen kerüljön ki az ügyből. Ebben az ügyben a megnyugtató megoldás a fontos. Ami a magánvéleményemet illeti, az a következő: Itt élünk néhány éve újra, a zsidó hazában. Ez a néhány év csak morzsjára a zsidó nép történetének. Nos, e történelem folyamán valóságos „gordiusi csomó” köttetett a nemzet és a vallás között. A galut során különböző rendszerek — hol terrortal, hol túlzó liberalizmussal — megpróbálták feloldani a zsidó nemzet és a zsidó vallás közötti köteléket. Soha nem sikerült, egyetlen rendszernek sem. Egyes esetekben a zsidók maguk is megoldották volna zsvesen ezt a köteléket, s ennek érdekében jónéhány „ideológia” született. Eredménytelenül. Aztán később már itt az országban szintén voltak ilyen irányú törekvések, s élénk hangot kaptak még az állam kikiáltása után. De mikor eljött a zsidó állam újjászülésének ideje, akkor Ben Gurion — színterem helyesen — belement egy kompromisszumba, mert világi jellegű államot akart ugyan, de olyan államot, amelyben a különböző vallásos rétegek is otthon éreznék magukat. Nos, elismerem, hogy a Ben Gurion-i kompromisszum elég ingoványos talajra épült, s ez most kiderült a legfelsőbb bíróság határozatából a Salit-ügyben. Ez a határozat ismét borotvaéire állította a problémát. S ez sajnálatos, mert az ügy magában hordozza a nép kettéválásának veszélyét. Erre pedig igazán nem kerülhet sor. Ne felejtjük, hogy az a hét, amelynek során a határozat megszületett, nemcsak a Salit-ügy hete, de az éjjeli szerencsétlenség és a saduáni akció hete is volt. Az utóbbi hetekben sok napal és éjszakát át foglalkoztam a problémával. Szeretném egyuttal megjegyezni, hogy én nemcsak a Munkapárt főtitkára, de egy katonai apa is vagyok. A fiam a Csatornánál szolgál. Az összefüggés azt hiszem, világos.

— Nem beszélte le ön egy kicsit a „Ki a zsidó?” problémáit?

— Isten ments. Ha nyugalom volna, ha már béke volna, azt hiszem, kardináris problémának tekinthetnék. Most azonban a zsidó nép egysége ezerszer fontosabb véleményem szerint. Azt még hozzá szeretném fűzni, hogy baj van a vallásos táborban is, mert ezt a tábori jelenleg csak pártpolitikai értelemben vezetjük, de hiányzik egy olyan tekintélyes személyiség, aki szellemiében is elismert autoritás volna. Az áldott emlékü Kuk rabbi méltó utódjára gondolok. Ha lenne ilyen tekintély, az néhány olyan időszerűvé vált könnyítést vezetne be, amely a „Ki a zsidó?” problémát is közelebb segítené a kibontakozáshoz. Erre a könnyítésre más személyiség, vagy testület nem illetékes, csak egy jelentős sulyi rabbi, vagy rabbi testülete.

— Milyen könnyítésre gondol?

— Meg kell könnyíteni a zsidó ember keresztény feleségének útját a zsidósághoz. Salit örnagy feleségének problémája igazán nem tipikus. Annál tipikusabban vetődik fel ez a probléma bizonyos országokból jött oléknál, akiknek körében a vegyesházasság nagyon gyakori. És én remélem, közel van az idő, mikor ezzel a problémával tömegjelenséggé válhat majd szembe magunknak.

— Ön inkább úgy beszél, mint moszkvai követségünk volt elsőtitkára, nem mint a Munkapárt főtitkára...

— Igaz. Én most, hogy a Munkapárt főtitkára lettem, most sem felejtém el, hogy korábban a moszkvai követségünk elsőtitkára voltam, nemrég a kltügyi miniszter helyetteseként dolgoztam, s életemből husz évet töltöttem olék és „kezdő” vátikok között. Meggyőződésem — ez a neveltetéséből következik —, hogy könnyíteni kell az átérni szán-

Irtá: RÁFÁEL BÁSÁN

dekozó asszonyok dolgán.

— Főtitkár ur közméret „galamb” — a hogy a kompromisszumra hajlamos politikusokat nevezik a közélet zsargonjában —, s ez nem nehezíti meg a dolgát új beosztásában?

— Szó sincs róla. A jövőben is lehetőségem lesz, ezt remélem, minden ügyben kifejezni a saját véleményemet, s a párt főtitkárjaként végrehajtom azokat a határozatokat, amelyeket demokratikus szavazással a többség meghozott a különböző pártfórumokon. Sokan azt tanácsolják most nekem, hogy új funkciómban legyek „objektív”. Afféle se hi-

ARJE ELIÁV A MIKROFON ELŐTT

deg, se meleg, se fehér, se fekete. Hanem — szürke ember. Azt mondatom csupán, hogy én nem tudok ilyen ember lenni. Képtelen vagyok. És nem is lenne jó a pártnak, ha ilyen volnék. Politikai párt főtitkára nem lehet olyan ember, aki megvárja, míg kiderül, milyen irányból fúj a szél, s aztán annak megfelelően helyezkedik. En már csak maradok, amilyen vagyok.

— Amikor elfoglalta a főtitkári székét, valami olyasmit mondott, hogy közeledni akar az „eszményi párt” fogalmához. Mire gondolt?

— Olyan pártot szeretnék, ahol nyílt és elvi vita van életünk minden fontos kérdéséről. Nemcsak a legfelsőbb pártfórumokon, de az alapszervezetekben is. Színeketben is. Ez nagyon nagy dolog! Nem is meggyőződésem. Új embereket akarok bekapcsolni a pártelebe. Különösen értelmiségit sikon. Hogy a vita minél sokszínűbb és érdekesebb legyen. Nem szeretném, ha monolitikus jellegű lenne a párt, minden kérdésre kész, semázerű, „előregyártott elemekből készült” felelettel. Ez kibirhatatlan lenne.

— Például?

SÓLYMOK ÉS ALAMBOK —

EGY PÁRTBAN

— Itt van például a területének ügye. Nálunk, a mi pártunkban senki nem kereset egyértelmű, receptszerű feleletet arra a kérdésre, hogy mi legyen a területtel. Más pártokban igen. Van olyan párt, ahol az egyetlen felelet: „Egyetlen rögtön sem adunk visszát”. Más pártban a „Mindent vissza!” a válasz erre a kérdésre. Nálunk, a Munkapártban, állandóan vitatkozunk egymással és önmagunkkal, hogy mit válasszunk erre a kérdésre. Vannak nálunk olyan párttagok, akik részt vesznek a „Teljes Erec Jiszráéli” mozgalomban, s vannak hozzá hasonló „galambok” is szép számmal. Ami mégis egyértelműen tart össze bennünket, hogy büszkék vagyunk erős kibucainkra, mozvájainkra, termelő és fogyasztási szövetkezeteinkre, a Hiszladrutra, annak egyszerű intézményeire, s meggyőződésünk, hogy az egészséges társadalom építésének eszközei a birtokunkban vannak. Ennek tudatában indulunk a hetvenes évek elé...

— Köztudomású, hogy ön ellene volt a „Máárach”-nak, Hogyan látja most a Mápámmal való együttműködés lehetőségét?

— Valóban ellene voltam a „Máárach”-nak, mert én a teljes egyesülést akartam. Még most is azt hiszem, hogy helyesebb lett volna azonnal a teljes egységet megteremtetni. A „Máárach”-t bonyolult szervezet, színterem, sok ellentmondást foglal magában. Folytatom az erőfeszítést a teljes egység érdekében. A Mápámban sokan vannak, akik megértének ebben a vonatkozásban engem. Azt kell mondanom, hogy a Mápámat nem helyes kivülről megítélni. Itt van például Cházán, az egyik Mápám-vezér, aki a „Ki a zsidó?” vihar idején egyszerű beszédet mondott. Nem volt abban semmi a doktrinereségből. Ellenben ő maga hivatkozott arra, hogy most „egy néhai rabbi unokája” beszél. Szavait áthatotta a zsidó hagyományok iránti tiszteltet. Ezt a megértést tapasztaltam egyébként a Mápám hisztadruti vezetőinél is, amikor minden igyekezetükkel azon voltak, hogy megértsek a gazdasági kormányzat Szápir miniszter által előterjesztett szempontjait.

— Az izraeli közvélemény úgy látja, hogy az utóbbi hónapokban a Gáchál igen erős lett. Mi a véleménye?

— A legbiztosabb „Gallup”-nál is biztosabb próbája számomra a közvéleménynek a parlamenti választás, amely legutóbb néhány hónapja volt. Nos, akkor az én pártom a szavazatok felét megkapta, s a legnagyobb ellenfelünknek kevesebb, mint ennek a negyede jutott a szavazatokból. Az izraeli választóérett, megfontolt és okos. Nem változtatgatja egyre-másra a véleményét. Azóta nem következett be számottevő változás szerintem a hazai közvéleményben. A jövőnk alakulása tőlünk, s nem politikai ellenfeleinktől függ.

— Néhány heti gyakorlat után hogyan látja a jövőjét, mint a párt főtitkára?

MINDEN ATTÓL FÜGG, HOGY TÁMOGATNAK-E?

— Nem vagyok új ember a pártközponban, a legnehezebb időkben — a pártzakadás idején — én vezettem a szervezési osztályt. Akkor — hangsúlyozom, hogy egy teljes év után — egyetlen ellenségem nem volt, mikor elmentem innen. De nagyon sok barátom. Nemcsak a pártközponban, de a színeketben is. Különösen a fejlesztési városokban, ahol nagyon sok emberrel voltak kapcsolataim később, kltügyi alminiszterként is. Hogy siker lesz-e a munkám, azt majd a jövő mutatja meg. Nincs kezembem a sikert biztosító „bölcsök köve”. Attól függ a munkám sikere, hogy támogatnak-e a pártnak, kapok-e megfelelő segítséget másoktól.

— Ön irt egy könyvet, miközben a moszkvai követségünk elsőtitkára volt, irt egy másikat, mikor a párt szervezési osztályának vezetője volt, egy harmadikat helyettes kereskedelem- és iparügyi miniszter korában, s néhány nap múlva jelenik meg új könyve — a Láchis-övezet megteremtéséről — amelyet kltügyi miniszterhelyettesként irt. Hogyan van a munkája mellett könyvírása is ideje?

— Sokat utazom. Hivatali kocsin. Utközben írok. Az a titka, hogy megtanultam írászat nélkül, a térdemre helyezett blokkra írni. Egyszerű, nemde?

— KAREL CAPEK

Az elsorvadt láb története — ELBESZÉLÉS —

— A háború alatt — mondta Král ur — sok különös eset történt; és ha összegyűjténém, mi mindent csináltak az emberek, hogy ne kelljen harcolniuk Ausztriáért, hát ezek a történetek több fölínást tennének ki, mint az Acta Sanctorum. Van egy unokaöcsém, Lojzknak hívják, ott Radlicén van a péksége; és amikor a háború alatt besorozták, azt mondta nekem: bátyám, azt mondatom magának, a frontra nem visznek ki, akkor már inkább levágtatom a lábamat, semhogy segíteni menjek nekik, azoknak a német patkányoknak.

— Az a Lojzik ügyes fiú volt. Amig az utjonok a fegyverforgókat gyakorolták, majd megszakadt a buzgalomtól, úgyhogy felette-sí benne látták a jövendőbeli hőst, vagy mi több, a jövendőbeli káplárt; de amikor kiszagolta, hogy néhány nap múlva kiviszik őket a frontra, lázt csinált magának, fogdosza a sának jobboldalát és borzalmasan jajgatott. Így hát elvitték őt a kórházba és kivágták a vakbélét. Lojzik azt már úgy intézte, hogy se lassan gyógyuljon. De vagy hat hét múlva ugy ahogy összenőtt, bármit is csinált, és még mindig nem volt vége a háborúnak. Akkor látogattam őt meg a kórházban. „Bátyám, mondta Lojzik, rajtam most már az őrmester ur se segíthet; minden percben várom, hogy kidobjanak innen”.

— Abban az időben a hírhedt Oberhuber volt nálunk a főortzorosvos. Később kintűt, hogy ez az alak tulajdonképpen tisztára bolond volt, de hát, tudják, szolgált, az szolgált és ha a vaddisznónak aranygallért adnának, hát parancsnok lenne. Természetesen ettől az Oberhubertől mindenki remegett; ő csak szaladgált egyik kórházból a másikba és mindenkiere ordított: „Mars a frontra”, lehetett akár nyílt tuberkulózisod, vagy tüdőgyógyásod. És senki se mondott neki ellent. Oda se nézett, mi van annak a maródnak a táblájára írva, csak messziről nézett és már is ordította: Frontidisztaughlich! Sofort einrícken! És azután az összes szentek se segíthettek nekem.

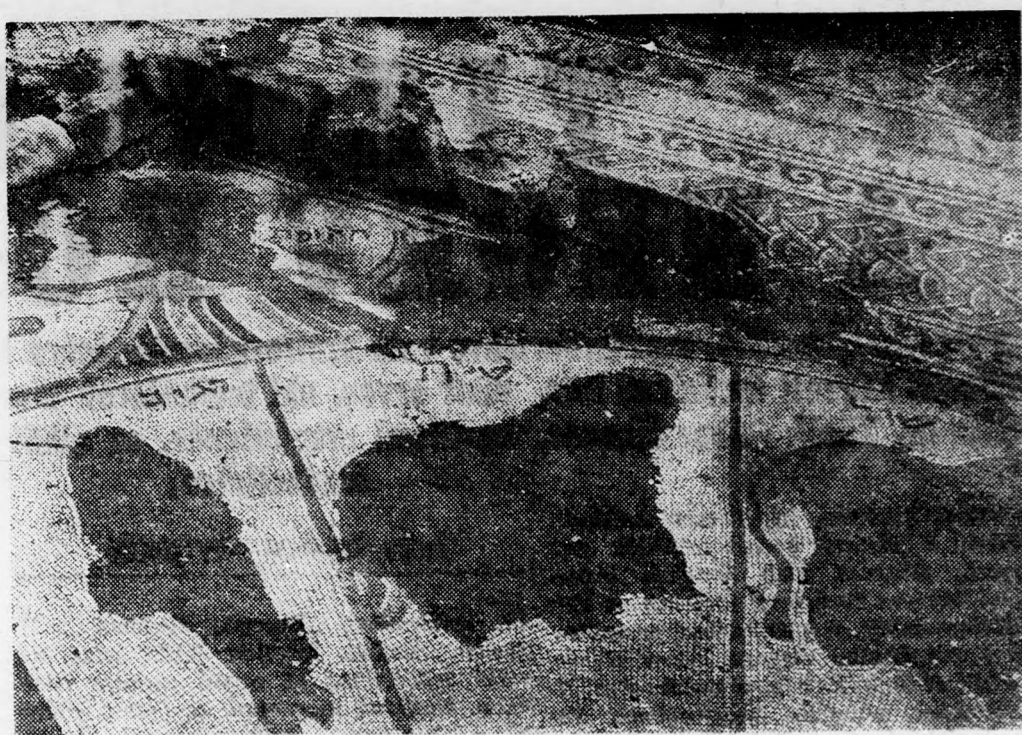
— Szóval ez az Oberhuber azt a kórházat jött inspicálni, ahol Lojzik várt sorsának beteljesedésére. Már mikor a lenti kapu csapódását hallották, az összes maródnak, a megboldogultakon kívül, vigyázban kellett állniok az ágyaik mellett, hogy illendően fogadják a nagyurat. A várakozás kissé elhúzódott, ezért Lojzik, a nagyobb kényelem kedvéért, behajította az egyik lábát, térdével

az ágynak támaszkodott és a másik lábán állt. Ebben a pillanatban rontott be a haragtól lila Oberhuber és már az ajtóban ordított: „Mars a frontra! Ez berukkol! Taughlich!” Azután az egy lábán álló Lojzknak nézett és még jobban elvörösödött. „Einbeinige”, ordította, „sofort hazaküldeni! Himmelherrgott, miért tartják itt azt a féllábu pasast. Mi ez itt, nyomorékistálló? Ki vele, nyomorultak, ezért mindnyájan a frontra mentek!” — A sarzsik a hatóságilag igazolt egy lábával nem tudja hivatását ellátni. A megfelelő hivatali lusa-vona után megkapja a végzést, amely szerint negyvenöt százalékos rokkantság ismerik el. Ennek következtében ennyi és ennyi korona rokkantsági járadék illeti őt meg havonta. De tulajdonképpen csak most kezdődik az elsorvadt láb története.

— Ettől kezdve húzta Lojzik a rokkantsági járadékot, segített apjának a pékségben, sőt még meg is nőült; csak néha vette észre, hogy arra a lábára, melyet Oberhuber elvitatott tőle, mintha egy kicsit sántitana; de ennek még örült is, mert legalább úgy néz ki, mintha mláiba lenne. Azután vége lett a háborúnak és következett a köztársaság; de az a Lojzik, afféle rendesség és lelkiismeretesség miatt tovább szedte a rokkantsági járadékot. — Egyszer, amikor hozzáam jött, nyomban észre vettem, hogy valami gondja van. „Bátyám”, mondta pár perc múlva, „nekem ugy tűnik, mintha egyik lábam megrövidültne, vagy elszáradna”. És mindjárt leeresztette a nadrágját és megmutatta a lábát; olyan vékony volt, mint egy bot. „Attól félek, bátyám, hogy mégis csak elvesztem ezt a lábamat”.

— Hát menj vele a doktorhoz, apaféj, tanácsoltam neki.

— „Bátyám”, sóhajtott fel Lojzik, „én azt hiszem, hogy ez nem betegség; talán azért van ez, mert nem kell hogy legyen nekem ez a lábam. Hiszen irásom van róla fekete-fehéren, hogy hiányzik a jobb lábam térdén alul.

Osi zsidó templomot tártak fel Jerichótól nyugatra a vízforrások környékén. A körülbelül IV.-V. századból származó épület padlózata mozaikok díszítik. Képeinken egy részlet a csillagképeket ábrázoló kör részlete.

Kántor Miksa 80 éves

Barátai, ismerősei és főleg a Bné Brit Rendhez tartozó páholytestvérei az ország minden részéből jókívánságaikkal halmozták el a nyolcvanadik születésnapját ünneplő Kántor Miksát. Kántor Miksa nagy szerepet játszott már jóval alijázása előtt a brassói zsidó közéletben. Mintaképe volt azoknak a zsidó közéletet szolgálóknak, akikért szombati imádságunkban fohászunk: „Aki a közösség szükségleteit hűséggel szolgálja, az Isten fizessen érdemükért.”

Kántor Miksa Pesten született és ott végezte tanulmányait. Az első világháború befejezése után Brassóba került, ahol a Magyar Általános Hitelbank egyik kereskedelmi vállalatának vezetője lett. Se szeri, se száma azoknak a közéleti funkcióknak, amelyeket Brassóban betöltött. A hitközség ügyvezető elnöke volt és békés harmóniában működött együtt a pár évvel ezelőtt Izraelben elhunyt dr. Dison Aron (z.c.l.) főrabival.

Keren Hájeszod akciókat bonyolított le, vezető szerepet játszott a Héber Egyetem Baráti Körében, egyik megalapítója és alijázásáig elnöke volt a Bné Brit Ahává-páholyának és a Cionista Szervezet brassói csoportjának.

Alijájának előkészítésére 1938-ban Erec Jiszráelbe érkezett, majd egy év múlva véglegesen letelepedett az országban, ahol orvosi műszereket előállító vállalatot létesített.

Kántor Miksa Izraelben is folytatott áldásos tevékenységet. Három éven át elnöke

volt a Hitáhdut Olé Hungáriának, sikun akciókat szervezett új olék számára és egyidejűleg bekapcsolódott a Bné Brit Rend munkájába. Még szinte új olé volt, amikor az előkelő Bialik-páholy alelnökévé választotta meg. Kántor Miksa megbecsült tagja a Bné Brit Rend izraeli nagypáholyának, melynek szociális bizottságát 20 éven át vezette.

Időközben nagyszámban érkeznek magyar nyelvterületről új olék, akik számára 22 évvel ezelőtt szellemi otthon létesít a Bné Brit Rend Nordau-páholyának megalapításával, melynek öt ízben volt elnöke és jelenleg díszelnöke. Szinte hihetetlen az a munka és lelkesedés, melyet ebben a szervezetben kifejt. Szociális intézmények sorát hozza létre a páholy keretén belül, újabb hasonló páholyokat szervez Haifán, Jeruzsálemben, Natanján és Beér Seván, Sperling Károlyal együtt — a Bné Brit Rend Nordau-páholyának kezdeményezésére és keretén belül — megalapítja a Chomat, mely kamatmentes kölcsönrel látja el a rászoruló új olékat és még sok más magyar zsidó közéleti munkát vállal, így a Cur Sálom Társaság alelnöké, majd később elnöke volt.

Szerdán este a Bné Brit Rend Nordau-páholyában jöttek össze páholytestvérei az ország minden pontjáról, hogy üdvözlőjék és szeretetükről tegyenek tanubizonyítást a 80-ik születésnapját új egységben és áldásos munka közepette ünneplő Kántor Miksát. Dr. HOROVIC TIVADAR

Az elsorvadt láb története

— ELBESZÉLÉS —

Nem gondolja, hogy amiatt szárad az elnekem?”

— Kis idő múlva újra eljött hozzám. Ekor már kénytelen volt botra támaszkodni. „Bátyám”, mondta gondterhelten, „nyomorék vagyok; arra a lábára már rá se tudok állni. A doktor azt mondja, hogy izomatrofia és minden bizonyjal az idegek miatt van. Fűrűdöbe küld engem ezzel, de azt hiszem, hogy ő maga se hisz benne. Bátyám, tapints csak meg, milyen hideg a lábam, mintha elhalt volna. A doktor azt mondja, hogy ez vérkeringési zavarok miatt van. Nem gondolja, hogy lerohad a lábam?”

— Hát idefigyelj, Lojzik, mondtam neki, adok én neked egy tanácsot: Jelentsd be hivatalosan a lábadat és kérd, hogy töröljék, hogy egyáltalán vagy. Azt hiszem, hogy azután rendeződ a lábam.

— „De bátyám”, ellenkezett Lojzik, „azt fogják azután mondani, hogy jogtalanul szedtem a rokkantsági járadékot és egy halom pénzzel csaptam be a kinstárt. Hiszen ezt a pénzt majd visszakövetelik tőlem.

— Hát tartsd meg a pénzedet, te fukar pék, mondtam neki, de elvesztetted a lábadat; azután ne gyere az én nyakamra bögni.

— Egy hét múlva újra nálam volt. „Bátyám”, morogta, már az ajtóban, azok a hivatalban nem akarják elismerni a lábamat; azt mondják, hogy ugyis elsorvadt és hasznavehetetlen. Mit csináljak velük?”

— El se hinnék, mennyi szaladgáláson volt, amíg hivatalosan elismerték Lojzknak mind a két lábát; persze, azután bajai voltak, hogy becsapta az államot a rokkantsági járadékkal, sőt a katonai szolgálat alól való kibuvás címén is eljárást akartak indítani ellene; szegény Lojzik, mennyit szaladgált egyik hivatalból a másikba, de erősödni kezdett a lába. Talán a sok szaladgálástól erősödött meg; de én azt hiszem, hogy inkább azért, mert hivatalosan elismerték. Egy ilyen hivatalos dekretumnak mégis csak nagy hatalma van. Vagy, az is lehet, hogy a láb azért sorvadt, mert tulajdonképpen jogtalanul volt az neki; a szénája nem volt rendezben és az ilyen dolog azután megousszulja magát. Én mondom magunknak, a tiszta lelkiismeret, az a legjobb higiénia; és ha az emberek igazságosak lennének, talán meghalnék se kellene.

Fordította: H. T.

TIZ ÉVES A NEGEV KÓRHÁZA

„A gyógyászat további szakterületekre való szétforgácsolására lehet számítani. A jövő doktora inkább jól képzett technikus lesz, mint orvos, aki indikátorok tömege felett fog uralkodni” — mondja dr. Török Gábor főorvos, egyetemi magántanár, az elkövetkezendő 10 év távlati képét érzékeltetve.

A kezdet kezdetén, az ötvenes években, Beér-Séván a Hádász-kórház működött. Az óvárosban, elhagyott arab házakból átalakítva — összesen 70 ágygal. 1960-ban az akkori útváros szélén, a pusztaságban megszületett a Kupát Cholim központi Negev kórháza — 250 férőhellyel. Három osztállyal nyílt meg: sebészet, ortopédia, belgyógyászat. És külön, a földszintes pavilonokban: gyermekosztály, nőgyógyászat, illetve szülészeti. Tíz év alatt megduplázta ágyai számát és ma már 18 szakosztállyal működik. Orvosi kara 30-ról 100-ra emelkedett. Tíz év alatt 40 ezer csecsemő született, 45 ezer műtétet végeztek és 170 ezer beteget ápoltak, falai között. A röntgenosztályon 400.000 ezer felvételt, laboratóriumában két és félmillió analízist készítettek. Ezekkel a hatalmas eredményekkel háta mögött, ünnepli tízéves évfordulóját a Negev egyetlen gyógyintézete — egészségügyi „gyára”...

Amikor tíz évvel ezelőtt megnyitottuk a kórházat, tulajdonképpen teljesen „szűz talajon” mozogtunk — meséli dr. Török Gábor, az ortopédia főorvosa, a kórház orvosi karának vezetője.

A kis személyzetű és csak a legszükségesebb osztályokból álló intézet feladatát elsősorban arra szorították, hogy sürgős segélyt nyújtson a rászorulóknak.

Első ambícióik közé tartozott: megteremteni a légkört a mindennapos rutin munkához — amely minden gyógyintézet alapját képezi. Egyben törekvésünk arra is irányult, hogy a kórház lassan modern orvosi központtá fejlődjön, amely egyesíti magában az összes orvosi szolgáltatásokat. Mert ha ez hiányos, természetesen kénytelen a lakosság bizalmatlanságát az új intézettel szemben. Kezdetben, nem voltak ritkák azok az esetek, amikor a betegek kérték, hogy utalják át őket más kórházakba. Tíz éves működésünk fokmérője az is, hogy napjainkban fordított jelenségekkel állunk szemben:

gyakran előfordul, hogy az ország központjában lakók kéri beutalásukat a Negev kórházba.

Orvosi központtá való válásunkkal, a hospítalizáció kérdésének megoldásával — most 600 ágygal rendelkezünk, de a további bővítési munkálatok után 800-ra emelkedik a kórház befogadóképessége — az évek folyamán megnyílt szakosztályokkal.

ma már a Negev lakosságának csaknem minden igényét ki tudjuk elégíteni — úgy a gyógykezelés, mint a kivizsgálás vonalán.

Az elmúlt évek folyamán nemcsak a nagyközönség körében alakult ki pozitív vélemény a beér-sévai kórházzal kapcsolatban, hanem a tudományos és egészségügyi szerveinknél is. Ennek elérésében jelentős szerepe volt orvosaink, ápoló személyzetünk erőfeszítéseinek, tevékenységének és a hatnapos háború alatt és az ezt követő időkben, a mai napig, — folytatja dr. Török főorvos. — Még néhány évvel ezelőtt, ha egy új műszert, felszerelést kértünk a központtól, nem lepődünk meg, ha ilyen választ kaptunk: „Hová siettek?... Ez még nincs ebben, vagy abban a kórházban sem!...” Ma semmi rendkívüli nincs abban, ha a Negev kórházban állítanak elő először az országban egy új gyógyapparátust. — Az is elképzelhetően ma már, hogy bármilyen orvosi problémával kapcsolatban figyelmen kívül hagyják Beér-Sévát kiküldöttjének szempontjait. A kórházban működő specialistáinkat szakorvosi egyesületek vezetőivé választják meg. Az is természetesen, hogy gyakran rendeznek orvosi kongresszusokat a beér-sévai kórházban, a gyógyászat valamelyik szakterületén. Jelen tősen emeli a gyógyintézet szakmai tekintélyét az a tény is, hogy az elmúlt évek alatt

30 orvosi tézist írtak a kórház orvosai és 350 értekezést jelentettek meg a hazai és külföldi orvosi szakkonferenciákon. Mindezek nyomán, ma már magától értődik, hogy neves külföldi szakorvosok pályázatokat nyújtanak be állások elnyerésére a Negev-kórházban.

„EGY KÓRHÁZ FELADATKÖRE NEMCSAK A GYÓGYÍTÁSBÓL ÁLL...”

— Ha mérleget készítenek, a beér-sévai kórház teljesítette-e a feladatát?

— Kiszabott feladatát maradéktalanul teljesítette — de még nem érte el célkitűzéseit. Egy kórház feladatát nemcsak a szigorúan vett gyógyításból áll, hanem orvosképzésből, orvosi karának, személyzetének továbbképzéséből is. Nem fejlődhet és csak egy helyben való topogásra van itélve az a gyógyintézet, amely nem foglalkozik neveléssel és orvosi nem képezhetik tovább önmagukat és társaikat. Az az érzésem, hogy a központi Negev kórház fejlődésében fordulópont-hoz érkezett el és ha ennél a pontnál megáll — visszatejődik. Ezt elkerülni csak tanítással és tanulásal lehet — a latin mon-

Irta: BOROS GYÖRGY

dás szellemében: „Docendo discimus!...” (tanítva tanulni). Impulzív lökést adna további fejlődéséhez az orvosi egyetem felállítására, amelyhez megvannak az összes feltételek a kórházban — különösen azután, ha elkészülnek az új részlegek, a kutató laboratóriumok sora, a nagy auditorium.

— Tíz év tapasztalatait leszűrve — mik a problémák?

— Az orvostudomány az egész világon hatalmas léptekkel, sőt ugrásokkal haladt előre és a haladásból kivette a részét a beér-sévai kórház is. Ma problémák nem is azon a síkon jelentkeznek, hogy még több orvos, vagy több ápolónő szükséges egy modern kórház eredményes működéséhez. A helyzet az, hogy a specializált orvosi személyzetnek — pontosan a hatalmas fejlődés, a haladás követelményeivel igyekezve lépést tartani — olyan méretű szakanyagra, dokumentációra van szüksége, hogy ezzel, segítség nélkül, egyedül képtelen megbirkózni.

Orvosi könyvtárosokra van szükség, akik kikeresik a vonatkozó anyagot a könyvtár-

ból, valamint szociológusokra és statisztikusokra.

Hogy az orvos minden idejét betegek gyógyítására fordíthassa, segéderőket, mondjuk titkárokat, kell mellé adni, akik leveszik az adminisztratív munkával járó hatalmas terheket válláról. Be kell vezetni az automatizációt nemcsak az adminisztráció területén, hanem a dokumentáció és a szakanyag keresés vonalán is. Ma már ott tartunk, hogy „gombnyomásra” működő kutató munka nélkül elképzelhetetlen akadályok tornyosulnak a szakorvosok elé.

„A JÖVŐ: A GÉPESÍTETT KÓRHÁZ...”

— Hogyan képzeled Ön el a jövő kórházát — mondjuk, 20-25 év múlva?

— 20-25 év az rengeteg idő a gyógyászat területén, vegyünk inkább csak tíz évet — mondja dr. Török főorvos mosolyogva. — Nos, a következő tíz év végére a gépesítés olyan fokot ér el a kórházakban, hogy az

orvostudományok doktora már inkább egy jól képzett technikus lesz, mint orvos. A technológia betör minden területre: indikátorok tömege dolgozik majd, jegyzi, ki-

A beér-sévai központi Negev-kórház — madártávlatból...

értékeli a beteg minden fiziológiai működését és reakcióit.

Ezzel együtt, további specializálódásra, a szakosítás további szétforgácsolására lehet számítani. A szálak végül is, egy „szintetikus” orvos kezébe szaladnak össze, akire hárul majd a szétágazó munkafolyamatok egy-behangolása.

A kórházban ápolott betegek száma csökken, de emelkedik majd az ambuláns, a bejáró páciensek száma.

nem lesz szükség arra, hogy kivizsgálás céljából kórházban fekiújenek a betegek.

A kórházi ágy tetemesen megrádul és ennek nyomán a lábadozókat utókurás üdülő-

be szállítják majd át a kórházból, ahol további kezelést kapnak teljes gyógyulásukig. A szociális esetek sem foglalkoztatják akkor el az ágyakat az arra váró betegek előtt, hanem a gyógykezelés után otthonokba helyezik őket.

— Ha szigorúan a beér-sévai kórház jövőjét nézzük — folytatta dr. Török főorvos — az a nézetem, hogy amikor eléri majd az ezer ágyas befogadóképességet — nem szabad tovább fejleszteni és új gyógyintézetet kell gondoskodni.

Az elfogadott tézis szerint egy ezer ágyas kórház annyira zsúfolt és olyan mértékben tömöríti magában a betegeket, a személyzetet és a szakrendelőket, hogy a kórház már nem tudja feladatát zavarok nélkül betölteni.

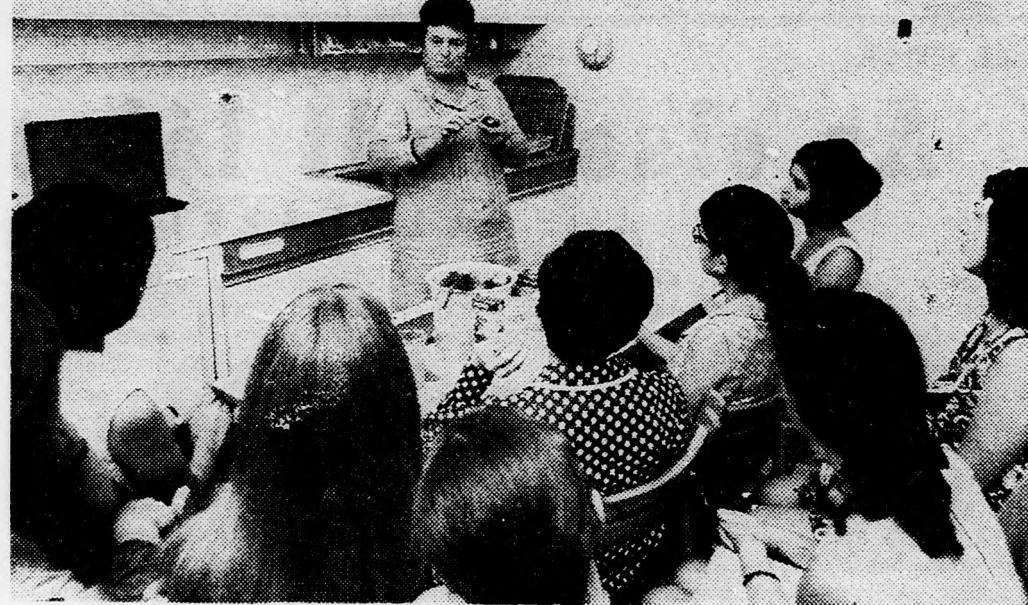
„JÓIZU” RIPORT

A TEL-AVIV-I ASSZONYKLUB KONYHÁJÁBÓL

Ez az osztály, ahol ülök, ugyanolyan, mintszabás-varrás, a szépségápolás, és az iparművészet más iskolai osztály. A fekete táblásvetési tanfolyamok. Ugyanakkor van néhány legalábbis ugyanolyan. Csak hogy a nebulótervezett kurzus (például nevelési pszichológusok, fiatalasszonyok és lányok foglalkoztatás), melyeket kevés jelentkező miatt még (vagy harmincan), a tanárnő pedig jóhis-nem indítottak be. A fentiekben kívül brizban lévő, mosolygós asszonyok „testesítanfolym” is működik (itt található a tanu-meg”. Az óra első része: felelés.

— Tanárnő kérem — jelentkezik valaki — azonkívül a virágrendezési, a batik-készítési, otthon megcsináltam a mult órán tanult fa-rajz- és torna-kurzus is népszerű.

— A hosszabbjól leányzóknak csaknemlyettes-vezetője kalauzol a klubszobákban. A sírásra görbül a szája. Mirjám asszony, a ta-berendezés, világítás és tapétázás egészen monárno, rögtön lecsap: — Hol vették a húst? dern, és igen izléses. Szinte „bevonzza” a mo-

Mirjám Heinberg, a konyhakirálynő

Hogyan kérted a húst? — Enyhe dadogás a válasz. — Második kérdés — folytatja „könyörtelenül” a tanárnő — milyen serpenyőben sütötted? Tökéletesen tiszta volt-e a serpenyő, amit előzőleg szappanos, forró vízzel mostál ki? Egyelőre nem is kérdezek tovább. Nos? — A fiatal lány pirulva bólogat. — Náchon, valószínű itt követtem el a hibát...

Néhány perc után Mirjám asszony a tábla felé fordul és felírja az aznapi óra anyagát: grillcsirke körítéssel. A „nebulók” buzognak. Erdemes. Nem „mindennapi” főzőtanárnő, hanem Mirjám Heinberg, Izrael 1965-ös konyhakirálynője tanítja őket. Mirjám asszony hivatalosa magaslátán áll. Az ismert, nagy hotelekben például ő oktatja a szakácsokat, ha valamilyen különleges eseményre készülnek. A napokban éppen az Accadia hotelben készítettek luxus-ebédet, több mint száz külföldi bevásárló számára. Mirjám asszony már hetekkel előtte megkezdte a tanácskozást a szakácsokkal.

Mielőtt visszatérünk a grillcsirke órára, nézzünk szét néhány percig ebben az ujszerű iskolában. A címe: Moádon Láisá. A mult év áprilisában alakult ez az iskola-klub Tel-Aviv belvárosában, a Jedit Achronot című zika a sütő használatáról. A lényeg: minden-napilap egészse alatt.

Ruth Shrem asszony, a klub vezetője előzőleg néhány évet Párizsban töltött (férje az töbe tegyűk be mindig az ételt, akkor már El-Al egyik magasrangú kiküldöttje volt), félig biztos hogy sikerülni fog... Időközben ahol egy hasonló asszonyklubban elvégzett két önkéntes kuktalány már előkészíti a vöröskáposztát. Kétféle módon lehet felválni, a tanárnő most a rézsutos és vékony felvágást ajánlja. Miután behorították a kevés forró olajba a káposztát, utána két narancs és egy citrom levélét öntözik meg, majd kinyomott fokhagymát, kevés cukrot, esetleg köménymagot adnak hozzá. A lényeg: víz-

adonba az összes érdeklődő lányokat és asszonyokat. Öt-hat szobából és nagy hallból áll a klub, így a sokféle kurzus miatt kissé helyszűkében vannak az előadók.

Az egyik szobában éppen tapétakészítéssel foglalkoznak, a neves iparművész és festőnő: Bájta Uziel vezetésével. A falakon meglepően szép batik-festmények sorakoznak, a volt tanítványok munkái. Őriási, dekoratív papírvirágokat, mokás játékbabákat és egyebet mutat nekünk Bájta, melyek az első órák tananyagába tartoztak. De térjünk vissza kiindulási pontunkhoz, a főző-szobába, illetve most már a konyhába. Következik ugyanis a mai óra gyakorlati része: megsütini egy „igazi” grillcsirkét, hozzá kínai módra készült rizssal és párolt vöröskáposztával. A rendelkezésre álló idő: egy óra. Vigyázat: utána meg is kell enni mindenkinek a saját főttjét. Rajta!

A kurzus résztvevőinek szerencséjére, egyelőre Mirjám asszony áll a „munka homlokterében”. Elkészíti az olajból, pirospaprikából és fokhagymából álló keveréket, és új-jait belemártva, jó erősen bekeni vele (kivül-belül) a grillreáshoz előtízított csirkét. A sü-tőtétel előtt ötperces magyarázat követke-zik a sütő használatáról. A lényeg: minden-napilap egészse alatt.

JÁVOR VIOLA

MAGAS HOZAM

Forduljon a bankjához

vagy az értékpapír tőzsde tagjaihoz

és kérjen

Milve Kácár Moéd

kötvényt

Bank Israel

A „legheirebb kísérleti nyul”

PHILIP BLAIBERG — ujszives életének igazi története

— Uj életének 284 napján át harcolt a halállal — Az új szív gazdaggá tette Blaibergéket —
„A férjem új szive nem szeret engem”

Hosszu hónapok teltek el, amig több és több bizonyos mértékig megdöbbentő részlet került nyilvánosságra dr. Philip Blaiberg, az az 594 napot élt „ujszives” meghosszabbított életének ismeretlen szakaszairól. A világ több-kevesebb úgy tudta, hogy dr. Blaiberg, capetowni fogorvos attól a naptól, amikor egy idegen szívet helyezett el testében dr. Barnard professzor — egészen 1969 augusztus 17-ig — halála napjáig, boldog és normális életet élt. A mérleg amelyet azonban Eileen Blaiberg, a fogorvos özvegye felállít, és amit most a világlapok nyilvánosságra hoznak, szétfoszlatja ezt a legendát.

A NYILVANOS FELLEPÉSEK ÁRA

Az 594 napból, amit Blaiberg ujszivevel élt, 248 napon át harcolt a halállal. Ez időszak jelentős részét a capetowni Grote Schuur kórházban töltötte és a klinikai jelentések elhallgatták, milyen gyakran feküdt teljes öntudatlanságban. Dr. Philip Blaiberg egy alkalommal — és erről minden lap képes riportokban számolt be — hajnali 3 óráig „szórazott” egy éjszakai lokálban, de ezután hosszú időn át az ágyat nyomta. Az otthonában töltött 245 napból 95 napon át!

Megértették, hogy sörrel közönlött a fotóriportereket, de a meglepetés persze nem mutatott, hogy akkoriban naponta legkevesebb 32 tabletát szedett. A legtöbb ször csak azért tudta egyesenes tartani magát, mert száznál is több tableta volt benne. Elsősorban Cortizon-készítmények. Élete függött attól, hogy minden négy, illetve hat órában pontosan bevette orvosáigait.

Legjobb napjaiban sem volt képes arra, hogy segítség nélkül lépésőt járjon. Blaibergné igazolja, hogy férje vezette Cape-Town utcáin Valian-Crysler kocsiját, de azt is elmondja, hogy milyen erőfeszítésbe került ez, mert karizmái olyan gyengék voltak, hogy a kapcsolókat alig tudta mozgásba hozni.

Volt olyan este, amikor egy kedélyes party alkalmával — 1968 november 29-én — régi katonadolgokat énekelt. Ez valóban kivételesen eset volt, a gyakoribb, mint például 1969 július 16-án, amikor nyolc és félórás kínzóadás árán volt csak képes ágyát elhagyni. Lassan, szünetekkel mosakodott, öltözködött, természetesen segítséggel, de ugyanaznap az esti órákban megjelent a strandon. A fényképek mit sem tudtak arról a szinte vég nélküli előkészületről, mely a kirándulást megelőzte. A fényképek csak a szereplésről készültek, az előzményekről nem.

MEGVÁLTOZTATTA A SZIVMŰTÉTEL BLAIBERG EGYÉNISÉGÉT?

Blaibergéket a szivműtét után megszűnt a magánéletük. Házuk állandóan újságírókkal volt tele és ez, vagy a szivműtét maga, s az új szív, megváltoztatta Blaiberg egyéniségét. Blaibergné ezt így mondja el:

— Soha, soha nem veszedtünk a szivműtétet megelőzően, most sűrűn előfordult és ez szerintem azért következett be, mert férjem az 594 napos ujszivevel eltöltött életében, teljesen megváltozott. A korábban nyugodt ember formális diáhröhamokot kapott, ha például az ebédje percnyi késéssel került asztalára, vagy ha én tíz perccel tovább időztem a fodrásznál. Értelmetlenül álltam a változás előtt és elpanaszoltam az orvosoknak, hogy Philip már nem szeret engem. Azt mondtam, hogy az új szive nem szeret. Megnyugtattak és azt mondták, hogy ez csak hangulatváltozás, a tömörkedő orvosság következménye és mindezek előtt a Cortizoné.

EGY LEGENDA SZULETÉSE

Blaiberg emberfeletti akarattal építette fel az egészségéről szóló legendát. Testileg azonban rones volt.

A boncolás a következőket állapította meg: sárgaság, agyhártyagyulladás, mirigybetegség és tüdőgyulladás. Szervezetében fellették az 594 nap alatt elszívott betegségek összes nyomait. Amikor még az egész világ azt hitte, hogy az ujszives egészséges és életvidám, akkor már az izomrenyhesség és a csontelváltozás olyan előrehaladott állapotban volt, hogy az orvosok számára rejtélyt jelentett, hogyan tudott egyáltalán mozogni.

Az orvosok tömege megbénította a szervezet ellenálló képességét és bár azért szedte azokat, hogy az új szívet teste befogadja, más betegségekre fogékonyvá vált emiatt. Gyomra mértéken felül felpuffadt, mirigyei elváltoztak és tüdejében lyukak mutatkoztak. A szív, amely 594 napon át dobogott a mellkasában, ekkor már rosszabb állapotban volt, mint saját kioperált szive... De azt kétség-telenül megállapították, hogy Blaiberg a szivműtét nélkül nem élte volna meg 60-ik születésnapját.

Igy hát ezért nevezte Blaiberg saját magát mindig mosolygva a legheirebb kísérleti nyulnak.

PLETYKÁK BLAIBERGÉKRŐL

A pletykák, feltartóztatlanul elindultak Blaibergékről, főleg azért, mert azt állították, hogy Blaibergné ura világhíres szivműtétjéből vagyonot csinált. „Csak az amerikai NBC tévé-társaságtól 200 ezer izraeli fontnak megfelelő összeget kapott...” Ezt már a

taxisofőr mondja a világlapok riportereinek, aki abban az időben az NBC riportereit hordozgatta kocsijával. Azonban Eileen Blaiberg nem vádolható ezzel az üggyel, mert maga Philip Blaiberg kötötte meg a szerződést és eladta a vállalatnak az operációjáról készült film előadási jogát. Eileen például azt mondta: „Milyen szép volt Philiptől, hogy sok fényképes levelezőlapot látott el aláírásával. Autogramja most értékesebb, mint életében volt.”

Még ma is folynak be pénzek a filmekért, könyvekért, amelyek a halott ujszives Blaibergről szólnak.

Amikor Philip Blaiberg a műtét után elhagyta a kórházat, verekedtek a fotóriporterek a szenzációs felvételekért. Körülvette magát újságírókkal, akiknek készpénz ellenében emlékiratait diktálta, naplójából olvasott fel részleteket, a feleségével való intim kapcsolatokról szolgált információkkal. Tény az is, hogy Eileen Blaibergel készített interjúk is pénzbe kerülnek. Órákért 100 izraeli fontnak megfelelő összegért a prominens özvegy hajlandó az ujszives helyzetéről beszélni. Viszonylag időre adományokat küld a Barnard szívvalójának, vagyis annak a társaságnak, amelynek 150 ezer fontjába került Blaiberg műtétje.

Eileen Blaiberg most elárverezze férje nyakendőt, lépeit és bosszankodik, hogy a posta nem portmentesen továbbítja levelezését. Házassága történetét írja és mondja: „Minnél gyorsabban kell kihoznom, mert annál magasabb a honorárium — igazolásul hozzáfűzi még — a férjem mindig azt mondta,

hogy „vedd el, amit kapsz, ha már nem élek, szükséged lesz rá...” És valóban szükségem is van rá.”

„AMIKOR IZRAELBŐL HAZAJÖTTEM AZ ÉLETEM POKOLLÁ VÁLT”

Ezeket a szavakat Gill Blaiberg mondja, aki azzal indokolja meg nyilatkozatát, hogy a „kíváncsi emberek megszállták lakásunkat”. Gyerekkorában színészno akart lenni és akkor, amikor apja műtétje megtörtént, szinte sztar lett. Filmszerepet és házassági ajánlatokat kapott, interjúkat készítettek vele és még sem tudta megszokni, hogy kirakatban éljen. „Tudták, mit iszom, mit eszem és minden lépésemről beszámolt a sajtó...”

„Akkoriban még Wynberg elővárosában lévő négyzetes lakásban laktunk.

En Izraelből — ahol egy kibucban dolgoztam — 1968 májusában véglegesen hazajöttem, — de otthon pokollá vált az életem. Reggel hatkor szólt meg a telefon, a lakásunk megtelelt kíváncsi emberekkel és apám nem élvezte ezt úgy, ahogyan gondolták.

Tudják azt például, hogy apámat úgy tanították járni, mint egy gyermeket?”

EGY EGÉSZÉGES EMBER PORTRÉJA

Senki sem sejtette akkoriban a vitákat és Philip Blaiberg szenvedéseit. A nyilvánosság számára a fényképek Blaibergot napozás közben ábrázolták. Kirándulásokról számoltak be a lapok, arról, hogy kocsiját vezette és május 21-én például rugbytozott.

Egy egészséges ember portréja, amelyhez

REGI

SZERELEM —

ÚJ SZIV

legfeljebb annyit fűztek hozzá, hogy néha-néha a Grote Schuur kórházba ment kivizsgálásra.

De Philip Blaibergét hét nappal a rugby „fellépés” után is beszállították a kórházba. A jelentés „kivizsgálás”-ról szólt, viszont ez négy hónapig tartott és Barnard professzor paciense sajnálatosan rossz állapota miatt nem folytatódtik egy újabb szivműtétig, amelyhez

mely gondolatban már foglalkoztatta. Eileen 1968 szeptember 27-én partyn vett részt, ott hívták a telefonhoz:

„Itt Phil beszél — szólt meg a férje — újból otthon vagyok...”

Ezzel a nappal kezdődött az 594 nap második szakasa. Ujra járt tanult, karjait tornászta, hogy emelni tudja őket és ünnep volt számára, amikor végre egyedül húzta fel cipőjét. Valami új tünet is mutatkozott: Blaiberg, aki eddig a legfontosabb ember volt, elvesztette időérékét.

Mindenhonnán elkésett, nem bánta, ha várják — teljesen megváltozott. Ezidőben voltak a legszebb hetek a házaspár életében, ami 1968 októberétől — 1969 januárjáig tartott. Színházi premierek, koncertek, varieték, esti összejövetelek...

Ekkor engedte meg feleségének, hogy hájtási jogostványt szerezzen, bár ő ellenzte, hogy a nők vezessenek. Titokban meglepte a feleségét egy Vauxhall-Viva kocsival és Blaiberg tudta, hogy az autóvezetési szembélye már a múlté. Amikor kitalálta a helyzették számára, hogy világhírű utat tehet, megokolatlan jókedv lett urrá rajta. De 1969 február 2-án orvosa könnyű meghűlést állapított meg nála. Még e hónapban lemondatta vele a világhírű ultra való készülődést, mert a meghülés egy idegen szívet élő ember számára életveszélyt jelentett.

Az orvosi döntés nagyon letörte, már minden repülőjegyet megrendelt a maga számára és ezért ragaszkodott, hogy felesége legalább Európába utazzon, ez minden délafrikai legnagyobb vágya. Azt mondta feleségének, ha nem utazik, „elválik tőle...”

A KÓRHÁZBAN KENYELMESEBB

MEGHALNI

Eileen elutazott és Philip Blaibergnél megkezdődött 594 napos új életének utolsó szakasa.

Blaibergné úgy emlékszik vissza, hogy amikor Európából hazatért, férje nagyon rosszul nézett ki. „Sok olyan orvosi eljárás ment keresztül, amit ha én itthon vagyok, nem engedtem volna meg...”

Akkor már sorozatosan álmatlan éjszakai voltak. Reggel ötkor felkelt, csoszogott a szobákban, mindeközben nekiütözött, mert bizonytalanul járt. Egyik hajnalban azzal kötötte fel feleségét, hogy orvoshoz kellene mennie, mert aki annyit alszik, mint az ő felesége, nem lehet egészséges.

Blaiberg arca felduzzadt a sok orvosság-tól, de még így is elment a kórházba. Levelekre válaszolt és gyártotta az autogramokat fényképes levelezőlapokra. Megünnepelt 60-ik születésnapját és azután újból a klinikára került. A jelentés szerint: kivizsgálásra.

Felesége átköltözött az új, hatszobás villájukba, amelyet 150 ezer fontnak megfelelő összegért vásároltak. Philip Blaiberg június elején látta meg először a lakást. Ereje már annyira fogytán volt, hogy állandóan oxigénes palack és ápolónő volt mellette. Végül már a lélegeztetvélet is fájdalmat jelentett számára. Barnard intézkedett, hogy azonnal szállítsák be a kórházba. Philip Blaiberg otthon akart maradni, azt mondta, szeretne otthon meghalni, de Barnard úgy találta, hogy ez kenyelmesebb lesz számára a kórházban...

Augusztus 17-én, vasárnap felesége és leánya meglátogatta. Blaiberg elbucszott tőlük és suttogva mondta: „Most már elmegyek...” Eileen azonnal felkereste az orvost, aki kijelentette, hogy némi javulás tapasztalható a beteg állapotában. Felesége és leánya megnyugodva hazamentek. Alig értek azonban lakásukba, amikor csengett a telefon és jelentették: „Philip Blaiberg halott...”

E M L É K K Ö N Y V

Az új világból, amelyre gyakran nem tudok ráismerni, kivesszet minden a múltból. Ki az emlékkönyv is. A mai ifjúság már nem is tud róla, legfeljebb, ha esős őszi napokon a mama beszél róla süldő lányainak.

Az emlékkönyv inkább leánykörtökben örvendett elterjedésnek. Voltak naplók és léteztek emlékkönyvek. A napló titkos volt, legfeljebb a legheirebb barátok előtt nyílt meg ritkán. A naplóba a szív és nyelmozdulása, lángra-lobbanása, rügyfakadása került. Az első család, majd meg a többi. Az első anizs, virágcsokor, az első vallomás, az első és nem utolsó csók. A napló a könyveszekrény legalsó fiókjának legrejtettebb zugában rejtezködött és csak akkor került felszínre, ha valami komolyabb esemény rázza meg ifjú tulajdonosának szívét, valami, ami eddig nem volt, valami új, valami ami az életben első volt, a napló vezetője szerint életbevágó.

Naplót felírtak is írtak, komoly uriember, politikusok, színészek. Voltak és vannak naplók, amelyekért kiadóik százszekretet fizettek vagy kínáltak és vannak naplók, amelyeket csak évtizedek múlva szabad nyilvánosságra hozni.

Az emlékkönyv, az más volt, az nem volt titkos, abban a nagy nyilvánosság, a barátok, osztálytársnők, tanárok fejezték ki szeretteiket, osztogattak tanácsokat, és rendeznek az emlékkönyv tulajdonosának és rendszeren a polgári vagy a leányiskolák alsó osztályaiban nyíltak meg ünnepélyesen, legtöbbször bánsónkötésben és szokás szerint a menyegzői karikagyűrűt vagy az első gyerek világrajzát tett belé utolsó pontot és került a régi álmok, ábrándok, sóhajok, örömök szívárványos ládjába.

Stern Évike emlékkönyve egy látogatás idején, könyves szekrényben való kutatógátásom alkalmával került a kezembe.

— Nini, emlékkönyv! — kiáltottam fel, mintha a múlt támadt volna fel előttem.

— Amikor még az egész világ azt hitte, hogy az ujszives egészséges és életvidám, akkor már az izomrenyhesség és a csontelváltozás olyan előrehaladott állapotban volt, hogy az orvosok számára rejtélyt jelentett, hogyan tudott egyáltalán mozogni.

— A halott nevében megengedem.

— A halott?! —

— Igen, ennyi maradt tőle, ennyit találtunk, amidőn Auschwitzból hazakerültünk.

— És ki volt az illető?

— A hugom — dadogja.

Hogy újabb fájdalmas emlékeket ne fasszunk a lapozgatással, magammal vittem a könyvet. Otthon aztán egy fiatal zsidó leánynak rövid életet, amelyet német pribekek derékba törtek, könnyes szemekkel vetettem magam elé.

Kerégyártó Ilonka az első, aki 1942-ben Évikének tanácsot osztogat az életre. Azt írja Kerégyártó Ilonka két versben is, hogy legyen boldog és szerény, mint az ibolya, dolgozzon, mint a méhecske, így lesz boldog menyecske.

Szűgyártó Ilonka kívánsága, fájdalom, nem valósult meg, bár Évike valóban szerény volt, mint az ibolya és dolgozott a Sátánnak még jobban, ahogy az ereje bírta, mégse volt boldog és menyecske-sorba se került soha.

Persze, Ilonkának könnyű volt kívánni, őt Kerégyártónak hívták és nem nyugtalaní-

totta a zsidótörvény, se az első, se a második, se a harmadik, de még március 19-e sem 1944-ben.

Utána Pisti következik. Talán az egyetlen fiú az egész könyvben. Pisti nem indult költőnek, de abból a két rimes sorból, amit írt, az — lehet következtetni, hogy Pisti gyengéd érzelmeivel viseltetett valahol a harmadik, vagy negyedik polgáriban Évike iránt, mert azt írja: „Kétszer kettő négy, jó feleség légy”.

Utána egy érlyes felkiáltójelel és: „Szeretettel jegyzi, Pisti”.

A boldogságról papol mindegyik, Weisz Éva is. Pedig akkor már 1943-at írtak. Weisz Éva már sejtje az idők szelét. Évikét biztatja, de egyuttal önmagát is. Az életél: a boldogság — írja Weisz Éva — s ezt elérni, nem oly nehéz, mint hiszik. Egy kis kitartás, elniakaras, bizalom önmagadban, szeretet mások iránt, ennyi az egész!

Jaj! — kinez a kíváncsiság — Weisz Évában volt-e kitartás, elniakaras és bizalom önmagában, vagy ott pihen-e ő is jeltelen sírban akárcsak Évike?!

Tanárok, tanárnők kedves szavai a kedves tanítványoknak: Margit néni, Etelka néni, Matild néni, Jolán néni. Éva néni, meg még néhány néni, akiknek nevét már nem tudom kibetűzni.

A dátumok mindjobban közelednek a véghez. Némethy Ilona, az Évike osztályfőnöke 1944 március 1-én nem sablonos szavakat ír az Évike emlékkönyvébe. Kedvvel, lélekkel végzett munkájáról beszél, aki mindig megkapja jutalmát. Pedig ekkor már a Némethyek nem egykönnyen osztogatták a zsidó tanítványoknak a dicső szavakat.

Természetesen Vera, a testvér, se maradt ki. „Szeretettel” zárja be sorait. Anyira szerette, hogy ő is ott porladozik vele együtt Auschwitzban.

Csabai Kálmáné „a szeretett, kedves tanítványok” Madáchot idézi 1944 március 10-én: „Nem az idő halad, mi változunk.”

Jelentették, hogy a gázai katonai törvényszék súlyos börtönbüntetésre ítélte a hat arab vádlottat, akik merényletet akartak végrehajtani Mose Daján hadügyminiszter ellen. — Képünkön: a katonai törvényszék (ülve) és az elítéltek.

A perui inkvizíció nyomában

— DON MANUEL, A LIMAI ZSIDÓK NAGY KAPITÁNYA —

A katedrális előcsarnokának fémhomályához nehezen szokik hozzá a szem, hiszen Limában, Peru fővárosában vagyunk ahol az év tíz hónapjában nem süt a nap. Bár a kétmillió metropolis az Egyenlítő közelében, a déli szélesség 12-ik fokán fekszik, alig érezhető a trópusi klíma. A Humboldt-áramlat, mely a Déli Sarkvidék fagyos vizét hozza északra a Csendes-óceánba, itt ütözködik Dél-Amerika partjába és szürke, nehéz felhőfüggönyt hoz a város és az izzó nap közé. A trópuson vagyunk, de alig esik 1—2 milliméter eső évente.

A LEGYILKOLT GYILKOS HÖLTETESTÉ

A száraz klíma őrizte meg Francisco Pizarro spanyol hódító holttestét a porladás-

LIMA KATEDRÁLISA

— Jobbra nyílik a Zsidó-űlő utca —

tól. 428 hosszú esztendő szarította csontjaira sárguló bőrt. Komoran, szikáran nyuszik üvegkoporsójában a conquistador az általa alapított város főtemplomában. Bronz-oroszlán őri örök álmát, de életét nem sikerült hű testőreinek megmenteni.

Don Francisco véres karrierjét 1526-ban kezdte, midőn V. Carlos spanyol király Sevillában feljogosította a mesés arany-oroszág, „El Dorado”, elfoglalására. A hódítás után kivégezte fegyvertársát, Diego de Almagrot, hogy kevesebben osztozkodjanak az összeha-

Irta: CHAJIM CHERMES

rácsolt aranyon. Hetven éves korában érte utól Almagro híveinek bosszúja. Természetbalsamozta mumiája nyakában máig is ott tátog a gyilkos törzsúrás nyoma.

Pizarroval együtt 183 spanyol zsoldos érkezett az inkák birodalmába. Velük fogatta el család módton Atahualpát az utolsó inka királyt és miután tömérdek arany-váltásdíj fejében „szabadon bocsátotta”, kiadta az inkvizíciónak. Hernando De Luque szerzetes a keresztény szeretet nevében halálra ítélte a pogány uralkodót.

Igy kezdődött Peru véres története a keresztényeké.

lyás inkvizitorok törvénszéke ülészetett. A borzalmas korszakból csak a bíróság nehéz asztala maradt meg, rajta a görösös fakereszt és egy rácsos kis ablak, mely mögül tanuk vallottak, anélkül, hogy bárki is felismerhesse arcukat.

Lima óvárosában, a „Csodátévő Szűz” kápolnájával szemben, hosszú egyemeletes ház emelkedik. Kiugró faburkolású balkonja kolonniális épültre vall. Mély pátioja, dohos levegője kolostor, vagy erdőtüny benyomását kelti. A nép száján „Pilátus házaként” szerepel. Pedig tudvalevő, hogy Pontius Pilátus, Róma jeruzsálemi helytartója, nem látogatott el az akkor még fel sem fedezett Amerikába. Honnan nyerte az épület furcsa nevét?

A helyi hagyomány szerint 1635-ben portugál kereskedők laktak a házban. Egy pénteki éjszakán rézszék sühanc dűlögött hazafelé és betört a ház vigyázatlanul nyitva felejtett kapuján. Éjjelre járván az idő, a kiszivárgó fényből és zajból arra következett, hogy tivornyáról van szó, és kedve kerelkedett csatlakozni a mulatókhoz. Felkapaszkodott a kölépcsőn és megdöbbenve látta Don Manuel Pautista Perez közismert portugál kereskedőt, amint száz férfi előtt, valami ismeretlen nyelven szónokol.

A szószékkel szemben életnagyságu feszület állott piszlálkozó viaszgyertyák közepette. Alig fejezte be szavait Perez, hallgatói nekiesetek a feszületnek és kegyetlenül verni kezdték. A sühanc egyenesen a papokhoz futott és feljelentette a hitetleneket.

Perez — mondják a katolikusok — Pilátus módjára lelki nyugalommal szemlélte a zsidók bosszúját Jézuson. Ezért nevezték el a Perez-zsidót Pilátusnak és a titkos zsinagógát Pilátus házáknak.

DON MANUEL MARTIRHALÁLA

Eddig a legenda. De Rabbi Imanuel Perez — alias Don Manuel Bautista Perez — személye történelmi valóság, miként azt a limai városi könyvtárban őrzött eredeti dokumentumok igazolják.

Az inkvizíció vádirata Don Manuel, „a zsidók nagy kapitányát” többek között a feszület megszenteltetésével is vádolta és említtett a zsidók rejtett templomáról a „Galle del Milagro”, a „Csoda utcájában”.

A limai inkvizíció gyászos működése alatt 59 mártírt égetett el. Az 1639 január 23-án rendezett Auto-De-Fe nyolcadik áldozatáról eképpen ír a jegyzőkönyv:

„Manuel Bautista Perez, új-keresztény, a portugáliai Coimbra város szülötte, 46

PILÁTUS HÁZA

— Új-keresztények titkos zsinagógája —

éves, limai lakos. Új-keresztény feleségét Sevillából hozta. Gazdag ember és a héber nemzet vezére, kit hívei nagy kapitányoknak szólítottak. Mint Mózes vallásának leghűségesebb követője, házában

nakodókat. De az inkvizíció szent intézményét nem tudta megeselni és 1635 év nagy börtönbe zárattott, mint „zsidósodó zsidó” (a spanyol eredetiben: Judío Judai Zante). Ítélete kihirdetését nagy

PIZARRO SZARKOFAGJA

— Legyilkolt gyilkos az üvegkoporsóban —

védegelte azon összejöveteleket, melyekben a Tant tanulmányozták. Tömérdek könyve volt, főleg a szellemtudomány és a teológia terén. Palotáját, hintóját, vagyonát elkobozta a szentszék. Hatalmas gazdasága 30.400 réalt tett ki. A katolikus klérus tagjai, valamint a világi előkelőségek nagyrabcsülették. Mindenféle tudományos előadások tartására kérték fel. Állandó vendég volt a királyi egyetemen és nagy tiszteletben részesítették. Látszólag jó keresztény volt. A szent sacramento minden ünnepét tisztelte, misére járt. Ahiattal hallgatta a szentbeszédet — főleg ha az ó-testamentummal foglalkozott. Gyakran áldozott és gyönt. Oly sok keresztény jócselekedetet vitt véghez, hogy elvakította a rá gya-

nyugalommal hallgatta, anélkül, hogy bünbocsánatot, vagy kegyelmet kért volna. Biztatta a hőhért, teljesítse kötelességét”.

Rabbi Emanuel Pereget élve égették el a mai Bolívar-téren. A büszke kapitány utolsó szavait senki sem merete feljegyezni. Talán ő is úgy viselkedett, mint mártír-társa, Don Trevino de Sobremonte tíz évvel később, Mexikó főterén. Don Trevino lekiáltott maglyájára csucsáról az inkvizíció szolgáira:

„Ne sajnáljátok a hasábotok! Hiszen a tüzeltőfát az én elkobzott pénzemből vetették!”

Lima zsidói nem sokat beszélnek az inkvizíció koráról. Kellemetlen téma. Kellemesebb volt gyűjteni, mint arra gondolni, miféle pénzből vásárolták a máglyák tüzfáját.

BÉCSI LEVÉL

A CIVIL HŐSIESSÉG

Irta: BARDOS B. ARTUR

Háborus bűnösök vagy SS-tömeggyilkosok elleni perek folyamán gyakran felvetődött az egyéni kezdeményezés, illetve a felsőbb parancs szenvedélyes megvitattatása kérdése. Voltak vádlottak, akik szadista indulataiknak engedelmessé, a hitleri idők szellemében kesztették meg a hőhért szerepét s voltak olyanok (egyébeként a többség) akik szervezett gyilkosságok során a felsőbb parancs színterére írták. Így próbálkoztak a felelősség alól kibujni és sajnos, a Németországban és Ausztriában lefolytatott perek alkalmából ez a módszer jónéhányszor sikerre vezetett.

Még világosan él bennünk a fasizmus csizmája alatt nyögő európai országok lakossága többségének merev passzívítása, egyéni belenyugvása, vagyis önzése, a halálba üldözött zsidósággal szemben. Természetesen ehhez hozzájárult a terror által kiváltott retentenes félelem, mely csirájában bénította a gyakorlati segítségnyújtás lehetőségeit. Annál inkább értékesebb, örömteljes feladés számunkra, ha a hitlerizmusú megmészárolt, göröcsbe rándult bábfigurák milliói tömegéből olyan igazi emberek bukkantak elő, akik a korszellemmel dacolva, saját életüket kockáztatva, zsidókat bujtattak, mentették át az életbe.

Mert ilyen emberek is akadtak. Senki sem sugalmazta nekik, hogy állati sorba taszított embertársaik segítségére, sem politikai, sem ideológiai okok nem játszottak közre, amikor elhatározták: ismeretlen polgártársaikat megóvják a biztos pusztulástól.

Zéev Shek, Izrael bécsi nagyköve a napokban éppen erre a körülményre tapintott rá, a követésen lezajlott meghítt ünnepek keretében mikor az előtte helyet foglaló négy osztrák állampolgárnak átnyújtotta a oklevéles kitüntetések. E naptól kezdve a négy osztrák neve bekerül a jeruzsálemi „Igazak Faszorának” az árnyékába, vagyis négy új fasemetet hívja fel majd a járókelők figyelmét az életmentőkre, akik csupán lelkiismeretükre hallgattak.

Vajon kik ezek a névtelen hősök, akiket semmilyen történelmi krónika nem jegyez fel, az ENSZ kupolája alatt létezésükről tudomást sem vesznek? Ezek nem harcoltak fegyverrel, politikai pártok vértetézetében sem léptek fel, egyszerű, mindennapi polgárok, a humanizmus bátor, megalkuvást nem gyakorló ismeretlenjei. Amikor cselekedtek, egyikük sem gondolt arra, hogy az utókor hőstettként fog-

ja fel zsidó emberek két évezred üldözöttségének a megmentését. Az egyik Isten akaratára hivatkozik, a másik úgy érezte, nem tehet másképp, segítenie kell, a másik így dacolt a hitleri rezsimmel, így juttatta kifejezésre ellenszenvét a barna önkényvel szemben. De mindegyikük tudatában volt annak, hogy a zsidómentés a halál tornácába ránthatja őket, ahonnan nincs többé menekvés...

Vegyük sorra őket:
Dr. Leo Tschöll akkoriban Budapesten élt. Egyik nap valaki ajtaján kopogtat. A bekézdülő kamasz, akit egészen felültesen, csupán látásból ismer, védelmet kéri. Menekül, deportálni akarják. Dr. Tschöll nem habozik, lakásában menedéket nyújt. A fiatal ember, bujtatója segítségével hamis papírokhoz jut, illegálisan ellenálló csoportot szervez, tevékenysége közben letartóztatják, megszökik s ujra dr. Tschöll rejegeti.

Azt hiszem nem sok ember képes arra, hogy a veszély, számára általan végetes pillanataiban, ennyire elvonatkozassa magát a fenyegető valóságtól és másodsor megismétlje nagyvonalu gesztusát, nem törődve az esetleges következményekkel. A kamasz sosem fogja elfelejteni ama szorongó éjszakákat: az íróasztalon két személy alszik (vagy virraszt?), az ágyban egy kisgyermekes házaspár fekszik, őmaga a házigazdával együtt az ebédőasztalon tölti a sötétség kinos óráit. Ilyen körülmények között menekült meg az egykori kamasz, napjaink jelenlegi izraeli mernöke.

Steiner Mária egyszerű háziasszony. Egészséges ösztönével meggyűlöli a felszerepő, egyre inkább az utcákra merészkedő, üvöltöző hitlerista bandákat. Senkise tanította arra, hogy politikailag állást foglaljon a fasizmus mindent beszennyező „eszmeivel” szemben. Érezte, ez a szélsőséges mozgalom az emberiség halálos ellenségévé, sirsóvjává válhat.

Számára szinte ismeretlen, (futólágos társaságbeli ismeretség) női bujtat el lakásában 35 hónapon keresztül élt, ápolja, védelmezi az idegen asszonyt s ebből a viszonyból valódi barátság alakul. Szomszédai meg sem nevelték, a körülötte tomboló, vesztébe rohanó horogkeresztes világ nem sejtette, hogy szinte három esztendőn át egy zsidó nő mende-dékre talált a hitleri birodalom közepette egy igaz embernél, egy átlagos osztrák háziasszonynál.

Ludwig és Maria Knapp hosszabb ideje

Prágában éltek, a férfi üzleti összeköttetésben állott számos zsidó családdal. Maguk is, mint a zsidók, kisebbségi sorban vegyültek a különböző demokratikus érzelmi csehek közé, talán ez a „tudatalatti” lelki rokonság is megmagyarázza részben baráti magatartásukat a zsidóság iránt a későbbi esztendő folyamán.

A Knapp-házaspár az alsóausztriai Weitra községben telepszik le, ahol mindmáig él. A fűrésztelep tulajdonosai nem örvendek különöse szimpátiának a község lakosságának körében, talán azért, mert jövevények voltak, idegeneknek számítottak... Valószínűleg ez a tény is befolyásolta gondolkodásukat fogékonyabbá tette őket a mások szenvedése iránt. Mikor Knapp ur a munkahelyénél jelentkezik, hogy munkásokat igényeljen telepe számára, valamelyik náciellenes érzelmi hivatalnok azt tanácsolta neki, alkalmazzon zsidó foglyokat, mert ezzel segít rajtuk. Azonnal egyetértett és így kerültek a fűrésztelepre zsidók, akiket — időlegesen — a koncentrációs táborok Knapp ur rendelkezésére bocsátottak. Az osztrák család felöltöztette a zsidókat, minden szükségességgel ellátta őket, hogy minél kevésbé érezzék rab-mivoltuk lealacsonyító helyzetét. A Knapp-család emberien viselkedett egy embertelenség tengelyében, de a hősiesség bizonyos „csendes”, „józan” bizonyítékát akkor nyújtották, mikor híre érkezett, hogy a zsidó munkások elszállítják. Az osztrák család tisztában volt azzal mit jelent az elszállítás.

Knapp ur és felesége többheti élelemmel látta el „zsidóit” és rövid „rokonlátogatásra” hárította el magát. Visszatérésük után a Gestapo kihallgatta őket: „meglepetten” vették tudomásul, hogy a zsidó munkások időközben nyomtalanul eltűntek...

A Knapp-házaspár nem tartozott ama vakmerő fajtához, mely fejfel a falnak nekimegy s ezt hősiességnek nevezi, ők úgy mentették a halálraítélteket, hogy maguk is életben maradtak.

A négy osztrák ember esete bizonyítja, hogy a legsötétebb terror közepette is az egyéni kezdeményezés, nevezik ellenállásnak átörötheti a véres diktatúrát nyomasztó-fulasztó falat, a névtelen és igénytelen hősiesség reménykeltő hétköznapiságot dicséri.

Erre gondolunk, mikor némelyek azzal védekeznek „hogy kényszerből cselekedtek ez meg azt, „felsőbb parancsra” hallgattak. Hát akkor mire való a saját lelkiismeretünk hangja?

DÁN DALMAT:

KINT VAGYUNK A VIZBŐL!

Térségünk, mi tagadás, elég szerényen van eleresztve csapadék tekintetében. Évente legfeljebb 7-8 alkalommal támad kiadósabb eső. Igaz, egyszer régen negyven nap és negyven éjjel esett megszakítás nélkül, de ekkorra azóta sem volt precedens.

Mivel ilyen ritkán nyílnak meg az ég csatornái, érthető, ha az illetékesek is aránylag kevés gondot fordítanak a dolagra. Azért a pár jelentéktelen záporért igazán nem érdemes bajlódni a csatornázással, már csak azért sem, mert az eső, — ez köztudomásu, — aranyat ér a növényeknek.

Aki azonban történetesen nem növény, azt röpké 4-5 napon önzívni is kényes problémák elé állíthatja. Különösen, ha dolgozni jár az illető és ráadásul reggelként nem a saját jachtján utazik munkába, mint Onassis.

Oseink, annak idején, száraz lábbal keltek át a Vörös-tengeren. Erre méltán lehetünk büszkék, bár az egyiptomi hadsereg már akkor sem volt képes megakadályozni a zsidók meglepetésszerű akcióit. De, attól tartok, ha Mose rábúna mostanság akarná száraz lábbal átvezetni népét teszem azt a jaffai Jeruzsálem-fasoron, jóval nehezebb feladat lett volna. Mert csapadék-dus napokon Jaffa Velencére, erre a tündéri városra emlékezett, ahol a házak között uttest helyett víz folyik. A különbség csupán annyi, hogy Velencében lényegesen kevesebbet káromkodnak emiatt...

De úgy gondolom, hazánk más táján is többé-kevésbé hasonló sanyaru a helyzet. Ha nem veszik rossz néven, néhány szerény ötlet szeretnék hozzájárulni az esős évszakokhoz közlekedési nehézségek csökkentéséhez:

1. Az Egged (vagy a Dán) létesítsen helikopter részleget, persze kooperatív alapon. S amennyiben a miniszter nem járul hozzá a helikopter-viteldíjak jelentős emeléséhez még a járatok beindítása előtt, helyezzen kilátásba sztrájkot.

2. Valamelyik deficités hisztadrutí vállala-

lat, állami szubvenció segítségével azonnal álljon át gólyalábak gyártására, amiket olcsó áron hoznának forgalomba, hogy a legselesebb néprétegek számára is hozzáférhetővé tegyék azokat. Emellett természetesen a magánszektor előállíthatna luxusváltó gólyalábakat a gazdagoknak. Mindenféle szüben, a legutolsó párizsi divat szerint.

3. Dzsungel-szíszéma. A járókelők kötelek segítségével lendítenék magukat egyik házról a másikra. Miként azt az öserődi fűin csinálta a derek Tarzan és hű társa Csita, a majom.

4. Sürgősen importáljunk Japánból háromszáz ezer felújított zseb-gumicsónakot. Az egy személyes vízijármű rém praktikus, mert leeresztve akár egy aktatászába is befér. Ha a japánoknak pillanatnyilag nincs elég rak-táron, talán forduljunk Romániához.

5. Ne ütközzünk meg azon ha valaki, sürgős elintézője lévén, fényes nappal szűm fürdőruhában uszik az utcán. (Persze Bné Bráknban erkölcsös, zárt könnyűbúvár-öltözék viselése legyen kötelező!)

6. A városok forgalmasabb pontjait és a közepületeket lássák el telefonfülkékkel hasonló ugynevezett szárítófülkékkel, ahol a bőrigázott emberek, tíz agóra bedobása ellenében egy automatikus készleket tetőtől-talpig megszárítják.

7. Végül legjobban derős kedéllyel védekezhetünk az időjárás viszontagságai ellen. Mindjárt egy példával is szolgálok.

Minap tanuja voltam, amint csöpögő, ideges utasok veszekedtek egy zsufolt autobuszson. A lehető legcsúnyább szavakkal szidták egymást, a sofört, a kormányt, meg aki még éppen az eszükbe jutott. Igazán nem volt valami épületes dolog hallgatni őket. Egy idősebb férfi csendesen megszólalt mellettük:

— Pont úgy érzem magam, mint Noé.
— Miért?
— Odakint zuhog és én össze vagyok zárva egy csomó állattal...

Filmpari tetőszervezet

Az izraeli filmgyártók szövetsége (ilyen is van!) azzal a felhívással fordult évi közgyűlésén az illetékesekhez, hogy létesítsenek filmpari tetőszervezetet szakmai tényezők és a kormány képviselőinek bevonásával. A közgyűlés között a kereskedelmi és iparügyi minisztérium keretében működő filmesztálya igazgatója, hogy a kormány hajlandó a filmparnak nyújtott támogatás megnövelésére, abban az esetben, ha a producerek különleges erőfeszítéseket tesznek, olyan filmek forgatására melyek külföldön is eladhatók.

Az izraeli filmgyártók szövetsége egyébként megválasztotta az új elnöki tanácsot, amelynek élén Kishont Ferenc képviseli a filmeseket.

„Az a régi szép Tel-Aviv” — harmadszor

A nosztalgia mindig sikeres műfaj, különösen ha némi humorral keveredik. Ilyen szerencsés vegyület volt „Az a régi szép Tel-Aviv” első műsora, amelyet a város születésének ötvenedik évfordulójára írt eredetileg

Jozsi Bánaj

Dán Ben Amoc és Chájim Chefer. Az akkori első változatban teljesen ismeretlen színészek szerepeltek — a ma nagyon is ismert Jozsi Bánaj, Jona Átári és Avner Chizkijahu. Az előadás sikerét néhány évvel később felújítás követte az azóta jobblétre szenderült jaffői „Chámám” mulatóban. Ugyancsak az első előadás nyomán, Smuel Bunim rendezésében.

Most „Az a régi szép Tel-Aviv” első csilaga, Jozsi Bánaj énekes-színész vállalta el a harmadik változat megrendezését. A Bimot színházi vállalat produkciójában színre kerülő előadás fiatal színészek szerepelnek. Nira Ádi, Chanan Goldblatt, Osik Lévi és Aviram Golán. Dán Ben Amoc szerző megint csak átdolgozta az anyagot és a hetvenes évek izléséhez simította a harmincas évek héber kisérvését.

„Bizzatok csak rám”

Ugy kezdődött az egész, hogy rövid és magánjellegű látogatásra Izraelbe érkezett Jiszrael Walin Melbourne-ből. Tekintettel arra hogy Ausztráliában az ottani jiddis színház

Mary Soreanu és Jisrael Walin

igazgatója, hát elment megnézni, mi történik e műfaj terén Izraelben. És miután jó sorsa a tel-avivi Ohel Sém terembe vezette, ahol éppen fergeteges tapsviharak között játszották Mary Soreanu színésznő részvételével a „Bizzatok csak rám” című zenés-kedves jiddis komédiát, a melbourni igazgató nem sokat habozott és ott helyben meghívta a kiváló színésznőt, mutassák be a darabot mégpedig február hó folyamán.

Igen ám, csak hogy a tel-avivi közönség nem egyezett bele olyan könnyen, hogy máris elválna a szeretett társulattól. Így aztán márciusra halasztották a turnét. Erre mondják azt, hogy bizzatok csak rám, minden jó, ha a vége jó...

Suli Nátán Európában

Suli Nátán fiatal énekesnő, aki, mint emlékeztet, az „Arany Jeruzsálem” előadójaként vált az izraeli közönség kedvencévé, nagy munkában van. Külföldi turnéját készíti elő Dvora Hafkin és Dani Litáni segítségével, akik mindketten az izraeli könnyű műfaj nagyszerű titánjai. Suli Nátán Belgiumban, Hollandiában és Svájcban tesz látogatást a tavaszi hónapok alatt.

Századszor is Csehov

A héten tartották meg szerény ünnepélyes keretben a „Csehovtől szeretettel” századik

előadását. Az előadást a nagy orosz mesélő rövid novelláiból állította össze Theodor Toma rendező és annak főszerepét Pnina Gery színésznő játszta.

A finom humorral megrendezett előadás kísérőzenéjét Dani Osztrovski írta, az új izraeli szerzőnemzedék egyik tehetséges fiatal tagja, aki egyébként asszisztens a tel-avivi egyetem zenetörténeti fakultásán.

Uj filmklub

A tel-avivi Tehelet mozi, amely hosszú éveken keresztül főleg szirupos német filmek bemutatásában specializált, új művészi irányt választ. Néhány hónapja kizárólag nagygényű filmalkotásokat mutatnak be a moziban és most az igazgatóság újabb meglepetéssel kedveskedik a hetedik művészet híveinek: minden pénteken délután 2 órakor filmklubba alakul a mozi, amely műsorára tűzi az elmúlt 25 év legnagyobb európai és amerikai filmalkotásait.

A filmklub keretében mutattak be egyébként két izraeli kisfilmet, amelyeket a kereskedelmi minisztérium filmesztályaának támogatásával készítettek. Egy tízperces fekete-fehér néma filmrészletben Jigál Burnstein jelentkezik tehetséges, ötletes történetkével, amely kiforrott művészi kifejezőképességgel tesz tanúságot. A 27 éves lengyel származású rendezőnek egyébként ez a második munkája.

A második bemutatásra kerülő izraeli kisfilm Amosz Kenán író és publicista „Milyen csodálatos!” című színes munkája volt, amely az abban résztvevő neves izraeli színészek alakítása ellenére sem állja meg helyét művésziileg. A filmet egyébként 25 ezer fonttal támogatta a kereskedelmi minisztérium.

Izraeli siker Angliában

Már öt évvel ezelőtt, sőt annál is régebben nyilvánvaló volt a bohémvilág körében, hogy Dávid Muchtár színész, aki a Habima akkor még létező drámai iskolájának sikeres növendéke volt, hamarosan számottevő egyénisége lesz az izraeli színházi világban. De a remények nem mindig válnak be egészen pontosan és Muchtár, bár a kritikuskok és a közönség egyöntetű tetszésére alakított jórómán minden feladatot, amit rábíztak, valahogy sohasem tudott komolyabb szerepet kapni.

Eppen ezért nagy örömet keltett az a hír, hogy Muchtár, aki néhány hónappal ezelőtt Angliába utazott, máris sikeresen mutatkozott be a szigetország közönsége előtt. A „Citizen Theater” kísérleti kisszínház társulatával eddig négy egyfelvonásost mutatott be nagy sikerrel Glasgow városban. Most készíti elő ötödik, egész estét betöltő darabját.

Mint a cirkuszban

Tália Sapira és Ezra Dágán jóformán teljesen ismeretlen, katonai színjáték együttesből származó fiatal színészek voltak, mielőtt kiugrottak a nagyszerű Altermann-est keretében, ami egyben Rivka Zohár énekesnő ugrodészkája is volt a hírnév felé. Az előadások befejeztével Tália és Ezra elhatározták, hogy tovább folytatják sikeres együttműködésüket és a két fiatal most „bohócok” és csikos

trikó segítségével cirkusz-szerű gyermekműsorral lép a közönség elé. Rendező: Smuel Bunim.

BABI JÁR — Dokumentumregény — ANATOLI KUZNYECOV

56.

Az udvaron már ott állt a megrakott szekér, befogva elé a Máska nevű kanca, amelyből Gyegtyarjovnak már nem sikerült kolbászt gyártani. Gyegtyarjov vidám szavakkal igyekezett lelket önteni a síró öregasszonyba. Ugy döntött, hogy szedi a sátorfáját és elmegy nyugatra.

Az utcán zsákokat cipelő, kézi- és gyerekkocsikat toló emberek igyekeztek kifelé a harci övezetből. Máska lógó fejével húzta a szekeret a Priorszkaja-templom melletti emelkedőn, a nyílt mező felé, ahová én valamikor karácsonyfáért jártam, ugyanis Gyegtyarjov el akarta kerülni a város központját és elhagyatott, csak általa ismert dűlőutakat akart messze a várostól rátérni az országutra.

— Mit lógatod az orrod? — szolt rám. — Szokatlan, ugye ez az egész perturbáció, de én egész életemben mást se láttam. Minden megeshet. Hamarosan meglátod a vörösöket.

— Hova mennek?
— Nagy a világ és a kolbásziparos mindenütt megél.
— Megvárhatta volna...
— Mit? Amit az újság ír — font füst. A vörösök már Visgorod alatt vannak. Ami engem illet, én maradhattam volna, még raktáros is lehettem volna náluk, de jobb, ha a maga ura az ember.

Elmaradtak a szélső házak is, a kocsi nyikorogva cammogott a mezőn. Csak a rozsdás drótjaikat lógató táviróoszlopok vonultak el a láthatár széléig.

— Ideje, hogy búcsút vegyünk — mondta Gyegtyarjov. — Azt hiszem, nem látjuk többet egymást. Minden jól. Föl a fejfel.

— De hát hová? ...
— Miattam ne aggódj. Idenézz!

Szétárta megviselt, idomtalan kabátját. Alatta bő ing, telekötözve csomókkal, mintha szemölcsök borítanák. Eleinte értetlenül bámultam rájuk. Gyegtyarjov megrázta az egyik csomót és pénzérmék csörrentek meg benne. A csomók egyenletlen sorokban egész mellét, hasát, hónalját, még a hátát is elborították. Ez az ing milliókat ért, az akkori pénzben talán milliárdokat is.

Gyegtyarjov szélesen elmosolyodott, amikor táta rajtam a hatást.

— Tapogasd meg!
— Tapogasd meg!

Megerinttem a súlyos csomókat. Valakinek csak méltányolni kellett a gazdagságát, az erőfeszítéseit, a nagyságát! Ezekben a csomókban gyűlt össze az ő verejtéke, az én verejtéke, a felesége verejtéke, itt voltak az összes leölt lovak. Végre megmutathatta valakinek egész aranykincsét, mivel én itt maradtam, és nem tudtam, ő hová megy, nem jelenthettem fel és egyáltalán nem valószínű, hogy még egyszer összehoz bennünket a sors, így tehát eldicsekedhettem előttem, mielőtt meglegyintette a Máskát, és erőteljes léptekkel megindult a kocsi mellett a távolba vesző táviróoszlopok mentén.

Elkapnak — nem kapnak el

Elgondolkodva bandukoltam hazafelé és csak későn vettem észre, hogy besétáltam a kelepcebe: az utcát német katonák szállták meg és hajtották kifelé a házakból a gyerekeket, meg az öregeket.

Azonnal elővettem a fő számomat: összehúztam magam, meggörnyesztettem a hátam, szemembe húztam a sapkám, és fesztelenül egyenesen a katonák felé ballagtam. Nyilván nagyon vicces lehettem, mert a katonák örömmel fogadtak, mintha csak rám vártak volna, még el is nevétkék magukat. A kerítésnél ácsorgó férfiakhoz csaptak. Rögton a menekülés útján kezdtem törni a fejem.

A katonák ahogy haladtak házról-házra, úgy tereltek bennünket is maguk előtt. Három puskával vigyáztak ránk, a többiek járták a portákat. Így mentünk némán előre öt vagy hat háznyit, amikor a következőből bútor zuhanása és lövés hallatszott. Öreink nyugtalanul benéztek az udvarra.

Ugy nekiiramodtam, mintha világrekordot akartam volna felállítani. Míg a sarokig nem értem, minden pillanatban vártam a nekem szánt lövést. A sarkon villámgyorsan hátráplántottam és láttam, hogy az egész társaság szétfröccsent. A lövések csak akkor csattantak fel, amikor már befordul-

tam a sarkon és nem is tudom, mivel végződött a dolog a többiek számára, mert meg se álltam addig, amíg jó két kilométernyire be nem estem Gorohovszkijekhez és el nem bújtam a szekrény mögé.

Csak Kolka volt otthon. Miután figyelmesen meghallgatta az én történetemet, elmondta, hogy anyja és nagyjánya vette a holmit és elment a templomba, ahol az egész Priorska öregasszonyai összegyűlekeztek, hogy imádkozva várják a mieinket. Zsorkát nagyjanyó a pap pincéjébe rejtette el, ahonnan ki sem dughatja az orrát, nehogy elkapják. Ő meg, mármint Kolka, nincs még tizenégy, éli világát, és még gránátokat is szerzett.

— Hol?
— A németektől csórtam. Vigyázz, élesítve vannak! Citromgránátok.

Mohón megragadtam a gránátokat. Valóban citromra hasonlítottak, csak nagyobbak és kék kupakjuk van. Ha ezt lecsavarja az ember, zsinórt talál alatta, amelyet meg kell rántani és eldobni a gránátot.

— Adj egyárat! — kértem Kolkát.
— Nesze, de szerezhettek még belőlük.
Gondolkodoba estem. A razzia rémülete még nem ült el, viszont nagyon kellene a fegyver. Lesz, ami lesz, a lábam majd kihúz a bajból.

— Allj csak mellém! — fordultam hozzá.
Kolka ugyanolyan magas volt, mint én, csak egy kicsit cingárabb.

— Ugye nem is látszik, hogy én már tizenégy éves vagyok?
— Egy fenét látszik — vigasztalt Kolka.

Szemtelenül átmásztunk a Légoltalmi Iskola kerítésén, amely megint tömve volt katonákkal és úgy ballagtunk végig az udvaron, mint a sajátunkon.

A katonák unalmukban az ablakokon bémészködtek kifelé, szájharmónikán játszottak, vagy a fegyverüket tisztogatták, ránk ügyet se vetett senki. Más dolog, ha razziznak, és megint más, ha pihenőn vannak.

A szomszéd házakat is feldúlták, az ablakokat kiverték, az ajtókat tárva-nyitva hagyták, hol egy szék, hol egy könyv vagy vödör hevert az utcán és szemét mindenütt. Elhatároztam, hogy körülnézek a környéken. Először Engströmék házáat ejtettem útba.

Beléptem, meg-megbotolva a szerteszt hányt konzervdobozokban, edényekben, alaposan átkutatam a kredencet, a tálalószekrényt, bekukkantottam az ágyak alá — és megérte: találtam egy darab kétszersültet.

Felvillanyozva ugrottam át a kerítésen és folytattam a kutatást. A következő házban is hasonló dűlős nyomai, sőt, itt még valaki a padlóra is ürített. Lemásztam a pincébe, ahol a sötétben — mivel gyufám nem volt — végigtapogattam a nyirkos polcokat, és rábukkantam arra, amit kerestem: egy rakás régi, fonnyadt krumplicra és néhány sárgarépa. Ez már mesés kincs volt!

Amint átmentem az út túlsó felére, egy pillantást vetettem a házra, ahol Kobecék laktak, és a remülettől csaknem kiejtettem a szákmányomat. A betört ablakból bozontos vadkan vérbe borult, apró szemei meredtek rám.

Kobecék kitömött vaddisznó-trófeája volt, nyilván egy tréfás kedvű német dugta ki az ablakon. Elvittem a krumplicit, aztán visszatértem a trófeához, szemügyre vettem, meglöktem a pófáját, mire beesett a szobába. Bemásztam utána az ablakon.

Lábam alatt üvegcserepek csikorogtak, a padló borítva volt az íróasztal fiókjából kiszórt papírokkal, régi levelekkel, albumokkal és edénnyel. Fölvettem és megnéztem egy-egy összetört szobrocskát, monogramos kanalat, könyvet — ezek halomban heverték a sarokban —, és mindent visszadobáltam. Ez a sok holmi érdektelen volt számomra.

Főleltem a vaddisznófejet és visszatértem az ablakra. Aztán megkerestem a szarvast, a farkast, a rókát, és könyvekkel megtámasztottam őket az ablakokban, a vadkan kellemes társaságában.

Jókedvre derültem: később az utcára is kimentem, hogy lássam, milyen most a ház kívülről.

Kihuzigáltam a komód fiókjait, és egyikben megtaláltam azt a fényképköteget, amelyet az öreg hölgy annak idején mutogatott. A képek nagyság szerint voltak elrendezve, akár a kartoték, rajtuk a már ismerős, bajszos bácsik, dámák, matrózruhás gyerekek, Nikola, a küllős kerekű autómobil, meg Szevocska a könyvespolc-repülőgéppel. Ez volt a hölgy legkedvesebb családi képgyűjteménye, tehát Mimával igen-csak sietve iszkolhattak el, ha ezt is hátrahagyták.

(Folytatjuk)

ZENEÉLET

(Folytatás a 17-ik oldalról)

játszik. Klasszikus műsorat Beethoven bájos „Hat bécsi tánc”-ával nyitotta meg, egy 1819-ből falusi banda számára írott 11 táncból álló sorozatból. Mozart rendkívül kedvelt, jól ismert D-Dur Divertimentojának K. 334 hegedűszólóját az együttes koncertmestere, Alexander Tál igen szépen játszotta. Mozart fagott-versenyét, K. 191 a Filharmónikusok kiváló fagottistája Mordecháj Rehtmann adta elő, színte a tárogatóra emlékeztető öblös, telt, bársonyos tónussal, művészi tökéletességgel, saját személyt diszkrétan a háttérben tartva. Schneider nagy lelkesedéssel és odaadással kísérte. — A műsort Haydn D-Dur-szimfóniája, a 86. számú zárta.

Jeruzsálemben, a Cion-heggyel szemben fekvő Jemin Mose-negyedet „művészvárossá” alakították át. Képünk a negyedben lévő Jochánán Bár Zákáj templom tatarozási munkálatait ábrázolja, zsidó és arab munkások részvételével.

HETI FILMLEVÉL

VAMPIROK — PÁRIS MOZI

A rövidség kedvéért adtuk a fenti címet, mert Roman Polansky az alábbival tisztelte meg legutóbbi művét: „Rettenhetetlen vámpir gyilkosok, avagy bocsánatot kérek, de a fogai nyakamon vannak”.

Feltehetően nagy érdeklődést fog kelteni Roman Polansky legújabb műve, amelyben először és utoljára együtt szerepel szerencsétlen sorsú, gyönyörűséges feleségével, Sharon Tate-al.

A film iránti vonzerőt fokozni fogja, hogy egyetlen vámpirgyilkosságok tömegéről van szó, tehát könnyű a valóságra asszociálni és

merészkedik, hogy eddigi filmjeitől eltérően, a komédia irányába tolja el az eseményeket, de az mit sem változtat a szörnyűségeken, azon, hogy egy zseniális, de beteg elme koncepciójával vívódik a néző, kit vagy lesújt, vagy felborzól, olykor mosolygásra készítet az életétálat látvány.

Igaz, Polanskyknak van érzéke a humor iránt. Csak hogy ez a humor olyan vérfagyasztó, amiből egyetlen józan, egészséges lelkű ember sem kér. Nem akarunk nevetni vámpirokon, akik nagy realitással megrendezett jelenetekben szívják az emberi vért és

hogy maga Roman Polansky nemcsak a rendező, a scenárium-író, de a főszereplő munkakörét is magára vállalta. Ilyenfokú halmozást eddig Chaplin mestertől szoktunk csak meg.

Polansky, akit a mai fiatal filmkészítő nemzedék apostolának tekint, nem vált hullénné eddigi életművéhez, szemléletéhez, extrémitásához való vonzódásához, borzoló szándékaihoz.

A film vámpirokról szól. Várszopokról, akik hosszú metsző fogait belesüllyesztik áldozataik nyakába és kiszívják a vérüket. Egykoron, talán a gyermek Polansky még láthatta a Drakula sorozat egyik, másik filmjét és az hatott rá most természetesen, annak az élménynek a felidézése vezette erre a területre, de lehet, hogy azok a komplexumok, amelyekkel küzdésben áll törvénytelen szadista ösztönök képezik a vezérmotívumot, az idegfeszítő extrémítások, a grand-guignol borzolósa a hatásosabbok legfontosabbja Polansky filmjeiben. Ezuttal olyan messzire

megmámorosodnak tőle, szájon csorog a vörös lé, miközben szemükben a téboly tüze lángol. Igaz, hogy egy-egy ilyen megrázó jelenet után Polansky nyomban megijed és humorra kapcsol át, de az a humor, ha mély és eredeti is, nem oldja a lélek borzongását az előtte lepergő szadista örültség látványának hatása alól.

Polansky csakugyan zseniális ember, de baj van vele. Igazán rászorulna hatékony, odaadó lélektani terápiára. Nemhogy javult volna, egyre romlik állapota, filmjei egyre vadabb szadizmusról, egyre kétségbeesettebb tébolyról tanuskodnak. Pedig e filmje még a tragédia előtt készült. Vajon mi lesz a jövőben?

Borzongató arra gondolni, hogy mi történt Polanskyék házában és hogy ez a film előzte meg az eseményeket. Csakugyan igazuk volna azoknak, aki azt állítják, hogy az élet utánozza a művészetet?

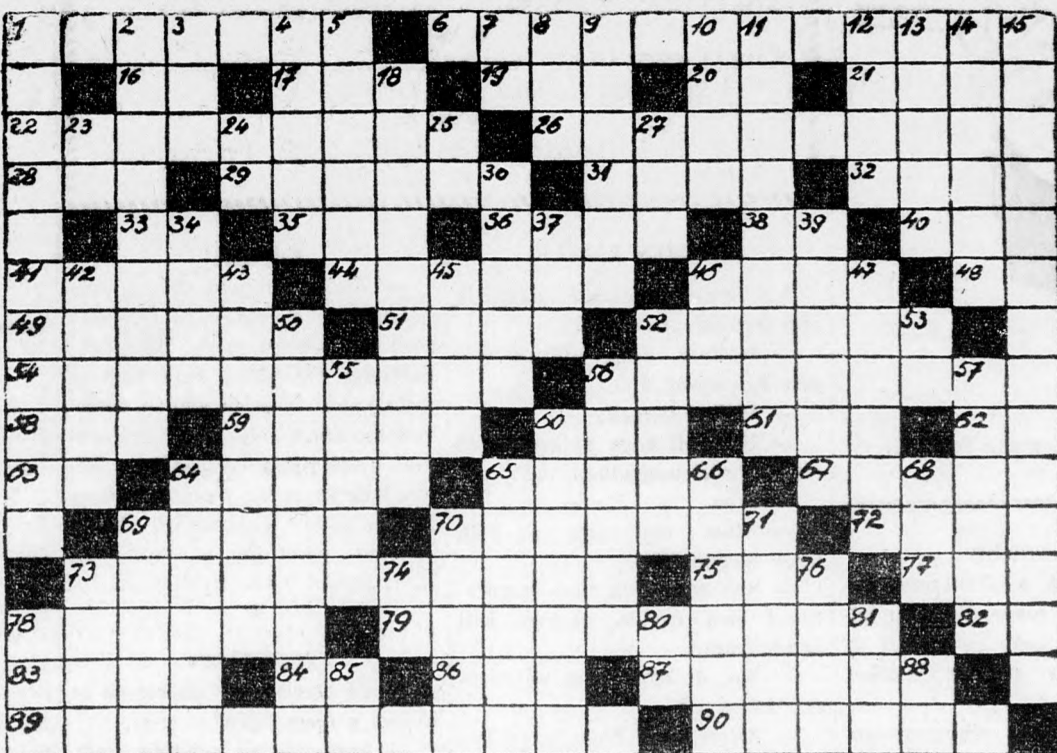
A művészet fogalma ezzel a filmmel kapcsolható. Ez a film a legfontosabb alkalommal alkalmazható. Inkább a téboly fergete-

ges uralma, a humor oldott hangzerelésében. Ritkán láttam undorítóbb, visszatartóbb grand guignol, mint ez. Mert egykoron, amikor szériában gyártották a nagyközönség borzolására a grand-guignolokat, amikor gyakorlott mesterei voltak ennek a műfajnak, azok a filmkészítők csak rutint, cinikusságot áruáltak el önmagukról, de nem vetették fel annak a gyanút, hogy akár egy is közülük a téboly környékében él, a szadis-

ta ösztönök korbácsolják. Sharon Tate, akit soha nem látunk már, páratlan szépség volt. Oly megható őt látni és tudni sorsának kegyetlenségét. Polansky, aki színészként is bemutatkozott, igazán nagyon tehetséges e téren is. Nincs is semmi baj Polansky képességeivel. Szerencsés sorsot érdemelne. És jó orvosokat.

ZOLTÁN DEZSÓ

KERESZTREJT VÉNY 2187

Vízintés: 1. Döntőbíró. 6. Dosztojevszkij-regény címe. 16. Ékezetelt fa része. 17. B. A. A. 19. Vissza: elektromos töltéssel rendelkező atom. 20. Olasz én. 21. Ásit betűi keverve. 22. Három húros, orosz népi pengetős hangszer. 26. Francia író és politikus, a royalista politika egyik vezére volt, teljes név. 28. Az emberiség ősanja. 29. Férfiszépség. 31. Magyar válogatott labdarúgó. 32. Házfedél. 33. Kicsinyítő képző. 35. Betűvel az elején síkság. 36. Előjel. 38. Perzsa uralkodó mássalhangzó. 40. P. H. K. 41. Okori római hármastfog. 44. A récefajták himje. 46. Tamási Aron trilógiájának hőse. 48. Két magánhangzó. 49. A nem katolikus szláv népek sajátos írása, amelyet a szlávok apostola szerkesztett. 51. Mesebeli ravasz koma. 52. Nagy kiterjedésű füves síkságok Észak-Amerikában. 54. Két szó: 1) kikötőváros Dél-Arabiában. 2) papírból készült fali kárpit. 56. Gyermekvédő egyesület, a gyerekek nevelésének és fejlődésének szervezett ellenőrzése. 58. Magyar Állami Vasutak. 59. Nepál betűi keverve. 60. R. E. R. 61. ...szer, baklövés, hiba. 62. Olasz ha. 63. Megszólitás. 64. Kiváló, legjobb minőségű. 65. Nyílt piac és árucsernok Keleten. 67. Kékvért. 69. Vissza: eszmeny kép. 70. Magát kellett, szenvelgő. 72. Latin hold. 73. Két szó: 1) csarnok, szin, főleg járművek, repülőgépek számára; 2) a nagy francia forradalom egyik kimagasló alakja. 75. Ezek sem nőnek az égig. 77. Lábbal továbbított mássalhangzó. 78. Nagy terhek alatt teszi az ember. 79. Gorgiással a leghíresebb szőfista, időszámítás előtt 480 körül. Híres mondása: az ember minden dolognak a mértéke. 82. Kontinens eleje. 83. Vissza: férfinev. 84. Olasz névelő. 86. Dönt mássalhangzó. 87. Hangszer és virág. 89. Két szó: 1) volt magyar vármegye a Földvidéken; 2) politikai felvilágosító munkát végez. 90. Többéle, Földközi-tenger melletti fából nyert gyantaféleség. Iakkózára használják, harmadik kockában dupla-hangzó.

Függőleges: 1. Nobel-díjas francia író — 1913—1969. A modern európai regény megreformálója, teljes név. — 2. Orosz újrómantikus zeneszerző — 1837—1910, az „ifjú orosz zeneszerzés” egyik vezető alakja. 3. Járom. — 4. Kutubaratók fizetik. 5. Lelkesedik. 7. F. N. 8. Hárfá. 9. Izraeli édességgyár. 10. Nőni betűi keverve. 11. Fürdő- és üdülőhely a Rajna mellett, Németországban. Hitler és Chamberlain találkozója a második világháború előtt itt folyt le. 12. Vissza: ...ela, gyámság. 13. Vissza: taposó — kerékpár. 14. ... Adolf, német fizikus — 1862—1927. A h.romszínű fényképezés terén jelentős eredményeket ért el. 15. Két szó: 1) Kistömegű égitest. Kúpszelet (ellipszis) pályán mozog a Nap körül; 2) távolkeleti olajnövény. 18. Két szó: 1) zart készületben, gyújtóberendezéssel ellátott robbanótöltet; 2) küzdőtér. 23. Héber hónap. 24. Skálahang. 25. Vissza: csacsihang. 27. Vissza: — görög összetételben a. m. új. 30. Kedvelt savanykás főzeléknövény. 34. Névelős angol szezsital. 37. ...culpa. 39. Kábítószert. 42. Vissza: törőgumi. — 43. Valakinek a hasonmása. — 45. Önműködő pisztoly, 3—4 betű felcserélve. — 46. Kárt okoz. — 47. Hazudik. — 50. Rövid és velős, tömör. — 52. Visszavágás, az ütés elhárítása (vívásban, ökölvívásban). — 53. Ital fele. — 55. Belsgő-ázsiai 3800—4500 méter magasságú fennsík, zord éghajlatú vidék. 56. Spanyol pénzegység. 57. A föld, vagy az évszak első terménye. 60. Evezős vagy vitorlásverseny. A=E. 64. Különböző hosszúságú és magasságú ósrégi fúvóhangszer. 65. Ajtóstól benyit. 66. Átalakítás, változtatás. 68. Fal franciául. 69. Delibes opera címe. 70. Eke-

2484. SZ. MEGFEJTÉSE

Vízintés: 5. HOREB — 10. RIOM. — 14. TÁRÁSZ SEVCSENKO — 17. AGÁL — 18. MANON — 23. ELASTIN — 33. LEA GOLDBERG — 56. BÁRD — 61. AGYAR — 69. EMINENS — 72. ELEUSIS — 74. ROMBOIÓ — 77. GANGES.

Függőleges: 1. ETON — 2. PÁTOSZ — 6. OSAKA — 7. 1) RECITAL; 2) KANKALIN — 8. EVANS — 19. MERAPI — 21. ENGELS — 27. ANDRÉ CHENIER — 28. NEP — 32. PEISISTRATOS — 33. LABICHE — 36. GERALDY. — 48. TARLÓ — 50. BARGA — 59. KLISE — 60. EBER.

Nyereménykönyv:

Thomas Mann: Az elcserejt fejek.

Előzetes egy héber-jiddis előadásról:

«Kámác Álef és a Fehér Bárány»

— Smuel Fischer rendkívül érdekes kísérletre készül —

— Színész, szövegíró, rendező és vállalkozó. Nem sok ez mind együtt?

— Amikor a Li-La-Lo-ban játszottam, akkor is foglalkoztam szövegírással, s olykor-olykor rendezéssel is. Most elhatároztam, hogy nagy fába vágom a fejszemet. Olyan

előadást produkálok, amelynek a kerete héber, s tartalma azonban jiddis. Ugy értem, héberül hangzik majd el a kort magyarózó szöveg — fejtegeti Smuel Fischer — és jiddis énekszámokból áll a műsor.

— Mi a célja a produkcióval?

— Ne kerüljünk a témát, mint macska a forró kását, jiddis előadásokkal kapcsolatban jól tudom, rendszerint felmerül a vád, hogy a giccs ilyen, vagy amolyan formáját hozzák a közönség elé. Tudom, vannak jelentős, de mégis csak szabályt erősítő kivételek, az igazság mégis ez. Nos, én be akarom mutatni a mai közönségnek, a héber publikumnak a jiddis kultúrájában igazi zenei értékeit. Két óriás képe bontakozik majd ki az előadásból.

BRIDZS

Négy színnel való nyitás (5)

Amennyiben a nyitónak nincsen ötös színe, úgy nyithat négyes színnel is (tekintettel arra, hogy ebben az esetben singletonja, vagy dublettonja kell, hogy legyen). Ilyenkor az előtte lévő színnel kell kezdenünk. Ha ez nem licitálható, akkor az ezalatt következő színnel nyitunk. Ennél a szabálynál, a treff után a pikket kell vennünk. Más szóval, ha a singleton treff, akkor egy pikkel kell nyitnunk.

Például:
P: xx K: ADB x Ká: AKB x T: xxx
Ebben az esetben a nyitás: 1 kör (a dubletton alatt levő szín). Ha a partner 2 treffel válaszol, akkor bemozdjuk a 2 kárót.

Más esetben:
P: xx K: xxx Ká: ADB x T: AKB x
Helyes nyitás: 1 káró. Miután a pikk a dubletton, az alatta levő szín kör, de ez a szín nem licitálható, ezért a kör alatt levő színnel kezdünk.

Három szanzadu

Egy érdekes kiosztás:

	A	D	3
♠	10	7	4
♥	10	7	2
♦			K 7 4 2
♣	10	6	
♠	K 6 3		K 8 7 4 2
♥	K B 9 3		B 5 2
♦	D B 8 3		8 6 5 4
♣			5
			B 9 5
			A D 9 8
			A D
			A 10 9 6

A licitet Dél indítja. E—D bellben. Páros licit-versenyen:

	D	Ny	F	K
1	treff	1 káró	passz	1 pikk
1	szan	passz	2 szan	passz
3	szan	passz	passz	passz
1	treff	1 káró	2 treff	2 pikk
2	szan	passz	3 szan	passz
	passz	passz		

Milyen megjegyzéseket fűzhetünk a különböző licitorszabályokhoz? Hogyan vezesse a felvívó játékokat Dél, ha Nyugat pikkel támad? (kim)

HOROSZKOP

VIZONTÓ — (Január 21-től február 19-ig)

A munkahelyén sok meglepetés éri, egyébként is érdekes hete lesz. Egy bizonyos ügyben vállalnia kell a kockázatot, de ennek ellenében jóval nagyobb lesz a siker ígérete.

HALAK — (Február 20-tól március 20-ig)

Nagyon szeretné siettetni bizonyos tekintetben a kibontakozást és hajlamos a kiegyezésre. Ez rendben is van, de olyan legyen a kompromisszum, amely az ön számára nemcsak hátrányokat jelent, de előnyöket is.

KOS — (Március 21-től április 20-ig)

Ha nagyon elcsúsztatja a határozatot, sok idő, erőfeszítés mennek ezzel kárba. — Ne hamarkodjon el semmit, van idő, illetve az idő múlása is csak az ön javára dolgozik.

BIKA — (Április 21-től május 20-ig)

Most jön el annak az ideje, hogy jó kapcsolatba kerüljön egy bizonyos, nagy befolyású emberrel, aki az ön javára használja fel saját lehetőségeit. E jó kapcsolatok kialakítása most könnyen menni fog.

IKREK — (Május 21-től június 21-ig)

Egyedül nem képes megbirkózni a rengeteg feladattal, de ha talál segítséget, akkor sikere lehet. Ezekben a napokban tartózkodják minden szerencsésjétektől, mert csak vesztéshet.

RAK — (Június 22-től július 22-ig)

Egy nagy lehetőség örökre elvész az ön számára, ha nem lesz ügyes és a kínáló lehetőséget nem használja ki a megfelelő pillanatban. Nagy idegfeszültséggel járó feladatkört kínálnak fel önnek, nem érdemes elfogadnia.

OROSZLÁN — (Július 23-tól augusztus 23-ig)

Egy hirtelen ötlettel kihúzza a kátyúból annak a régi tervének a szerkezetét, amelynek sikerétől nagyon sok függ. Nagyon szép, ám praktikus értelemben kevésbé értékes ajándékot kap rövidesen. Erzelmi életét egy hamarosan kialakuló új kapcsolat frissíti majd fel.

S Z U Z — (Augusztus 24-től szept. 22-ig)

Képzőereje elvitroláztatja önt olyan távoli tájakra, ahová eljutni nem is állt szándékában. Igyekezze, és szép ábrándok közül legalább valamit lefordítani a valóság nyelvére.

MÉRLEG — (Szeptember 23-tól okt. 22-ig)

Néhány napon belül szép anyagi sikerei lesznek. Teremtse olyan helyzetet, hogy valami állandósági jele maradjon ennek a sikernek, s az legalább néhányszor megismétlődjék.

SKORPIÓ — (Október 23-tól november 21-ig)

Egy teljes héten át tartózkodjék minden újabb kezdeményezéstől, haladjon csupán a járt úton. Foglalkoztassa régebben egy elképzelés, a kivételre még korai az idő. Tervezzon továbbra is, de maradjon csak a fantázia síkján.

NYIL — (November 22-től december 21-ig)

Ne avatkozzon bele más emberek között kialakult munkaviszályba, vagy egyéb háttér alapján keletkező veszekedésbe. Intézkedjen csak el egymás között, mert ha szerepet vállal, csak ön húzhatja a rövidebbet.

BAK — (December 22-től január 20-ig)

Egy be nem váltott ígért miatt gyanút fog valakivel kapcsolatban, holott nincs igaz, az illető semmiről nem tehet. Egy romantikusnak ígérkező találkozás elmarad, de később létrejön, ne búslakodjon.

UJ KELET SZÉLVÉNY 2187 JEJTVENYPÁLYAZAT

Név: ..... Cím: .....

AZ ÁLDOZAT FENYEGET
— Figyelmeztetem, hogy háromig számolok és utána felállok.

ATEISTA
Két volt falubeli találkozik szombaton délután Tel Avivban. Kérdi az egyik:
— Jánkele, rossz híreket hallok rólad.
— Éspedig?
— Nem jársz templomba. Igaz ez?
— Igaz.
— Nem hiszel az Istenben?
Jánkele zavartan hebeg és másra tereli a szót.
Egy nappal később megint találkoznak.
— Most ne téj ki az egyenes válasz alól. Hiszel-e Istenben, vagy sem?
Jánkele magabiztosan:
— Nem hiszek.
— Miért nem mondtad tegnap?
— Tegnap? Bolond vagy? Sábesszor!?

A TÖRPE
A gyerekek a cirkuszban nagyon tetszik a törpe. Egészen lelkesen érkezik haza és meséli az apjának, hogy milyen érdekes volt a törpe:
— Tudod apu, elhatároztam, hogyha nagy leszek, törpe leszek.

Ez igazán nem volt szép tőle. Felcsalt a lakására és Mao művét olvasta fel nekem.

AZ ÁLDOZAT
— Elismeri, hogy ezzel a nő emberrel töltött egy éjszakát a szállóban?
— Elismerem. Bár a valóság az, hogy becsapott engem.
— Mivel csapta be?
— A portásnak azt mondta, hogy a felesége vagyok.

DEFINÍCIÓK

STATISZTIKA: Olyan tudomány, amely igazolja, például azt, hogy ha egy szobában hat nő tartózkodik, akik közül három nyolcadik hónapos állapotban vannak, három pedig nem terhesek, akkor a terhességi átlag négy hónap.
***
SZAMÁR: Az autósok leggyakrabban használt szava.
***
TÖKELETES NEMASÁG: Az izraeli propaganda.
***
LIBIAI FEGYVERÜGYLET: Bizonyíték arra, hogy a franciák Kózelkelet alatt csak Izráelt értik.
***
FRANCIA EMBARGÓ: Szégyenteljes ártulás. Fegyverárulás Libiának.

SIKERES EMBER

A sikeres üzletember találkozik régi barátjával.
— Hallom, hogy milyen szépen felvergődöttél.
— Hála Istennek.
— Hallom, hogy gyönyörű világot építettél magadnak.
— Igen.
— Most már csak az kell, hogy megőrizzd.
— Szó sem róla. Két hugocskával élek együtt, azokról kell gondoskodni.
— No, de azok nem pótolnak egy feleséget!
— Miért nem? Nem az én hugocskáim!

GYANU

— Tudod öregem sokáig gyanakodtam a feleségemre, hogy megcsal. Követtem őt, detektívet béreltem fel, soha nem tudtam rajta kapni. Tegnap azután észrevettem, hogy a legjobb barátommal betért egy szállóba. Kigyulladt az egyik szoba ajtaja és láttam őket csókolózni. Aztán hirtelen sötét lett a szobában. Most megöl a bizonytalanság.

VELETLEN

— Elismeri, hogy eltörte az ernyőjét a férje fején?
— Igen. De ez véletlen volt.
— Mi az, hogy véletlen!
— Nem sejtettem, hogy az a drága ernyő ilyen könnyen törik.

MEGHATÁROZÁS

Az oxfordi egyetemen kérdi a professzor az egyik diákot.
— Tudná jellemezni a nőt?
— Megpróbálom, professzor ur. Tehát a nő. A nő igen fejlett teremtmény, minden jel szerint közel áll az emberi fajhoz. Csak ritkán látható természetes állapotban. A legfelsőbb rétege a haja, amelynek színe gyakran változik. Szereti díszíteni magát. A törvény csak egynek a tartását engedélyezi.

AZ ORVOSNÁL

1. Egy gyönyörű lány tér be az orvoshoz anyja társaságában. Az orvos habozás nélkül mondja a leánynak:
— Vetközzék le.
— Tévedés, doktor úr, az anyu kám beteg.
— Az orvos a mamához fordul:
— Mutassa a nyelvét.
2. Az orvosnál megjelenik a szép lány. A doktor az adatait tölti ki és meglepetten látja, hogy a széplány közben anyaszült meztelente vetközött.

MEGOLDÁS

A filmcsillagnak egy nyomtatót kell kiállítania, amelyen a következő kérdések szerepelnek: Férjzett, elvált, özvegy leányzó.
Egy percig habozik, majd ezt írja be: Mind.

PONTOSSÁG

Kérdi az apa:
— Ki volt az a fiatal ember, aki tegnap megcsókolt téged a lépcsőházban?
— Artatlanul a lány:
— Hány órákor?

NÁSZÉJSZAKA UTÁN

A producer elkeveredetten mesélte barátainak a nászéjszakája után:
— Képzelték el, végül is a nyakamba varrta magát Claire, a híres sztriptíz-táncosnő. Aztán a nászéjszakán nem akart addig levetközni, míg nem tapsokkal nélt meg ilyen jól angolul!

A BOSZORKÁNY FÉRJEHEZMEGY.

SZINES KOCKAK

A Wall Street Journal szerint megint kivontak egy óriásüzlet — ez alkalommal az „United States” nevű — a hajózási forgalomból. Ezek a gőzösök már nem elég gyorsak, nem alkalmasak a forgalom fenntartására. A repülőgépek olyan kitiűnek, hogy sokkal alkalmasabbak az óceánokon való átkelésre s a közönség is szívesebben veszi igénybe őket. A hajózás az idők rohanásában rövidesen olyan luxus lesz — írta a lap — amelyet lehetetlen fenntartani.

A stuttgarti Christ und Welt arról írt, milyen fontos az alvás. Ezért a civilizált ember lényeges rekvizituma az ágy. Abban tölti életének jó részét, így nem lényegtelen, milyen a fekhelye. A nyugtatók alvásnak a világ legkeményebb ágyában, a legkulturáltabb és legpuhább ágy a franciáké.

Hortense Wellsgrath enfieldi (Nagy-Britannia) asszony elvált férjétől, mert amikor bejelentette neki hogy szeretőjevel megvacsorázni, férje csak ennyit mondott:
— Jó évtávyat!

Egy irországi kis falu temetőjében áll a következő sírfelirat: Itt nyugszik Jonathan Mound, aki elveszett a tengeren, és akit soha nem találtak meg.

Hét száz meghívott hölgy jelenlétében a minap Londonban megrendezték az Év hölgyeinek tanácskozását. Az egyik hölgy beszédében a többi között kijelentette, hogy ha ő lenne az angol kormány enőke, eltüntetné a meztelen nőket a színházakból, a mulatókból és a lapokból s első fontos dolga lenne az Alsóház tagjainak alapos megrostálása.

Vicéként hat, pedig megtörtént eset:
Jimmy Peterson new-yorki lakos a napokban igen felháborodott, amikor a vízvezeték-szerelő kereken százdolláros számlát nyújtott át neki.

— Nem értem, hogy kérhet ennyit! A napokban feleségemmel orvosnál voltunk, mindkettenket megvizsgált, s összesen ötven dollárt kért.

— Ezért hagytam ott az orvosi szakmát — válaszolta röviden a vízvezeték-szerelő.

Roy Skiff ötvenéves tishfieldi nyugalmazott tengerész, minden este magához veszi fogkeféjét s pizsmáját, s megy az anyósához aludni. Felesége ugyanis nyolc macska és két kutya alszik a széles családi ágyban.

Egy greenwichi vendéglos ment tiltotta zenészeit, hogy szomorú dalokat játszanak. Veleménye szerint ugyanis ettől vendégei szomorodnak egy-kettőre hazamennék, s jóval kevesebb alkoholt isznak.

Egy Cholosow nevű amerikai házaspár felmondott munkahelyén, és Tahitibe költözött. Kijelentették, hogy a munka unalmas, a jövőben felmeztelenül fognak járni és kizárólag gyümölcselel táplálkoznak.

A felperes amitt ment a bíróságra, hogy csinos fajtújait elcsabította a szomszéd randa vadászkatyájára. A rangon aluli frigyből csunya korszok született. A felháborodott tulajdonos ezért 3000 márkát kártérítést követelt, a pert azonban, a költségekkel együtt elvesztette.

A bíróság kijelentette, hogy nincs joga senkinek sem beleszólni az ebek szerelmébe.
Hat havi elzárásra ítélték Baltimoreban egy megrögzött szerencsétlőket. Neki azonban ha a kártyában nem is, egyébként szerencséje volt: a helyi fogházba nem fogadták be, mivel 206 kilót nyom és egyetlen ágy sem bírja el.
Még csak mondja valaki hogy a felesleges kilók veszélyesek!

ART BUCHWALD:

KINEK KELL A VASUT?

WASHINGTON. — Ami a közönségszolgálatot illeti, lehetséges, hogy az amerikai vasutak nem haladnak az idővel, de ami a reklámkampányukat illeti, a szó szoros értelmében belepárt a világír korszakába.
Néhány hónappal ezelőtt az amerikai vasutak leszerződtek Walter Schirrá, az asztrológusnak a jólívvelmező sajtófőnöki tisztégre s most ő csinálja a vasutak rádió és tévé publicitását. Mr. Schirrá az ő őszinte megnyerő hangján minden nap elmondja nekünk, hogy milyen nagyszerű munkát végeznek az amerikai vasutak és hirdetéseit mindig ezzel a szöveggel fejezi be:
„Az amerikai vasutak — kinek kellene? Önöknek, valamennyiünknek!”
Bizonyos vagyok benne, hogy Mr. Schirra nem vállalná egy olyan termék publicitását, amelynek kitiű minőségéről nincs személyesen meggyőződve. Ennélfogva fel kell tételünk, hogy mint fizető utas nem igen vette igénybe az utóbbi időkben az amerikai személyvonatok szolgáltatásait.
Mindenesetre képzelnék el, mi történne, ha ez a derék úrhajós, aki odafönn a sztratoszférában behibonyította, hogy nem retten meg a Föld árnyékától, kísérletképpen rászánná magát egy vasúti utazásra Stamford és New York között a reggeli csúsforgalom idején.
„Itt Penn Central Control. 87 perc késésben vagyunk az indulásnál és várjuk a zöld fényt. Hogy érzi magát, Wally?”
„Lefagy a szárnyam. Hol van a vonat?”
„A New Haven-i pályaudvaron várakozik. Ajánlom, hogy menjenek be a váróterembe.”
Husz perccel később: „Hello, Penn Central. A lokomotív kabinjában vagyok és várom, hogy felhúzzák a szemafórt.”
„Wally, az orvosok nyugtalanodnak. Távvezérlő készülékkel figyelik a pulzusát és nagyon alacsonynak találják. Továbbá úgy vélik, hogy nehézségei vannak a lélegzvéttel.”
„Ez azért van, mert nem működik a fűtés. Talán függesszük fel mára a járatot?”
„Sorry, Wally. Mérnökeink szakvéleménye szerint, a fűtés hiánya nem zavarja a motor működését. Ennélfogva utasítást adunk az in-